

**ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»**

ВИДАННЯ НТСЕУ

«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 605

**ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПЕК УКРАЇНИ
ЗА СІЧЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2021 РОКУ**

ОГЛЯД ЗМІ за 1-31 січня 2022 року

- ♦ *Загальні проблеми енергетики.
Заходи по їх вирішенню*
- ♦ *Атомна енергетика*
- ♦ *Надра – вугілля, нафта, газ. Північний потік-2*
- ♦ *Відновлювані джерела енергії*
- ♦ *Нові технології. Екологія, декарбонізація*
- ♦ *Тарифи. Ринок електроенергії*
- ♦ *ОЗП 2021/2022*
- ♦ *Міжнародне співробітництво*
- ♦ *Кадрова політика*
- ♦ *Різне. Цікаве*

Київ - 2022

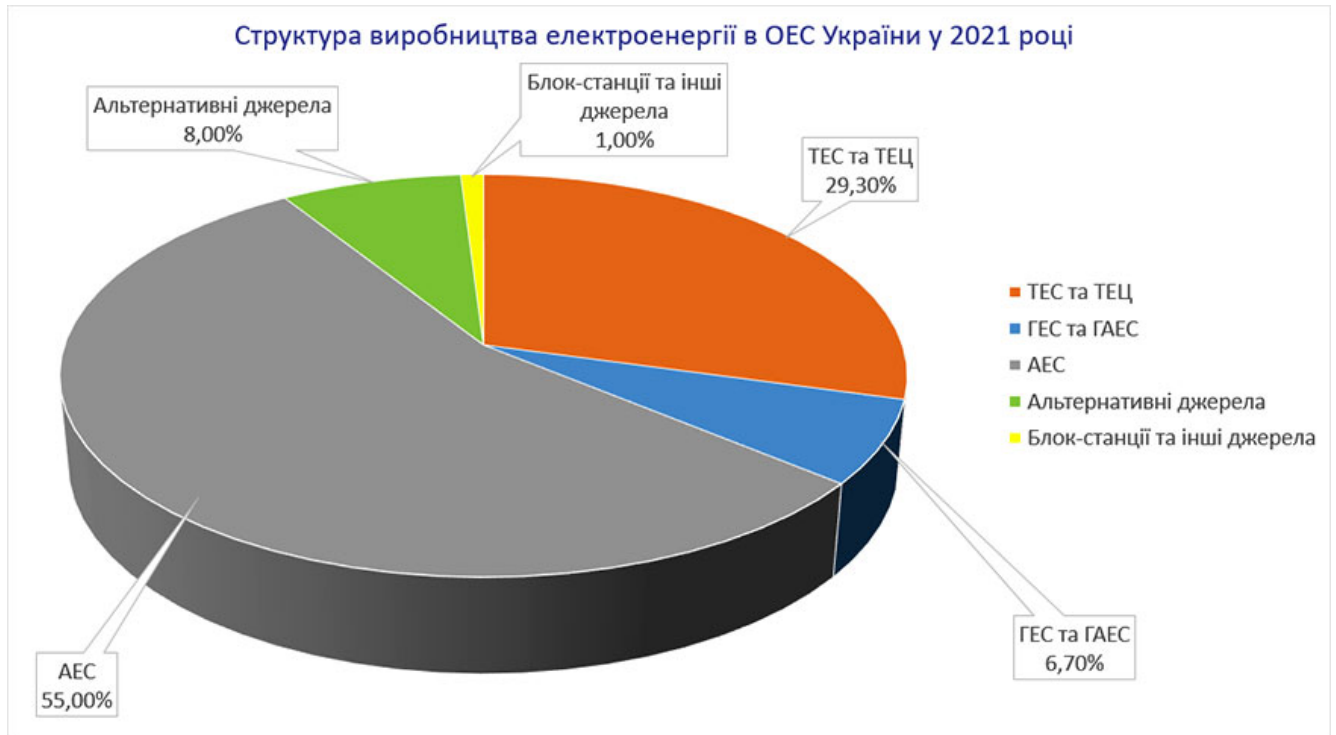
ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ У 2021 РОЦІ

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

Виробництво електроенергії

За 2021 рік обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України у цілому склав **156 601,0** млн кВт·год, що на 7 744,8 млн кВт·год, або на 5,2 % більше, ніж за 2020 рік.

Основну частку в загальному виробітку за 12 місяців 2021 року складає виробіток АЕС – 55,0%, ТЕС та ТЕЦ – 29,3%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 6,7%. За 12 місяців 2020 року частка виробітку АЕС, ТЕС та ТЕЦ і ГЕС та ГАЕС складала відповідно 51,2%, 35,2% і 5,1%.

Структура виробництва електроенергії

Виробники електроенергії	2020 рік		2021 рік		+/- до 2020	
	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%
Всього	148856,2	100,0	156601,0	100,0	7744,8	5,2
ТЕС та ТЕЦ, з них:	52360,8	35,2	45841,0	29,3	-6519,8	-12,5
ТЕС ГК	39562,4	26,6	37225,4	23,8	-2337,0	-5,9
ТЕЦ та когенераційні установки	12798,4	8,6	8615,6	5,5	-4182,8	-32,7
ГЕС та ГАЕС, з них:	7583,9	5,1	10449,9	6,7	2866,0	37,8
ГЕС	6026,5	4,0	9157,2	5,8	3130,7	51,9
ГАЕС	1557,4	1,0	1292,7	0,8	-264,7	-17,0
АЕС	76202,6	51,2	86206,3	55,0	10003,7	13,1
ВДЕ	10862,0	7,3	12527,1	8,0	1665,1	15,3
Блок-станції	1846,9	1,2	1576,7	1,0	-270,2	-14,6

У грудні 2021 року обсяг виробництва електричної енергії електростанціями, які входять до ОЕС України, становив **15 251** млн кВт·год та зменшився на 30 млн кВт·год, або на 0,2 % порівняно з показником грудня 2020 року.

Фактичний баланс електроенергії ОЕС України за грудень 2021 року

млн кВт·год

Показники	Прогноз*	Факт	Відхилення	
			абсолютне	%
1. Виробництво електроенергії в тому числі:	15616,0	15251,0	-365,0	-2,3
1.1. ТЕС	4247,0	3632,0	-615,0	-14,5
1.2. ТЕЦ та когенераційні установки	1063,0	993,0	-70,0	-6,6
1.3. ГЕС	400,0	545,0	145,0	36,3
1.4. ГАЕС	149,0	117,0	-32,0	-21,5
1.5. АЕС	8841,0	9177,0	336,0	3,8
1.6. ВДЕ	145,0	666,0	521,0	359,3
1.7. Блок-станції	770,0	121,0	-649,0	-84,3
2. Імпорт електроенергії	105,0	437,0	332,0	316,2
3. Експорт електроенергії	515,0	338,0	-177,0	-34,4
4. Технологічний переток електроенергії, зумовлений паралельною роботою з енергосистемами суміжних країн	0	26,0	26,0	
5. Електроспоживання (брутто)	15000,0	15219,0	219,0	1,5
6. Споживання електроенергії ГАЕС в насосному режимі	205,0	157,0	-365,0	-2,3

*За прогнозним балансом електроенергії ОЕС України на 2021 рік, затвердженого Міненерго 04.11.2020, скориговано Міненерго 26.04.2021 та 24.09.2021

[Інф. Міненерго](#)

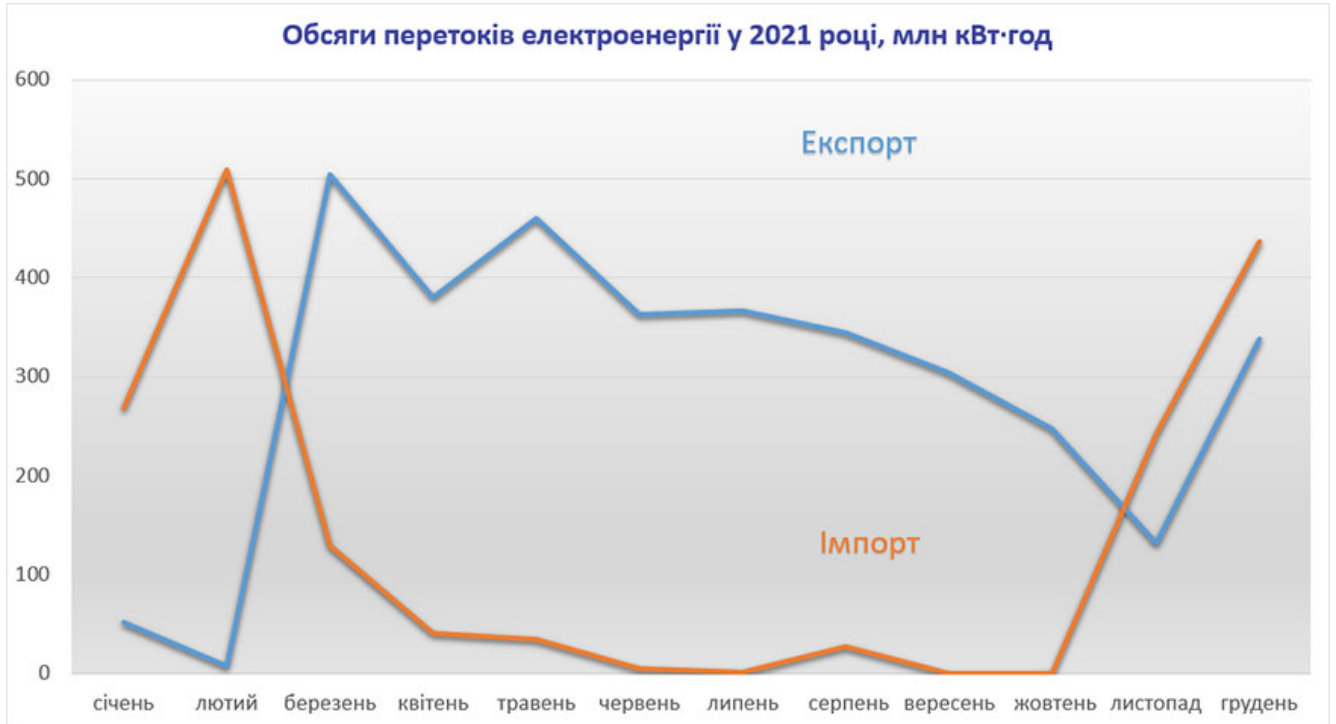
Довідково

Встановлена потужність енергосистеми України, МВт

АЕС	1 3835,0
ТЕС ГК	2 1842,0
ТЕЦ	6 104,2
ГЕС	4 829,6
ГАЕС	1 487,8
СЕС	6 365,3
ВЕС	1529
Станції на біопаливі	254,2
Всього	56 247,1

[Інф. Укренерго](#)

Транскордонні перетоки електроенергії

Країна	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень	Всього у 2021 р.
ЕКСПОРТ							
Угорщина	144,434	125,034	133,294	97,921	78,269	159,059	1 570,326
Словаччина	23,397	7,944	30,579	38,168	17,857	53,472	301,443
Румунія	77,984	60,824	55,325	55,190	34,315	83,072	642,587
Польща	81,051	110,650	80,503	52,360	0,000	41,975	819,631
Молдова	39,426	39,600	4,629	2,960	0,755	0,444	161,394
ІМПОРТ							
Угорщина	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	66,449
Словаччина	1,235	27,061	0,000	0,000	18,711	3,925	308,049
Румунія	0,000	0,000	0,028	0,000	0,000	2,540	40,608
Білорусь	0,000	0,000	0,000	0,000	223,440	430,533	1 176,585
Росія	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	101,888
Всього							
експорт	366,292	344,052	304,330	246,599	131,196	338,022	3 495,381
імпорт	1,235	27,061	0,028	0,000	242,151	436,998	1 693,579
Обсяги технологічних перетоків електроенергії обумовлені паралельною роботою енергосистем України та суміжних країн							
Росія ¹	4,879	4,050	3,647	3,977	4,504	3,993	53,084
Білорусь ²	-0,050	-0,025	-0,136	-0,017	0,000	0,000	0,368
Обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав у випадку порушення режиму енергосистеми							
Білорусь ³	експорт	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,377
	імпорт	0,000	0,000	0,000	3,500	0,000	13,183
Словаччина ⁴	експорт	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	імпорт	0,500	1,200	0,900	1,000	0,300	4,100
Польща ⁵	експорт	0,000	0,000	0,000	0,000	0,911	9,44
	імпорт	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

¹ обсяги перетоків електроенергії обумовлені паралельною роботою енергосистем Росії і України;

² обсяги перетоків електроенергії для живлення тупикових районів навантаження прикордонних споживачів енергосистем Білорусі і України;

³ обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Білорусь – Україна) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Білорусі 30.12.2020.

⁴ обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Словаччина – Україна) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Словаччини 05.02.2021.

⁵ обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Україна-Польща) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Польщі 05.08.2019.

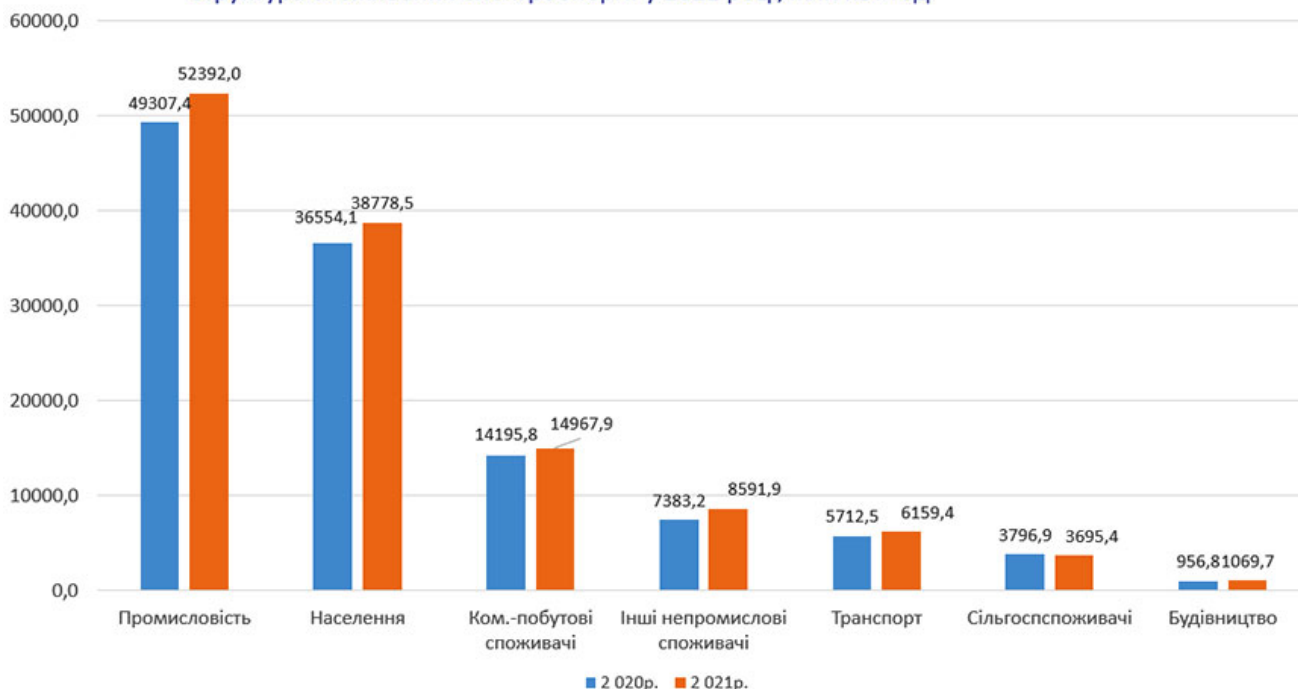
[НЕК «Укренерго»](#)

Споживання електроенергії

За 2021 рік спостерігається збільшення електроспоживання (брутто), яке склало **154 857,6** млн кВт·год, що на 8422,8 млн кВт·год, або на 5,8% більше, ніж за минулий рік.

Відпуск електроенергії споживачам збільшився відносно минулого року на 7748,0 млн кВт·год, або на 6,6% і склав **125 654,8** млн кВт·год при 117 906,8 млн кВт·год за 12 місяців 2020 року.

Структура споживання електроенергії у 2021 році, млн кВт·год

Протягом грудня 2021 року збільшено споживання електроенергії (брутто) порівняно із груднем 2020 року на 260,4 млн кВт·год (або 1,7%), що становило **15 344,0** млн кВт·год. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням у грудні 2021 року становило **11 890,1** млн кВт·год, що на 204,1 млн кВт·год (або 1,7%) більше аналогічного показника 2020 року.

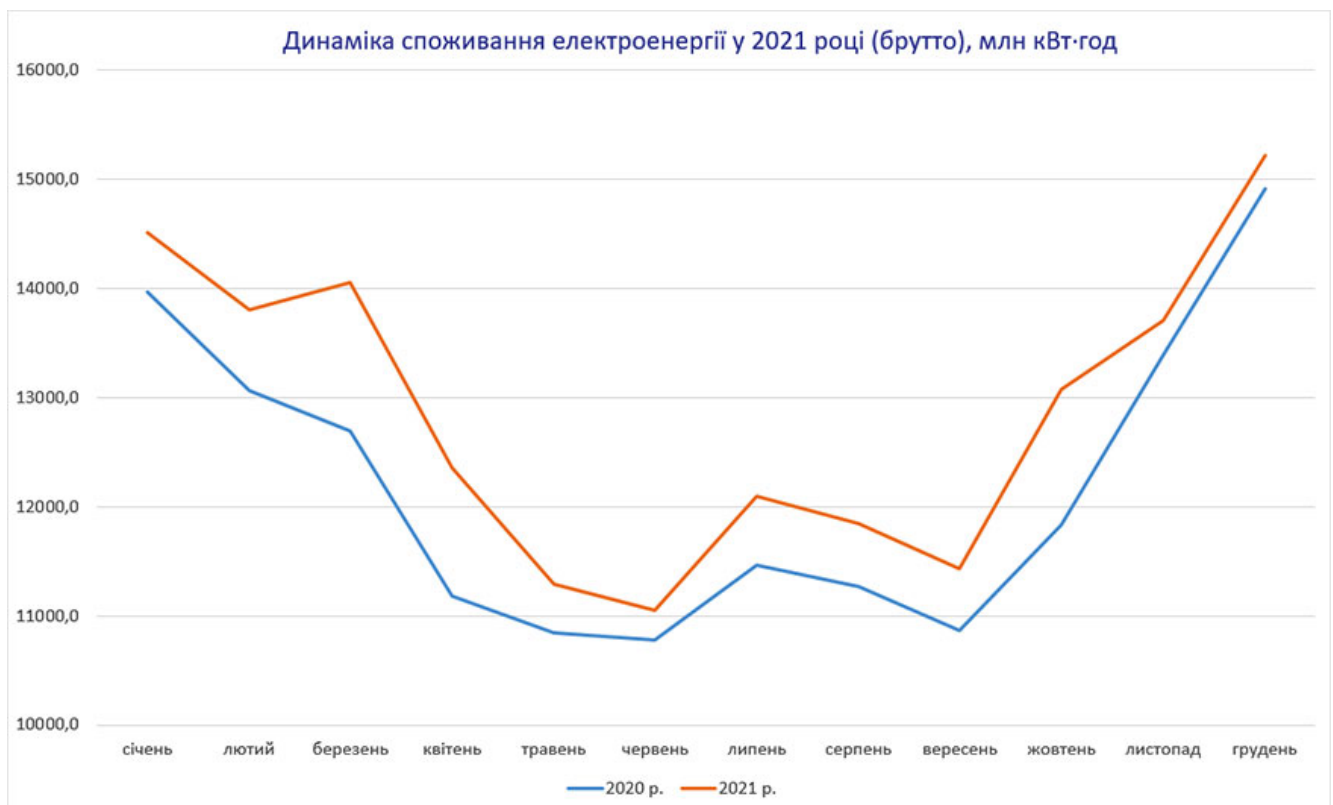
Структура споживання електроенергії у 2021 році

(без урахування тимчасово окупованих територій АР Крим, м. Севастополя, Донецької та Луганської областей)

Групи споживачів	Споживання у 2020	Споживання у 2021		Питома вага, %	
	млн кВт·г	млн кВт·г	+/-	2020 р.	2021 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	146434,8	154857,6	8422,8		
Споживання ел.ен. (нетто)	117906,8	125654,8	7748,0	100,0	100,0
1.Промисловість (всього)	49307,4	52392,0	3084,6	41,8	41,7
Паливна	3232,2	3270,9	38,7	2,7	2,6
Металургійна	27134,9	28965,1	1830,1	23,0	23,1
Хімічна та нафтохімічна	4156,1	4331,6	175,5	3,5	3,4
Машинобудівна	3163,6	3559,5	395,9	2,7	2,8
Будів.матеріалів	2333,2	2674,9	341,6	2,0	2,1
Харчова та переробна	4341,4	4401,8	60,3	3,7	3,5
Інша	4946,0	5188,3	242,3	4,2	4,1
2.Сільгоспспоживачі	3796,9	3695,4	-101,5	3,2	2,9
3.Транспорт	5712,5	6159,4	446,9	4,8	4,9
4.Будівництво	956,8	1069,7	112,9	0,8	0,9
5.Ком.-побутові споживачі	14195,8	14967,9	772,2	12,0	11,9
6.Інші непромисл.споживачі	7383,2	8591,9	1208,7	6,3	6,8
7.Населення	36554,1	38778,5	2224,4	31,0	30,9

[Міненерго](#)

Динаміка споживання електроенергії у 2021 році

Технологічні витрати електроенергії на її транспортування електричними мережами

За 12 місяців 2021 року величина загальних технологічних витрат електроенергії на її транспортування електричними мережами всіх класів напруги становила 16,2 млрд кВт·год, або 11,28% від загального відпуску електроенергії в мережу. Порівняно з показником 2020 року рівень загальних технологічних витрат на транспортування електроенергії збільшився на 0,7 млрд. кВт·год (15,5 млрд кВт·год або 11,34% у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії за 12 місяців 2021 року становила 18,6 млрд. кВт·год, або 12,94% від загального відпуску електроенергії в мережу та збільшилася на 1,2 млрд кВт·год, по відношенню до показника минулого року (17,4 млрд кВт·год або 12,80% у 2020 році).

За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат в електричних мережах 0,38-800 кВ за 12 місяців 2021 року заощаджено 189,1 млн. кВт·год електричної енергії (188,4 млн. кВт·год. за відповідний період минулого року).

Регуляторні зміни на ринку електроенергії

Кабінет Міністрів України постановою від 10.11.2021 [№1174](#) припинив ліквідацію Національної акціонерної компанії «Енергетична компанія України» (ЕКУ), визначивши, що функції з управління корпоративними правами держави у статутному капіталі ЕКУ здійснюватиме Міністерство енергетики.

НКРЕКП [постановою від 24.12.2021 № 2969](#) переглянула цінові обмеження на ринку електроенергії і внесла зміни до постанови від 08.04.2020 року № 766.

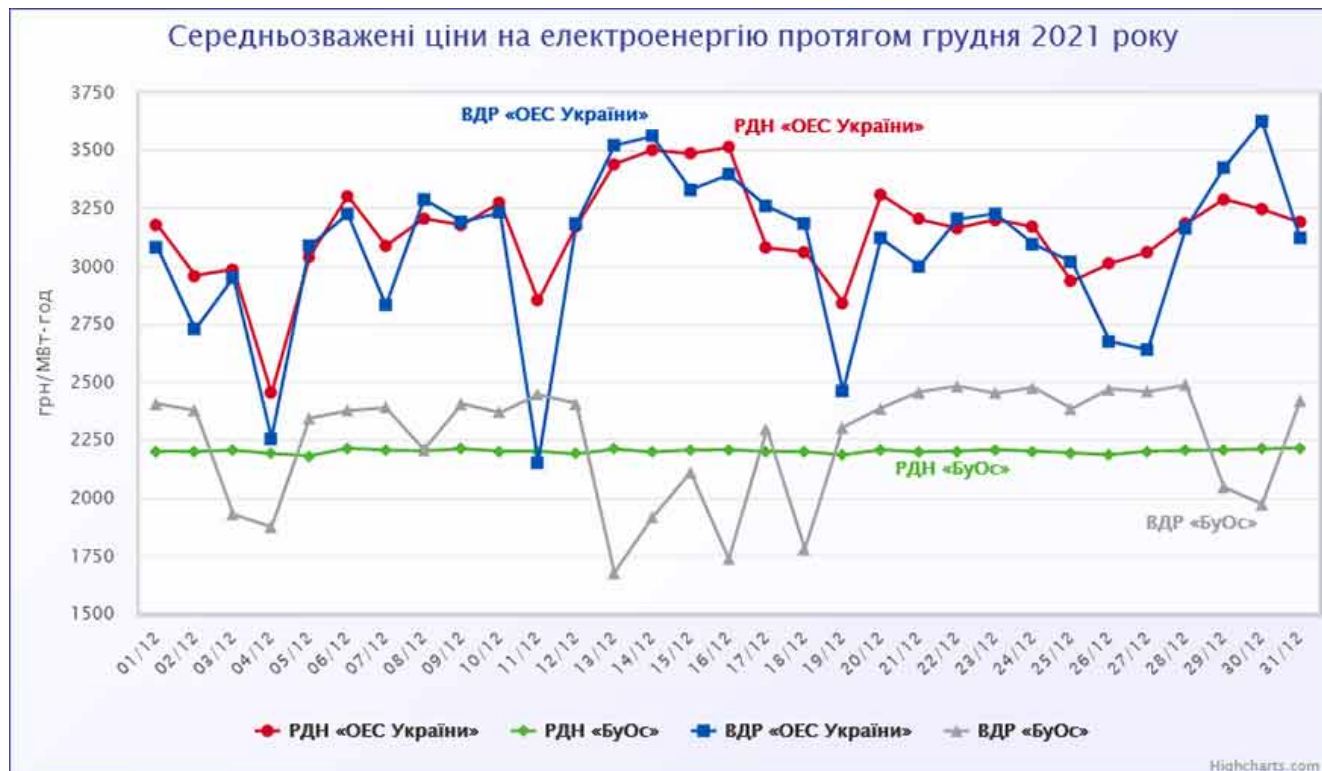
Період навантаження	Торгівельні зони, грн/МВт·год	
	«ОЕС України»	«Острів Бурштинської ТЕС»
– для годин мінімального навантаження (період з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00):	2 000	1 650
– для годин максимального навантаження (період з 07:00 до 23:00):	4 000	3 000

НКРЕКП [постановою від 18.01.2022 №56](#) затвердила Зміни до [Порядку формування цін на універсальні послуги](#), згідно з якими розрахунок ціни на електроенергію для малих побутових споживачів здійснюватимуть постачальники універсальних послуг на основі місячного індексу базового навантаження на ринку двосторонніх договорів (РДД) замість ціни на РДН.

НКРЕКП постановою від 24.11.2021 [№2250](#) внесла зміни до [Правил ринку](#), а саме доповнила новим пунктом главу 2.4:

«2.4.3. Обмеження місячного обсягу продажу електричної енергії за двосторонніми договорами між виробниками та іншими учасниками ринку електричної енергії, що входять до складу одного вертикально інтегрованого суб'єкта господарювання або є афілійованими між собою, складає 50 відсотків їх місячного обсягу продажу електричної енергії...».

Динаміка середньозваженої ціни на РДН і ВДР у грудні 2021 року

Графік [ЕнергоВсесвіт](#)

Середньозважена ціна купівлі-продажу електричної енергії на РДН у грудні 2021 року знизилася на 3,64%, у порівнянні з листопадом, та становила 3 029,24 грн/МВт·год (ОЕС України – 3 160,17 грн/МВт·год, БуОс - 2 199,75 грн/МВт·год).

На внутрішньодобовому ринку середньозважена ціна акцептованої у грудні електроенергії становила 3 112,55 грн/МВт·год, що на 8,2% нижче, якщо порівнювати з листопадом 2021 року (ОЕС України – 3 124,14 грн/МВт·год, БуОс – 2 250,68 грн/МВт·год).

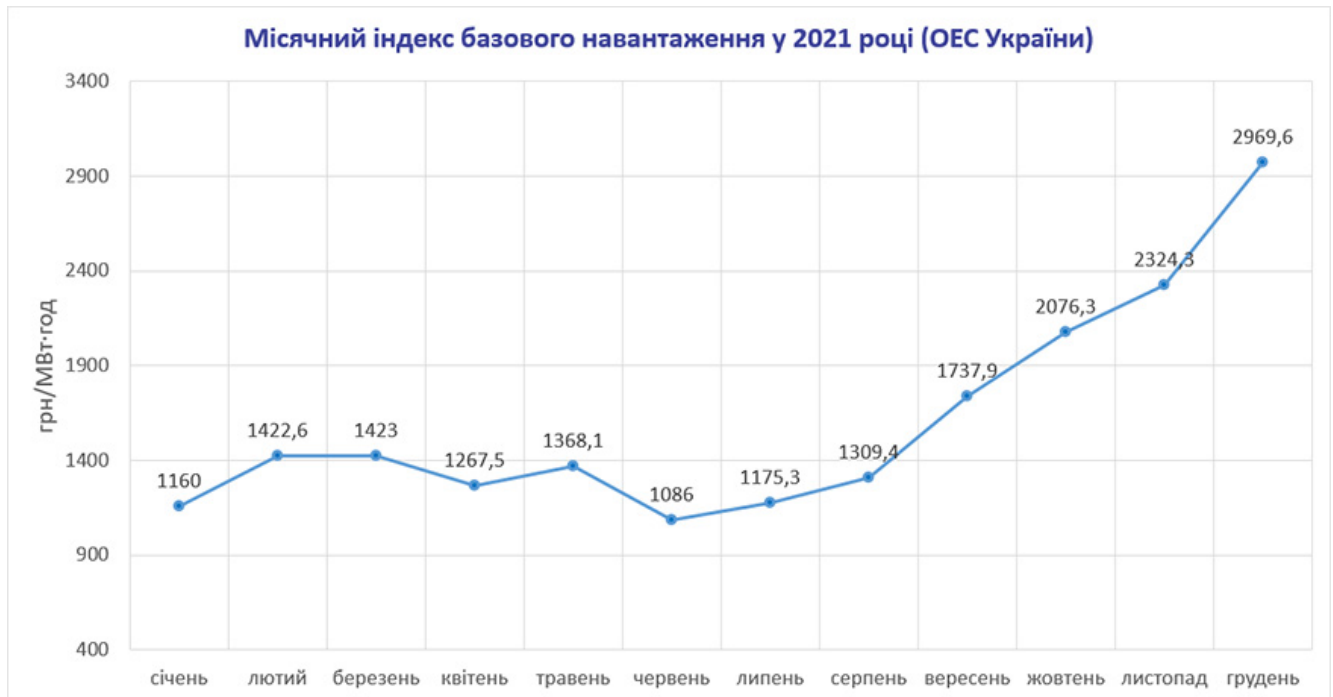
У грудні 2021 року на РДН та ВДР в обох торгових зонах переважав профіцит пропозицій. Попит на ринку «на добу наперед» в ОЕС України у порівнянні з листопадом збільшився на 26,88%, а загальний обсяг заявок на продаж електричної енергії збільшився на 40,83%. При цьому, заявлений обсяг на продаж виробниками (з врахуванням обсягів продажу електричної енергії Гарантованим покупцем) збільшився на 42,64%, постачальниками – на 48,42%, операторами мереж – в 4 рази. Заявлений обсяг на продаж трейдерами зменшився на 26,79%.

Попит на ринку «на добу наперед» у Бурштинському енергоострові у грудні, порівняно з листопадом 2021 року, збільшився на 17,87%, а обсяг заявок на продаж - на 17,93%. Трейдери у грудні 2021 року не подавали заявки на продаж електричної енергії на РДН в торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС».

Загальний обсяг купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» і внутрішньодобовому ринку у грудні 2021 року становив 5 058,78 ГВт·год – 33,71% від загального споживання електроенергії Україною. У порівнянні з листопадом минулого року, обсяг торгів на майданчику «Оператора ринку» зріс на 26,42%.

[Оператор ринку](#)

Українська енергетична біржа

Місячний індекс базового навантаження – розрахований накопичувальним підсумком показник середньозваженої ціни в торговій зоні «ОЕС України», що визначається шляхом ділення загальної вартості реалізованої електричної енергії базового навантаження (без ПДВ) на загальний обсяг реалізованої електричної енергії базового навантаження, за періодом постачання, що охоплює повний календарний місяць, який є наступним відповідно до розрахункового (М+1). Методика розрахунку місячного індексу базового навантаження розміщено за [посиланням](#).

[Українська енергетична біржа](#)

Розрахунки за електроенергію

Щодо погашення заборгованості на ОРЕ, що виникла до 01.07.2019

Законом України №719-IX [«Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії»](#) передбачено комплекс заходів щодо врегулювання питання повного погашення заборгованості, яка виникла на оптовому ринку до 1 липня 2019 року. Поточна редакція від 15.04.2021 на підставі [ЗУ №1396](#)).

14.04.2021 НКРЕКП встановила алгоритм перерахування отриманих оптовим постачальником електричної енергії коштів ([Постанова №640](#)).

З поточного рахунка із спеціальним режимом використання оптового постачальника здійснюється перерахування коштів за електричну енергію, що утворилася до 01 липня 2019 року

- першочергово виробникам з ВДЕ,
- виробникам електричної енергії та НЕК «УКРЕНЕРГО» пропорційно до обсягів заборгованості.

На ДП «Енергоринок» згідно з Законом України «Про ринок електричної енергії», покладені функції зі здійснення заходів погашення кредиторської та

дебіторської заборгованості, що утворилась на Оптовому ринку електричної енергії України. До 01.07.2019 ДП «Енергоринок» виконувало функції: Оптового постачальника електроенергії, Розпорядника системи розрахунків, Розпорядника коштів ОРЕ, Головного Оператора системи комерційного обліку електроенергії.

Про оплату заборгованості споживачів за спожиту до 01.01.2019 електричну енергію	Борг за спожиту енергію станом на 01.01.2021	Борг за спожиту електроенергію станом на 01.01.2022	Зміна заборгованості з початку року
Оператори систем розподілу	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Всього по Україні:	25 202 427,7	23 006 732,8	-2 195 695,0
АТ «Вінницяобленерго»	22 827,0	681,0	-22 146,0
ПрАТ «Волиньобленерго»	8 679,0	8 083,0	-596,0
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	625 313,5	631 918,5	6 605,0
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»*	711 348,0	702 216,0	-9 132,0
АТ «Житомиробленерго»	16 048,7	11 503,4	-4 545,3
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	17 364,0	15 068,0	-2 296,0
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	1 499 614,0	1 334 447,0	-165 167,0
АТ «Прикарпаттяобленерго»	7 438,0	5 804,0	-1 634,0
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	175 130,0	143 606,2	-31 523,8
ПрАТ «Київобленерго»	64 022,1	53 911,1	-10 111,0
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	7 251,0	3 126,0	-4 125,0
ТОВ «ЛЕО»*	1 964 233,0	1 684 717,0	-279 516,0
ПрАТ «Львівобленерго»	9 331,0	4 673,0	-4 658,0
АТ «Миколаївобленерго»	76 689,0	75 604,0	-1 085,0
АТ «Одесаобленерго»	68 497,6	58 623,6	-9 874,0
АТ «Полтаваобленерго»	133 294,0	128 535,0	-4 759,0
ПрАТ «Рівнеобленерго»	7 666,9	6 505,7	-1 161,2
ПАТ «Сумиобленерго»	246 718,0	233 439,9	-13 278,1
ВАТ «Тернопільобленерго»	622,0	301,0	-321,0
АТ «Харківобленерго»	1 521 788,7	1 076 846,4	-444 942,3
АТ «Херсонобленерго»	63 599,0	58 026,0	-5 573,0
АТ «Хмельницькобленерго»	10 065,0	8 832,0	-1 233,0
ПАТ «Черкасиобленерго»	1 711 808,0	1 713 047,0	1 239,0
АТ «Чернівціобленерго»	131 934,0	103 655,2	-28 278,8
АТ «Чернігівобленерго»	23 227,0	22 169,0	-1 058,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»*	2 238 974,0	1 158 675,0	-1 080 299,0
ДП «Регіональні електричні мережі»*	13 677 800,6	13 671 059,0	-6 741,6
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	161 144,6	91 659,8	-69 484,9

*Включає заборгованість по сальдо перетокам з контрольованої території на неконтрольовану, постачання якої здійснювалося відповідно до постанови КМУ №263 та Закону України «Про електроенергетику».

Щодо виплат за «зеленим» тарифом

ДП «Гарантований покупець» фіналізувало розрахунки за відновлювальну електроенергію, яку придбало у 2020 році.

Всього за вуглецево-нейтральну електричну енергію 2020 року Гарантований покупець заплатив **49 млрд грн**. Ця сума повністю покриває вартість **10 219 тисяч «зелених» МВт·год**.

За «зеленим» тарифом у 2021 році закуплено **11 411 тис. МВт·год** електроенергії.

На користь відновлювальної генерації сплачено за електроенергію січня-квітня сплачено 93%, травня – 79%, червня – 80%, липня – 78%, серпня – 86,0%, вересня – 80%, жовтня – 59%, листопада – 94%, грудня – 70%.

[Гарантований покупець](#)

Постачальник «останньої надії»

Постачальником «останньої надії» визначено Державне підприємство зовнішньоекономічної діяльності «Укрінтеренерго».

У 2021 році постачальником «останньої надії» відпущено електричної енергії споживачам в обсязі 562,6 млн кВт·год на суму 2433,1 млн грн, рівень оплати становить 76,4%. Загальна заборгованість перед постачальником «останньої надії» станом на 01.01.2022 становить 3101,6 млн гривень.

Споживачі, які мають найбільшу заборгованість за спожиту електричну енергію станом на 01.01.2022:

- КП «Харківські теплові мережі» – 881,2 млн грн;
- ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат» – 398,8 млн грн;
- ДП «Торецьквугілля» – 142,2 млн грн;
- ДП «Шахтоуправління Південнодонбаське № 1» – 121,2 млн грн;
- ДП «Мирноградвугілля» – 113,8 млн грн;
- ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська» – 103,1 млн грн;
- КП «Попаснянський районний водоканал» – борг 100,3 млн грн;
- КП «Міськелектротранссервіс» м. Харків – борг 95,1 млн грн.

Щодо погашення заборгованості на новому ринку електроенергії

11.10.2021 Кабмін прийняв постанову [№ 1049](#) «Про надання у 2021 році державної гарантії за зобов'язаннями НЕК «Укренерго». Це необхідно для залучення компанією позикових коштів через випуск облігацій на міжнародних фондових ринках під державні гарантії.

НЕК «Укренерго» успішно здійснила дебютний випуск п'ятирічних зелених єврооблігацій сталого розвитку (Green and Sustainability-linked bonds) на суму 825 млн доларів США.

19,3 млрд грн НЕК «Укренерго» перерахувала ДП «Гарантований покупець» для погашення заборгованості перед виробниками ВДЕ.

Борги перед виробниками ВДЕ за 2020 рік повністю погашено.

Оператори системи розподілу

У 2021 році, в цілому, **операторами систем** розподілу України надано послуги з розподілу електричної енергії на суму 88 903,3 млн грн (обсяг розподілу електричної енергії – 116 222,8 млн кВт·год), рівень оплати склав 99,0%.

ФОРМА РОЗПОДІЛУ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	Борг(+)/ Переплата(-) станом на 01.01.2022*
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Разом	116 222 833,5	88 903 343,5	88 016 796,5	431 478,9
АТ «Вінницяобленерго»	2 946 418,7	3 386 413,3	3 292 638,8	193 785,7
ПрАТ «Волиньобленерго»	1 763 009,7	1 981 064,0	1 866 530,7	159 780,8
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	17 856 787,7	7 660 814,6	7 797 247,5	-653 673,6
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	2 998 978,9	3 724 930,1	3 745 480,5	-283 683,2
АТ «Житомиробленерго»	2 589 222,0	3 039 691,1	3 070 660,3	-156 735,0
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	1 911 181,3	2 916 035,5	2 777 391,1	203 242,6
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	7 781 922,7	4 172 598,3	4 089 835,1	406 267,6
АТ «Прикарпаттяобленерго»	2 572 699,7	2 964 421,9	2 858 790,2	173 801,3
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	9 653 118,1	4 253 789,8	4 171 850,9	-488 164,3
ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»	7 009 753,6	5 809 353,9	5 918 114,2	-432 363,2
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	1 937 287,0	2 321 331,0	2 422 888,0	-182 277,0
ТОВ «ЛЕО»	1 417 700,6	1 737 382,3	1 758 624,1	11 432,4
ПрАТ «Львівобленерго»	4 425 838,0	4 856 472,9	4 773 979,5	66 084,5
АТ «Миколаївобленерго»	2 701 979,8	2 514 134,8	2 520 414,6	11 145,3
АТ «ДТЕК Одеські електромережі»	6 054 702,1	5 969 238,5	5 926 635,0	66 023,0
АТ «Полтаваобленерго»	5 172 161,0	3 248 018,8	3 319 032,8	-189 079,5
ПрАТ «Рівнеобленерго»	2 441 198,3	2 056 147,6	2 051 666,0	-41 896,9
ПАТ «Сумиобленерго»	2 034 943,4	2 423 890,9	2 394 368,8	31 192,8
ВАТ «Тернопільобленерго»	1 395 777,5	2 079 563,0	2 035 249,8	-3 424,3
АТ «Харківобленерго»	6 298 368,7	5 670 062,9	5 312 829,0	926 053,5
АТ «Херсонобленерго»	2 205 060,1	2 534 663,1	2 546 841,3	-53 290,2
АТ «Хмельницькобленерго»	2 302 163,6	2 673 622,3	2 666 125,1	154 681,4
ПАТ «Черкасиобленерго»	2 986 496,8	2 498 656,4	2 408 849,8	114 476,5
АТ «Чернівціобленерго»	1 390 388,1	1 615 916,3	1 605 149,2	-21 412,0
АТ «Чернігівобленерго»	1 766 069,3	2 247 769,4	2 229 602,3	56 031,5
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	394 479,4	55 251,1	49 957,5	34 957,5
ДП «Регіональні електричні мережі»	1 230 981,0	475 446,8	308 803,7	467 749,5
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	6 033 469,0	774 893,2	811 505,0	-96 105,6
ПрАТ «ПЕЕМ «Центральна енергетична компанія»	780 607,2	619 124,3	661 912,7	-56 478,8
ДПЕМ ПрАТ «Атомсервіс»	753 665,4	105 540,8	106 177,4	-404,6
АТ «Укрзалізниця»	5 416 404,8	2 517 104,6	2 517 645,4	13 764,9

* З врахуванням боргів/переплат минулого року

Постачальники універсальних послуг

У 2021 році постачальниками універсальних послуг надано електричної енергії споживачам в обсязі 44 756,1 млн кВт-год на суму 82 230,9 млн грн, рівень оплати становить 97,7%. Загальна заборгованість перед постачальниками універсальних послуг станом на 01.01.2022 становить **7063,2 млн гривень**.

В тому числі, населення отримало електричну енергію в обсязі 35 661,6 млн кВт-год на суму 56 747,8 млн грн, рівень оплати становить 97,0%. Загальна заборгованість населення за спожиту електричну енергію перед постачальниками універсальних послуг станом на 01.01.2021 становила 4884,7 млн грн та збільшилась у 2021 році на 1684,7 млн грн або на 34,5% і станом на 01.01.2022 становить **6569,4 млн гривень**.

Довідково

Відповідно до Правил роздрібного ринку електричної енергії ціни на електричну енергію, що постачається споживачам постачальниками універсальних послуг та «останньої надії», включають, у тому числі ціни (тарифи) на послуги оператора системи передачі та оператора системи розподілу відповідно до укладених договорів про надання відповідних послуг.

Видобуток вугілля

У 2021 році видобуто 29,39 млн тонн вугілля, що на 1,98 % більше порівняно з минулим роком. У тому числі видобуток енергетичного вугілля склав 22,15 млн тонн, коксівного – 7,23 млн тонн.

За грудень 2021 року вугледобувними підприємствами України видобуто 2,77 млн тонн вугілля, що на 5,7 % більше порівняно з груднем 2020 року. Видобуток енергетичного вугілля – 2,04 млн тонн, коксівного вугілля – 0,73 млн тонн.

Запаси вугілля та мазуту на ТЕС та ТЕЦ

Запаси вугілля на 01.01.2022 становили **526,3 тис. тонн** при нормі гарантованих запасів **652,9 тис. тонн**.

Міненерго 10.08.2021 затвердило новий помісячний графік накопичення вугілля для теплоелектростанцій і теплоелектроцентралей.

Згідно з новим документом, на складах ТЕС і ТЕЦ на 01.01.2022 має бути 2311,5 тис. т.

Запаси топкового мазуту на 01.01.2022 становили **40,2 тис. тонн**, що на 14,6% менше ніж у 2020 році.

[Міненерго](#)

Газ

Видобуток газу

Обсяги видобутого газу у грудні 2021 року в Україні збільшились на 2,5% порівняно з груднем минулого року і становили **1 711,8 млн куб. м**.

За 12 місяців 2021 року обсяги видобутого газу в Україні зменшилися на 2,2% порівняно з показником минулого року і становили **19 789,1 млн куб. м**.

Запаси газу в газосховищах

Станом на 01 січня 2022 запаси природного газу у ПСГ становили **13,5 млрд куб. м газу**.

Протягом грудня поточного року з українських ПСГ було фізично відібрано **2,5 млрд куб. м** природного газу. Цей показник на 10,7% нижчий ніж у грудні минулого року. Усього від початку сезону відбору 2021/2022 із українських ПСГ відібрано **5,2 млрд куб. м** газу.

[Укртрансгаз](#)

Транзит газу

Середньодобовий обсяг транзиту в 2021 році становив 114 млн куб. м газу на добу, та в окремі періоди знижувався до 67 млн куб. м.

Всього у 2021 році було заброньовано 44,4 млрд куб. м транзитних потужностей на точках виходу з Росії (40 млрд куб. м згідно з умовами чинного транзитного контракту, 4,4 млрд куб. м були заброньовані на місячних та добових аукціонах), але з них використано лише 41,6 млрд куб. м. Попри значне зростання цін на європейських газових ринках через дефіцит природного газу та скорочення запасів в європейських ПСГ, можливості українського транзитного маршруту – більш ніж достатні для подолання газової кризи в ЄС – не були задіяні. Навпаки, в період найбільшого зростання цін на газ у жовтні-грудні на газових ринках Європи та початку осінньо-зимового періоду, середньомісячний транзит газу з Росії до країн ЄС був на 17% нижчим, ніж у січні-серпні.

У західному напрямку ОГТСУ протранспортував 38 млрд куб. м газу (на 26% менше ніж в 2020 році). З них — 27,4 млрд куб. м до Словаччини (-29%), 3,8 млрд куб. м до Польщі (+1%), 6,8 млрд куб. м до Угорщини (-29%).

У південному напрямку транзит склав 3,6 млрд куб. м (-8%). З них 0,4 млрд куб. м (-56%) до Румунії та майже 3,2 млрд куб. м (+6%) до Молдови. Значне скорочення обсягів транзиту в Угорщину та Румунію також спричинено переходом цих країн на отримання газу обхідними газогонами Газпрому. Так, з 1 квітня 2021 року припинився фізичний транзит у Трансбалканському напрямку (ГВС Орловка) до Румунії, а з 1 жовтня — до Угорщини (ГВС Берг).

Транспортування природного газу з ЄС в Україну

Імпорт природного газу в Україну склав 2,6 млрд куб. м, що у шість разів менше, аніж у 2020 році. Імпорт здійснювався переважно віртуальним реверсом (backhaul), який ОГТСУ впровадив ще на початку 2020 року. Віртуальним реверсом було імпортовано 89% газу.

Всього за 2021 рік транспортування газу з ЄС в Україну замовляли 50 трейдерів, з них 25 українських компаній та 25 іноземних. А послугами short-haul та «митний склад» скористалися 29 компаній.

Основним експортером газу стала Угорщина, з якої надійшло майже 2,2 млрд куб. м (-47% порівняно з минулим роком). Попри зупинку фізичного транзиту до Угорщини з 1 жовтня 2021 року, зберігся віртуальний імпорт по точці Берг: у жовтні-грудні 2021 року Україна імпортувала з Угорщини 55,6 млн куб. м, а експортувала — 792 млн куб. м.

Імпорт зі Словаччини склав 285,3 млн куб. м (-97%), з Польщі – 78,6 млн куб. м (-95%).

Минулого року ОГТСУ успішно працював над розширенням гарантованих потужностей для імпорту газу до України. Зокрема, для надійного забезпечення природним газом прикордонних споживачів Одеської області, з румунським оператором узгоджено гарантовану потужність на точці Ісакча/Орлівка на денній

основі, яка залежить від обсягів споживання природного газу українськими споживачами. А з 1 січня 2022 року стала доступна гарантована потужність з угорського напрямку — 8 млн куб. м на добу, що дозволило на третину збільшити імпорتنі можливості України та диверсифікувати джерела імпорту.

Експорт природного газу

Завдяки значним обсягам газу на «митному складі», Україна продовжила експортувати газ. Зокрема, до Угорщини надійшло 1,5 млрд куб. м, до Словаччини — 600 млн куб. м, до Польщі — 362 млн куб. м, до Молдови — 67,2 млн куб. м.

Поставки до Молдови відбулися на тлі складних перемовин уряду цієї країни із Газпромом. В результаті, в жовтні 2021 року ОГТСУ збільшив ліміт балансуєчого рахунку молдовського оператора, в рамках міжоператорської угоди. А українські компанії вперше експортували газ до Молдови через ГВС Олексіївка.

[Оператор ГТС України](#)

Газопостачання

Обсяги транспортування природного газу в межах України за січень-грудень 2021 року склали 76,0 млрд. куб. м, з них:

для України – 34,4 млрд. куб. м;

транзит – 41,7 млрд. куб. м.

Споживачі України за 12 місяців 2021 року використали 28,0 млрд. куб. м.

Нафта

Транспортування нафти

За підсумками 2021 року АТ «Укртранснафта» транспортувала на нафтопереробні заводи (НПЗ) України найбільший обсяг нафти з 2012 року — 3 млн тонн (на 15% більше у порівнянні з 2020 роком). Водночас транзит нафти трубопровідним транспортом через територію України зменшився у 2021 році на 3,2% – до 12,7 млн тонн.

Загальний обсяг транспортування нафти у 2021 році склав 15,7 млн тонн, що лише на 0,2% менше порівняно з 2020 роком.

У грудні 2021 року загальний обсяг транспортування нафти збільшився порівняно із груднем 2020 року на 29% – до 1,5 млн тонн. Зокрема, збільшився як транзит нафти (на 28,1% – до 1,2 млн тонн), так і обсяг транспортування нафти на НПЗ України (на 33,2% – до 267 тис. тонн).

Як повідомлялося, маршрут «МНТ «Південний» – Броди – Мозирський НПЗ» у 2020 році запустили для додаткового завантаження потужностей української нафтотранспортної системи. За два роки цим напрямком транспортовано 1,6 млн тонн нафти.

Внутрішнє транспортування нафти на українські НПЗ поступово зростає з 2016 року.

[Укртранснафта](#)

Переробка нафти

Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ за січень-грудень 2021 року становить 420,6 тис. тонн, що на 3,6 % більше обсягу переробки за 12 місяців 2020 року.

За 12 місяців 2021 року Шебелинським ГПЗ вироблено:

автомобільних бензинів – 130,3 тис. тонн, що на 7,0 % менше, ніж за відповідний період минулого року;

дизельного палива – 76,2 тис. тонн, що на 4,3 % більше, ніж за відповідний період минулого року;

мазуту – 43,0 тис. тонн, що на 91,7 % більше порівняно з січнем-груднем 2020 року.

Хід ремонтної кампанії на підприємствах енергетики

Станом **на 30.11.2021** відповідно до затвердженого графіка на ТЕС енергогенеруючих компаній відремонтовано 39 (9 822 МВт) енергоблоків, з них 29 (7 092 МВт) – поточним ремонтом, 6 (1 110 МВт) – середнім ремонтом та 4 (1 620 МВт) – капітальним ремонтом. У ремонті перебувають 9 (2 320 МВт) енергоблоків, а саме:

- в поточному ремонті 4 (900 МВт) енергоблоки;
- в середньому ремонті 2 (510 МВт) енергоблоки;
- в капітальному ремонті 3 (910 МВт) енергоблоки.

На ТЕЦ відремонтовано 8 (1 840 МВт) енергоблоків, 18 (2 875 т/год) парових котлів, 3 (200 Гкал/год) водогрійних котли та 13 (454,4 МВт) турбоагрегатів. У ремонті перебуває 1 (120 МВт) енергоблок, 1 (100 т/год) паровий котел, 1 (10,5 МВт) турбоагрегат.

На ГЕС виконано реконструкцію та капітальний ремонт 13 (601,6 МВт) гідроагрегатів. В реконструкції і капітальному ремонті перебуває 18 (923,2 МВт) гідроагрегатів.

Станом **на 31.10.2021** з початку року на АЕС виконано 13 планово-попереджувальних ремонтів:

- 10 середніх ремонтів – РАЕС № 1, РАЕС № 2, РАЕС № 4, ЗАЕС № 1, ЗАЕС № 3, ЗАЕС № 5 (2), ХАЕС № 2, ЮУАЕС № 2, ЮУАЕС № 3;
- 3 капітальних ремонтів - РАЕС № 3, ЗАЕС № 6, ХАЕС № 1.

Крім того, виконано два планові поточні ремонти РАЕС № 3, ЮУАЕС № 3 та 2 позапланові поточні ремонти: ХАЕС № 2 та РАЕС № 4.

Виконуються:

- поточний ремонт – РАЕС № 3 (з 14.09.2021 до 12.11.2021)
- середній ремонт – ЗАЕС № 4 (з 22.08.2021 до 27.11.2021), ЗАЕС № 2 (з 01.09.2021 до 03.12.2021);
- 1 капітальний ремонт – ЮУЕАС № 1 (з 09.08.2021 до 20.11.2021).

Капітальні інвестиції галузей ПЕК

В Міністерстві енергетики станом на 12.11.2021 реалізується 4 інвестиційні проекти за рахунок кредитних коштів ЄБРР, МБРР, ЄІБ та ЄВРАТОМ:

- Реабілітація гідроелектростанцій (ЄБРР, ЄІБ) – сума позики: 400 млн євро (ЄБРР – 200 млн євро, ЄІБ – 200 млн. євро);
- Комплексна (зведена) програма підвищення безпеки АЕС України – сума позики: 600 млн євро (ЄБРР – 300 млн євро, ЄВРАТОМ – 300 млн євро);
- Другий проект з передачі електроенергії – сума позики: МБРР – 2,5 млн дол. США (компонент 3).

- Україна – Підвищення стійкості енергосистеми для європейської інтеграції енергомережі (Встановлення гібридних систем з виробництва електроенергії в ПрАТ «Укргідроенерго») сума позики – 212 млн дол. США (МБРР – 177 млн дол. США, ФЧТ – 34 млн дол. США та грант в розмірі 1 млн дол. США).

За січень – жовтень 2021 року *в електроенергетичній галузі* за даними оперативної звітності освоєно **16 540,5** млн грн. (відповідний період 2020 р. – 15644,0 млн грн.) капітальних вкладень за рахунок усіх джерел фінансування, що в порівнянні з відповідним періодом минулого року складає 105,7 %.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва та реконструкції електричних мереж.

У 2021 році на об'єктах капітального будівництва підприємств *вугільної галузі* передбачено освоїти 41,0 млн грн капітальних вкладень за рахунок власних коштів підприємств.

За січень-жовтень за рахунок власних коштів підприємств на об'єктах капітального будівництва обсяги освоєння капітальних вкладень склали 31,4 млн грн. Профінансовано 17,2 млн гривень.

Щодо фінансування шахти № 10 «Нововолинська»

Постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2021 № 188 прийнято рішення щодо тимчасового припинення реалізації проекту «Будівництво шахти № 10 «Нововолинська» ДП «Волиньвугілля».

У 2021 році утримання об'єкта незавершеного будівництва у безпечному та безаварійному стані здійснюється відповідно до кошторису витрат, що складено на підставі «Технологічного паспорту утримання об'єкта незавершеного будівництва «Будівництво шахти № 10 «Нововолинська» за бюджетною програмою КПКВК 2401590 «Реструктуризація вугільної галузі» КЕКВ 2610 (поточні видатки) у сумі 56 950,0 тис. гривень.

Відповідно до помісячного плану бюджетних асигнувань загального фонду Державного бюджету України ДП «Дирекція по будівництву об'єктів» (станом на 01.11.2021) спрямовано видатки у сумі 47 442,0 тис. грн для здійснення розрахунків за понесені витрати (оплата електроенергії, оплата праці працівникам, які забезпечують утримання об'єкта в безпечному та безаварійному стані; оплата за комунальні послуги (тепло-водопостачання, водовідведення, інші витрати).

**Підготовлено Робочою групою НТСЕУ
за даними Міненерго України, НЕК «Укренерго»,
Оператора ринку, Гарантованого покупця, Енергоринку,
Української енергетичної біржи, Оператора ГТС України**

ОГЛЯД ЗМІ за 1-31 січня 2022 року

♦ *Загальні проблеми енергетики. Заходи по їх вирішенню*

EXPRO, 13.01.2022

Президент підписав закон про локалізацію: держкомпанії будуть купувати енергообладнання з 10%-ю локалізацією

Президент **Володимир Зеленський** підписав закон №3739 від 24.06.2020р, який зобов'язує державні підприємства та організації купувати енергетичне обладнання (дизель-генератори, генератори, трансформатори, турбіни, газові компресори та ін.) лише у виробників, які забезпечать рівень локалізації на рівні 10% (частка локалізації буде зростати з роками). Як повідомляється на сайті Верховної Ради відповідний закон президент підписав 12 січня 2022р.

Даний закон стосується наступних категорій енергетичного обладнання:

- дизель-генераторні установки;
- генераторні установки з двигуном із іскровим запалюванням;
- турбогенераторні установки;
- трансформатори;
- трансформатори з рідинним діелектриком;
- трансформатори напруги;
- вимірювальні трансформатори;
- трансформатори живлення;
- електричні конденсатори;
- конденсатори постійної ємності;
- конденсатори змінної та регульованої ємності..
- турбіни та мотори;
- парові турбіни;
- гідравлічні турбіни;
- газові компресори;
- роторні компресори;
- повітряні компресори;
- турбокомпресори...
- гірничодобувне та будівельне обладнання;
- врубові та тунелепрохідні, бурильні чи прохідницькі машини для добування вугілля чи гірських порід;
- прохідні комбайни;
- прохідні машини.

Також під дію закону підпадають державні закупівлі автотранспорту, залізничних вагонів, локомотивів, трамваїв, тролейбусів, устаткування для будівництва доріг, літаки, вертольоти. Обов'язковий рівень локалізації 10% вступає в силу з 1 січня 2022 р. та діє для державних закупівель з очікуваною вартістю від 200 тис грн. Обов'язковий рівень локалізації буде збільшуватися на 5% кожного наступного року і 2028 року досягне – 40%.

Автор законопроекту, народний депутат від фракції «Слуга народу» Дмитро Кисилевський, наступним чином прокоментував значення даної ініціативи: «Створення 64 тисяч нових робочих місць та зростання ВВП країни на 4,2% в середньостроковій перспективі – вкрай важливий ефект, який очікується від набрання чинності законом про локалізацію. Але ще важливішим є початок перезавантаження державної промислової політики. Підтримка закону в Раді конституційною більшістю показує, що наша промисловість все-таки має шанс на адекватну підтримку з боку влади».

Також він зазначив, що уряд має розробити відповідну нормативно правову підзаконну базу для впровадження норм закону.

[Джерело](#)

MIND, 13.01.2022

Як вдихнути у стару вайлувату ТЕЦ нове маневрене майбутнє

Олег Кільницький

Об'єктивна ситуація складається так, що від модернізації вітчизняних теплоелектроцентралей (ТЕЦ) можуть виграти всі: енергосистема, інвестори, місцева влада, екологія через зниження вуглецевого сліду та й споживач, задля якого забезпечуватимуться збереження та розвиток централізованих систем опалення.

За досвідом Німеччини, Данії, Фінляндії та інших європейських країн, сучасні когенераційні установки, крім забезпечення міст теплом, стають важливими джерелами маневреної (або гнучкої) потужності для балансування енергосистеми. Основний технологічний принцип ефективної роботи сучасної ТЕЦ – це розділення процесів постачання електроенергії та тепла.

До прикладу, високоманеврена модульна ТЕЦ на базі газопоршневих агрегатів здатна швидко запускатися на максимальну потужність у періоди підвищеного попиту на електроенергію, одночасно виробляючи тепло і накопичуючи його в акумуляторі, щоб постачати тепло місту у години, коли станція не працює.

Далі в статті:

- Конкурентоздатність на 30 років уперед
- ВДЕ покликали за собою когенерацію
- Гнучка ТЕЦ – для німецького Energiewende
- В очікуванні інвестиційного прецеденту
- За яким агрегатом майбутнє

[Джерело](#)

ФЕЙСБУК НЕК "УКРЕНЕРГО", 21.02.2022

Укренерго сертифікувало ще чотири енергоблоки українських АЕС для участі у ринку допоміжних послуг

✓ Свідоцтва про відповідність вимогам до допоміжних послуг (ДП) в частині резервів підтримання частоти (РПЧ) з обсягом ± 20 МВт для кожного енергоблоку видані Запорізькій АЕС (енергоблок №4), Южно-Українській АЕС (енергоблок №1) та Хмельницькій АЕС (енергоблоки №1 та №2) НАЕК «Енергоатом».

Южно-Українська та Хмельницька АЕС стали другою і третьою атомною

електростанцією відповідно, які отримали право надавати ДП в торговій зоні об'єднаної енергосистеми (ОЕС) України.

🏠 Загалом, вже 6 із 15 енергоблоків АЕС можуть надавати резерви (енергоблоки №1,2, 4 ЗАЕС та №1 ЮУАЕС, №1 та №2 ХАЕС), а загальний сертифікований обсяг РПЧ НАЕК «Енергоатом» зріс втричі — з ± 40 до ± 120 МВт.

🌀 Збільшення кількості енергоблоків АЕС на ринку допоміжних послуг сприятиме підвищенню надійності енергосистеми України та посилить конкуренцію між постачальниками ДП.

Водночас забезпечення достатніх обсягів саме РПЧ — одна з ключових вимог для синхронізації ОЕС України з континентальною мережею Європи ENTSO-E.

[Джерело](#)

ЛІГА.БІЗНЕС, 25.01.2022

1 млрд грн боргу. Укренерго поскаржилась на Д.Трейдінг Ахметова в РНБО

Богдан Заика

Держкомпанія Укренерго звернулася до Ради національної безпеки та оборони (РНБО) з проханням вирішити на найближчому засіданні проблему з компанією Д.Трейдінг із групи ДТЕК **Ріната Ахметова**. Д.Трейдінг відмовляється сплачувати тариф на передачу електроенергії у разі експорту та вже заборгувала Укренерго 1,04 млрд грн. Про це йдеться в листі директора з ринкових операцій **Микити Вишневського** до РНБО та Кабінету міністрів.

Як зазначає Вишневський, станом на 16 грудня 2021 року Д.Трейдінг порушувала умови договору з Укренерго та заборгувала державній компанії 1,04 млрд грн. "З урахуванням викладеного, звертаємося до вас із проханням включити до порядку денного найближчого засідання питання щодо погашення боргу", – йдеться в документі, який є в розпорядженні LIGA.net.

Окрім РНБО та Кабінету міністрів, лист також адресовано СБУ, Міністерству енергетики, Міністерству фінансів та Національній комісії з регулювання енергетики та комунальних послуг. "Несвоєчасна оплата за надані послуги може призвести до дестабілізації роботи ринку електричної енергії та зниження рівня розрахунків на ринку електроенергії", – вважає Вишневський.

У Д.Трейдінг стверджують, що такі дії Укренерго мають негативні наслідки напередодні важливого етапу інтеграції української енергосистеми до європейської.

У компанії називають механізм плати за передачу електроенергії при експорті незаконним та таким, що суперечить міжнародним зобов'язанням України та Угоді про Асоціацію між Україною та ЄС.

У ДТЕК зазначили, що цю позицію підкріплено рішеннями господарських судів усіх ланок, включаючи Верховний Суд.

[Джерело](#)

EXPRO, 27.01.2022

«Донбасенерго» припинило діяльність антикризової ради

ПАТ «Донбасенерго» припинило діяльність антикризової ради, яка була

створена для мінімізації ризиків, пов'язаних із тривалою аварійною зупинкою Слов'янської ТЕС. В компанії повідомляють, що фінансовий стан стабілізується.

В «Донбасенерго» вказали, що компанія вже виплачує заробітну плату своїм співробітникам у законодавчо встановлені терміни та розпочався процес погашення боргів перед кредиторами.

Як повідомляли в ExPro, виробництво електроенергії на Слов'янській ТЕС вдвічі – до 1,598 млрд кВт-год, у порівнянні з показниками 2020р, через проведення ремонтних робіт у січні-травні 2021р.

Щодо розрахунків з кредиторами, в ExPro повідомляли, що «Донбасенерго» має сплатити кіпрській компанії Antex Intertrade LTD \$7,79 млн заборгованості як поручитель за кредитні зобов'язання фірми «Вертикаль Київ» за поставку вугілля з Росії для Слов'янської ТЕС.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО

УКРГІДРОЕНЕРГО, 04.01.2022

Канівська ГЕС: у 2021 році згенеровано 800 млн квт· год електроенергії

Нові реалії вимагають від енергетики стрімкого розвитку – збільшення потужностей та генерації електроенергії, використання новітніх технологій, підвищення безпеки експлуатації, мінімізації можливого негативного впливу на навколишнє середовище.

На Канівській ГЕС упродовж багатьох років проводяться роботи з реконструкції та модернізації обладнання в рамках масштабного проекту з реабілітації діючих гідроелектростанцій. Процес реконструкції – дуже важливий та відповідальний процес, до якого залучена велика кількість фахівців, адже саме реконструкція дає підприємству можливість розвиватись, збільшувати свої потужності та мінімізувати вплив на довкілля.

«У році, що добігає кінця, на Канівській ГЕС виконано значний обсяг робіт з реконструкції, і нам є чим пишатись. Так гідроагрегати № 13, 14, 15, 16 четвертого блоку вже на завершальному етапі реконструкції. Вони знаходяться в дослідній експлуатації та працюють в мережі згідно з добовим графіком навантажень та під контролем працівників оперативної служби й підрядних організацій. Продовжуємо реконструкцію блоку № 5 - на гідроагрегаті № 18 завершено монтажні роботи та розпочато комплекс пуско-налагоджувальних робіт, а на гідроагрегатах № 17, 19, 20 - проводяться монтажні роботи», - зазначає директор Канівської ГЕС **Василь Гринь**.

Повний текст за [посиланням](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 10.01.2022

6,8 млрд грн Укргідроенерго сплатило у 2021 році до бюджету

Компанія Укргідроенерго вже котрий рік поспіль знаходиться серед лідерів найбільших платників податків країни.

Товариство, як найбільша бюджетоутворююча державна компанія, у 2021 році сплатило податків, зборів та інших обов'язкових платежів до бюджетів усіх рівнів у сумі 6,8 млрд грн при плановому показнику 5,6 млрд грн та майже у два рази більше, ніж за минулий 2020 рік.

Платежі до бюджету у 2021 році розподілилась таким чином: до державного бюджету – 6 423 млн грн, до місцевих бюджетів усіх рівнів – 341 млн грн.

Рекордні суми платежів до бюджету склали: податок на прибуток - 2 523 млн грн, ПДВ – 2 204 млн грн, дивіденди – 1 241 млн грн, податок на доходи фізичних осіб – 245 млн грн. До спеціального цільового фонду використання водних ресурсів сплачено 220 млн грн.

Враховуючи те, що філії Укргідроенерго знаходяться у різних регіонах країни вздовж річок Дніпро та Дністер, велике значення мають постійні і своєчасні платежі до місцевих бюджетів, що сприяє розвитку місцевої інфраструктури.

Ефективна робота Укргідроенерго у 2021 році і рекордна сума сплата податків, зборів та інших обов'язкових платежів – це вклад гідрогенеруючої компанії у розвиток регіональної економіки та економіки країни в цілому.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 26.01.2022

Укргідроенерго першим прийняло на себе навантаження при зупинці двох енергоблоків АЕС

25 січня 2022 року стало складним днем для всієї енергосистеми України. Аварійно зупинився 3-й енергоблок Южно-Української АЕС, а після цього було відключено 1-й енергоблок Хмельницької АЕС.

Саме гідрогенерація, як основна балансуєча потужність в Об'єднаній енергетичній системі України, першою прийняла на себе значне навантаження та оперативно видала необхідну додаткову потужність.

Відпуск електричної енергії зріс в 3,6 разів в порівнянні з плановим і досяг 53 млн кВт·год за добу.

ГЕС та ГАЕС Укргідроенерго в повній мірі виконали свою роль у наданні мобільного аварійного резерву в об'єднаній енергосистемі України. Основна частина виробітку була забезпечена за рахунок Дніпровської ГЕС, Кременчуцької ГЕС та Дністровської ГАЕС, також перевиконання планових показників склалося на Київській ГЕС та Дністровській ГЕС.

«Складний режим роботи енергосистеми вчора ще раз підкреслив виключну роль високоманеврених потужностей ГЕС та ГАЕС у балансуванні та забезпеченні надійності постачання електроенергії в ОЕС України. Адже саме гідропотужності здатні забезпечити швидкий старт під час позаштатних ситуацій», - зазначає генеральний директор Укргідроенерго Ігор Сирота.

Не дивлячись на складну ситуацію в енергосистемі за добу зауважень щодо роботи гідросилового обладнання ГЕС і ГАЕС компанії не було.

[Джерело](#)

♦ **Атомна енергетика**

ЕНЕРГОАТОМ, 30.12.2021

Запорізька АЕС встановлює нове досягнення

Вперше за всю історію експлуатації Запорізька АЕС подолала новий рубіж – виробила 4 млрд кВт*г електроенергії з початку місяця.

«Подолано ще один важливий історичний рубіж. Запорізька АЕС вперше досягла виробництва 4 млрд кВт*г з початку місяця. А до кінця грудня станція виробить ще кілька сотень мільйонів кВт*г електроенергії», – прокоментував досягнення т.в.о. генерального директора Запорізької АЕС **Дмитро Вербицький**.

Такі обсяги виробництва електроенергії стали можливими після розширення відкритого розподільчого пристрою станції та введення в роботу четвертої повітряної лінії 750 кВ Запорізька АЕС – підстанція «Каховська». Шість енергоблоків станції працюють на номінальній потужності без будь-яких мережових обмежень, виробляючи додатково більше 17 млн кВт*г електроенергії щодня.

Сумарна потужність блоків ВП ЗАЕС зараз складає 6155 МВт. З початку експлуатації станцією вироблено понад 1 трлн 233 млрд кВт*г електроенергії.

Весь зимовий період Запорізька АЕС планує працювати в режимі максимального навантаження.

Довідка: Радіаційний фон у районі розміщення ЗАЕС відповідає природним значенням і на 28 грудня становив 8-12 мкР/год. Надходження радіоактивних речовин у навколишнє середовище не перевищує встановлених допустимих значень.

Запорізька АЕС – найбільший енергетичний об'єкт в Україні та Європі із встановленою потужністю 6000 МВт. Перший енергоблок було введено в експлуатацію в 1984 році, другий – у 1985 році, третій – у 1986 році, четвертий – у 1987 році, п'ятий – у 1989 році, шостий – у 1995 році.

Запорізька АЕС генерує в Об'єднану енергетичну систему майже 40% всієї електроенергії, що виробляється атомними електростанціями України, та п'яту частину від загального виробництва електроенергії у країні.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 30.12.2021

Концепція розвитку атомно-промислового комплексу до 2026 року – крок до зміцнення енергонезалежності України

29 грудня 2021 року Кабінет Міністрів України затвердив Концепцію Державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу на період до 2026 року. Документ розроблено на виконання рішення РНБО «Про заходи з нейтралізації загрози у сфері атомної енергетики і промисловості».

«Основною метою цієї концепції є створення умов для збільшення виробництва урану до повного забезпечення потреб вітчизняної атомної енергетики, а також підвищення енергетичної незалежності України», –

зазначив міністр енергетики **Герман Галущенко** під час презентації документу на засіданні Уряду.

Концепцією передбачається, зокрема:

- збільшення обсягів виробництва урану та зниження витрат на його виробництво завдяки освоєнню Новокосятинівського й Апрельського родовищ із будівництвом нових уранових об'єктів протягом 2023–2025 рр. і їх введенням в експлуатацію у 2026 році;

- реконструкція гідрометалургійного заводу та сірчанокислотного цеху ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат»;

- технічне переоснащення та створення потужностей для виробництва діоксиду цирконію в обсязі 320 тонн на рік;

Також заплановано організацію співпраці з інтеграції виробленого в Україні діоксиду цирконію у виробництво цирконієвих сплавів і цирконієвого прокату в іноземних виробників ядерного палива для АЕС України.

Раніше міністр енергетики Герман Галущенко та керівник Енергоатома **Петро Котін** обговорили майбутнє галузі під час робочої поїздки на Южно-Український енергокомплекс. Міністр привітав енергетиків з успішним пуском нових потужностей на Ташлицькій ГАЕС, побажавши всім, хто присвятив життя енергетиці, невичерпної енергії, здоров'я та добробуту.

[Джерело](#)

ЕНРЕГОБИЗНЕС, 29.12.2021

Микола Власенко: "Усі енергоблоки за новими проектами є маневровими"

Атомна енергетика — це галузь з високим залученням наукового потенціалу

Реакторні технології, системи безпеки АЕС та інше обладнання постійно удосконалюється та потребує потужного персоналу науковців та інженерів, які будуть супроводжувати надійну роботу устаткування протягом усього його життєвого циклу, розробляти нові технології.

Компанії-оператори АЕС завжди потребують нових науково-технічних розробок, мають обирати на вільному ринку кращі проекти. Зокрема, на сьогодні НАЕК "Енергоатом" працює над вибором наступної реакторної технології, яка в майбутньому має прийти на зміну реакторам типу ВВЕР великої потужності. Ця функція в НАЕК покладена на відокремлений підрозділ "Науково-технічний центр", який на сьогодні активно вивчає світовий досвід розвитку досить перспективної технології — малих модульних реакторів.

Журнал "ЕнергоБізнес" представляє для вашої уваги інтерв'ю з директором "Науково-технічного центру" **Миколою Власенком**, який розповів щодо країн і компаній, що якнайдалі просунулися в освоєнні технології малих модульних реакторів. Далі про таке:

— Яким Ви бачите подальший технологічний розвиток атомної енергетики?

— Як, на Вашу думку, будуть розвиватися та використовуватися технології реакторів великої та малої потужності?

Реактори III покоління

Реактори III+ покоління

Реактори IV покоління

— На сьогодні компанія вивчає світовий досвід розробки промислового зразка ММР. Розкажіть, будь ласка, які компанії у світі найбільше просунулися у цьому питанні? Які проекти можуть найшвидше вийти на стадію промислового зразка ММР?

— Яка може бути вартість реалізації проекту енергоблока на основі ММР? Які ваші оцінки щодо собівартості електроенергії для таких реакторів?

— Які характеристики щодо маневрування пропонуються у проектах ММР? Які системи безпеки проектуються для таких реакторів?

— Чи збільшиться, на Вашу думку, інтерес у світі загалом до атомної енергетики у світлі відмови від вугілля і недостатньої генерації з ВДЕ для забезпечення процесу декарбонізації?

— Над розробкою яких ще технологій працює на сьогодні "Науково-технічний центр"? Які технологічні рішення можна реалізувати, використовуючи українське обладнання та проектантів?

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#)

MIND, 03.01.2022

Євросоюз може визнати атомну енергетику і газ екологічними, Німеччина проти

Прийняття документу може бути заблоковане, якщо проти виступлять більшість країн чи Європарламент.

Атомна енергія найближчим часом може бути визнана екологічно безпечною у ЄС. Єврокомісія 1 січня направила державам-членам Євросоюзу відповідний проект ухвали. Цей документ негайно викликав критику Німеччини.

Згідно з документом, атомна енергія класифікується як екологічна. Крім того, газ із деякими застереженнями також пропонується вважати «зеленим» джерелом енергії. Відповідно, інвестиції в атомні електростанції слід вважати стійкими, якщо вони забезпечують поховання радіоактивних відходів, а їхнє будівництво було схвалено до 2045 року.

Що стосується електростанцій на природному газі, вони зможуть отримати «зелене» маркування, якщо їх будівництво було дозволено до 2030 року. Крім того, їм потрібно буде замінити застарілу техніку та утримувати обсяг викидів CO₂ у рамках встановленої норми.

Держави-члени ЄС мають вивчити проект постанови. Його прийняття ще може бути заблоковане, якщо проти виступлять більшість країн чи Європарламент.

Міністр охорони довкілля та ядерної безпеки ФРН **Штеффі Лемке** розкритикувала плани Єврокомісії як «абсолютно неправильні».

«Джерело енергії, яке у разі аварії на реакторі може призвести до руйнівних екологічних катастроф і залишає по собі величезну кількість небезпечних високорадіоактивних відходів, не може бути екологічним», – заявила вона.

До 1 січня в Німеччині було виведено з експлуатації 3 атомні електростанції. У країні залишилося лише 3 АЕС, але й вони мають завершити роботу через рік.

На визнанні Єврокомісією екологічної атомної енергії наполягають Франція, Польща та шість інших східноєвропейських країн. Їхні аргументи полягають у тому, що без використання енергії атома ЄС не вдасться стати нейтральним щодо впливу на клімат до 2050 року, чого вимагають міжнародні зобов'язання.

Як пише агентство АФР з посиланням на дипломатів у Брюсселі, Франція, більша частина енергії в якій виробляється на АЕС, вела інтенсивні задулісні переговори з іншими членами Євросоюзу, щоб переконати їх підтримати цю позицію.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 11.01.2022

Глава ДІЯРУ Олег Коріков: Україна зацікавлена в імплементації нових технологій використання ядерної енергії

Ексклюзивне інтерв'ю в.о. голови Державної інспекції ядерного регулювання України (ДІЯРУ) **Олега Корікова** агентству "Інтерфакс-Україна" (публікується на партнерських засадах)

Відповіді на питання:

– Форма та процес звільнення вашого попередника Григорія Плачкова Кабінетом міністрів викликали негативну реакцію з боку громадськості, яка побоюється часткової втрати незалежності регулятора та прийняття ним рішень на основі політики профільного міністерства та експлуатуючої організації, а не ядерної та радіаційної безпеки. Чи справедливі ці побоювання?

Щодо незалежності, то слід зазначити, що ДІЯРУ немає окремого міністерства, яке б спрямовувало та координувало нашу діяльність. Наш суб'єкт призначення – Кабінет Міністрів. Я не бачу наразі підстав для інтерпретації того, що нібито відбувається втрата незалежності регулюючого органу.]

– Ви працюєте на посаді першого заступника голови ДІЯРУ з літа минулого року. Наскільки коректними чи некоректними є претензії міністра енергетики, озвучені на засіданні КМУ на початку грудня? Зокрема, щодо затягування з видачі ліцензії на експлуатацію Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП) та затвердження кадастру майданчиків для будівництва АЕС.

– Ви бачите можливість прискорити якимось процесом ліцензування ЦСВЯП? Чому, на вашу думку, цей дозвіл досі не видано регулятором, коли і за яких умов може бути прийнято відповідне рішення?

На сьогодні експлуатуюча організація близька до завершення цієї процедури, продовжується процес ліцензування ядерної установки.

– Тобто, якщо все далі буде йти за планом, то можна очікувати, що ліцензія буде видана протягом цієї зими?

– Уточніть етапи введення в експлуатацію щодо холодного і гарячого випробувань. Чи потрібно мати ліцензію, щоб перевезти відпрацьоване ядерне паливо (ВЯП), чи вона потрібна вже для завантаження?

– І далі, якщо все відбувається чітко, вже видається ліцензія?

– Чи потрібно буде регулятору видавати окремий дозвіл щоразу, коли "Енергоатом" буде перевозити ВЯП?

– Ви прийшли до ДІЯРУ з ДСП "Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами" (ЦППРВ). Наразі йде великий тендер на будівництво сховища зі зберігання перероблених у РФ високоактивних відходів з відпрацьованого ядерного палива АЕС України. На якому етапі ДІЯРУ вступить у процес?

– Перше постачання палива для ВВЕР-440 виробництва Westinghouse анонсовано вже на 2024 рік. Чи вже залучено ДІЯРУ до процесу його ліцензування?

– А коли "Енергоатом" надіслав регулятору документи по паливу?

– Наскільки реалістично побудувати третій енергоблок Хмельницької АЕС на існуючих будівельних конструкціях? Чи можливо це зробити з реакторною установкою від чеської Skoda?

– Як давно інспекція надала свої зауваження?

– А в чому вони полягають?

– Із 2019 року ДІЯРУ ліцензує не лише діяльність з переробки, а й з видобутку уранової руди. Про інтерес реалізації проектів у цій сфері кілька років тому заявляло BGV Group Management Буткевича. Чи подавали вони чи ще якісь комерційні компанії документи на отримання відповідної ліцензії?

– Щодо ліцензування американської технології малих модульних реакторів (ММР), у яких зацікавлена Україна. З ким інспекція співпрацює у цьому питанні, скільки потрібно часу для ліцензування цієї технології? Скільки часу знадобиться Державному НТЦ з ядерної та радіаційної безпеки (ДНТЦ ЯРБ), щоб провести оцінку звіту з аналізу безпеки малих реакторів SMR-160 американської компанії Holtec International?

– У США планують продовжувати термін служби діючих ядерних реакторів до 100 років. Загалом у світовій практиці сьогодні продовжують експлуатацію ядерних блоків до 80 років. Чи можливо теоретично продовжити до 80 років термін служби українських ВВЕР-1000?

– Чи достатньо на сьогодні ДІЯРУ забезпечена фінансово та кадрово, щоб нормально виконувати свої функції?

– Ви вже визначились із кандидатурою свого першого заступника?

– На сьогодні я є першим заступником.

– Повернуся до початкової теми інтерв'ю. Ви можете запевнити, що побоювання спільноти, що ви й досі відчуваєте себе людиною експлуатуючої організації, а не керівником незалежного наглядового органу, безпідставні?

Детально ознайомитись з текстом інтерв'ю можна за [посиланням](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 11.01.2022

Атомна генерація несе основне навантаження у поточному опалювальному сезоні

На цьому наголосив міністр енергетики України **Герман Галущенко** під час брифінгу 11 січня 2022 року.

Загальне споживання електроенергії, зазначив він, з грудня 2021-го зросло на 6%, на стільки ж впало споживання газу. Якщо порівняти з 2020 роком, то частка виробленої атомною генерацією електроенергії в енергосистемі України з початку цього опалювального сезону з 51% зросла до 55%.

«Це дуже важливо з огляду забезпечення стабільності проходження опалювального сезону, постачання населенню й економіці необхідних обсягів електроенергії», – підкреслив пан міністр.

За словами Германа Галущенко, енергосистема нашої країни наразі збалансована та забезпечена ресурсом. Причому є серйозний резерв потужності:

атомна генерація може додати 1000 МВт, резерв ГЕС становить близько 2000 МВт, ще 500 додаткових МВт здатна забезпечити теплова генерація.

«Отже, необхідний запас потужності – наявний, країна буде забезпечена світлом і теплом», – наголосив очільник енергетичної галузі України.

[Джерело](#)

ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАВДА, 19.01.2022

**Більше безпеки, менше корупції:
чому ЄС змінює свою думку щодо ядерної енергії**

**Ольга Кошарна, незалежний експерт
з питань ядерної енергетики та ядерної безпеки,
член ГО "Українське ядерне товариство"**

Атомна електростанція в Гюндреммінгені 31 грудня 2021 року припинила роботу в рамках курсу Німеччини на відмову від ядерної енергетики

Найближчим часом ЄС може докорінно змінити свої підходи до ядерної енергетики.

Це стане можливим у разі схвалення проєкту Додаткового делегованого закону про таксономію, згідно з яким атомній енергетиці та природному газу буде надано статус "екологічно стійких".

Сам регламент *таксономії* став законом ЄС у 2020 році, але вирішення деяких важливих питань залишилося за так званими "делегованими актами" законодавства другого рівня, якими вирішуються технічні питання з іншим процесом затвердження.

Додатковий закон вирішує цю проблему. Його ухвалення не лише дозволить спростити залучення фінансування у будівництво атомних енергоблоків як таких, що сприяють протидії змінам клімату, але й зменшує залежність ЄС від авторитарних країн-експортерів енергоносіїв.

А на додачу такий крок матиме й чималий вплив на Україну, спростивши модернізацію вітчизняного енергосектора відповідно до вимог ЄС.

Втім, разом із прибічниками ця ініціатива має у ЄС і непримиренних противників, які намагатимуться зірвати такий сценарій. Далі про таке:

Франція vs Німеччина

Атомна енергетика має чітко сформоване лобі з 12 країн ЄС.

Екологічна "ядерка"

Інвестувати у розвиток атомної енергетики зможе й національний бізнес.

Ера гігантоманії, у тому числі щодо ядерних реакторів великої потужності, минула.

Повний текст за [ПОСИЛАННЯМ](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 21.01.2022

**В "Енергоатомі" приховали розкрадання
на Централізованому сховищі ядерного палива – ЗМІ**

Журналісти проєкту "Схеми" отримали у своє розпорядження аудіозапис наради в кабінеті високопосадовця державного підприємства "Енергоатому", на якому чиновники нібито обговорюють, як приховати зрив будівництва стратегічного об'єкту на Чорнобильській АЕС.

Джерело: розслідування "Схем" з аудіозаписом

Деталі: На аудіозаписі чути, як присутні обговорюють можливе пояснення зникнення коштів на будівництво Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива у Чорнобилі.

Журналісти стверджують, що керівники державного "Енергоатому", яких призначили за каденції президента Володимира Зеленського, обрали виконавця будівництва без проведення тендеру. За їхніми словами, менеджмент уклав непублічний договір на 422 мільйони гривень із фірмою "КБР".

Журналісти з'ясували, що впродовж 2021 року "Енергоатом" непублічно перерахував цій фірмі вже понад 1 мільярд гривень, проте сам об'єкт, який компанія зобов'язалася збудувати, досі не ввели в експлуатацію. Натомість, керівництво державної компанії не надало на запит журналістів ані сам договір, ані кошторис передбачених ним витрат.

На аудіозаписі, який опинився в розпорядженні журналістів "Схем", є голос, схожий на голос Миколи Божка – керівника "Атомпроектінжинірингу", відокремленого підрозділу "Енергоатому". Саме цей підрозділ виступає замовником будівництва.

Повний текст за [посиланням](#)

Інформація на цю тему - Цензор.нет, 21.01.2022 ["Енергоатом" таємно доплатив 1,1 мільярда за добудову Централізованого сховища ядерного палива \(оновлено\)".](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 21.01.2022 [«Щодо ситуації із запуском Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива та намагань інтерпретації старих проблем по-новому».](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 21.01.2022 [«Енергоатом діє у межах правового поля стосовно будівництва, закупівель та дотримання державної таємниці».](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 20.01.2022

В Енергоатомі завершився другий постсертифікаційний аудит інтегрованої системи управління

19 січня 2022 року в Енергоатомі завершився другий постсертифікаційний аудит інтегрованої системи управління (перший проводився в 2020-му).

За результатами аудиту встановлено, що система менеджменту якості, система екологічного менеджменту та система менеджменту управління охороною здоров'я та безпекою праці цілком відповідають вимогам міжнародних стандартів ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, та підтверджено дію виданих Компанії сертифікатів.

Негативних висновків за результатами аудиту не було. Аудитори виявили, що Енергоатом у своїй діяльності має 20 позитивних практик, зокрема:

виробництво та постачання медичного кисню медустановам;

значна позитивна динаміка фінансових показників Компанії;

досягнення високого рівня проектних потужностей НАЕК;

гарна практика побудови та наповнення корпоративного порталу знань Компанії;

оснащення відокремлених підрозділів Компанії дефібриляторами та навчання персоналу з їх використання;

впровадження корпоративної системи електронного документообігу.

Під час аудиту Енергоатому надали низку рекомендацій, спрямованих на поліпшення інтегрованої системи управління Компанії. Всі вони будуть впроваджені в установленому порядку.

Повний текст за [посиланням](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 21.01.2022

ЦСВЯП прийме перші три контейнери з відпрацьованим паливом наприкінці квітня 2021 року – "Енергоатом"

НАЕК "Енергоатом" очікує, що перші контейнери з відпрацьованим ядерним паливом будуть доставлені на Централізоване сховище відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП) у третій декаді квітня поточного року.

Згідно з повідомленням НАЕК на сайті 21 січня, йдеться про три контейнери з Южно-Української АЕС.

"Наразі на ЦСВЯП проводяться холодні випробування, оцінка та документи об'єкта розглядаються Державною інспекцією ядерного регулювання на предмет видачі необхідної дозвільної документації", – зазначається у релізі "Енергоатома".

У компанії додали, що на сьогоднішній день будівництво ЦСВЯП повністю завершене та отримано сертифікат ДАБІ щодо готовності об'єкта до експлуатації.

При цьому однією з головних причин затримки з уведенням в експлуатацію вже збудованого ЦСВЯП "Енергоатом" назвав невиконання колишнім генеральним підрядником компанією "Укрбудмонтаж" зобов'язань за контрактом на його будівництво, підписаного у 2017 році на суму 1,4 млрд грн. Там уточнили, що у липні 2020 року договір з "Укрбудмонтажем" було розірвано.

У компанії зазначили, що за результатами перевірки умов та стану виконання робіт за цим контрактом, замовником будівництва ВП "Атомпроектінжиніринг" було передано всі матеріали до правоохоронних органів, а також подано низку судових позовів. Зокрема, підготовлено позов до "Укрбудмонтаж" на суму приблизно 120 млн грн з метою компенсації збитків та додаткових витрат.

Для забезпечення якомога швидшого завершення будівництва ЦСВЯП було сформовано новий його кошторис, а також у грудні 2020 року укладений договір з новим підрядником ТОВ "БК КБР" відповідно до проекту будівництва та чинного законодавства, пояснили в НАЕК.

Напередодні "Схеми" опублікували аудіозапис розмови за участю начебто керівника відокремленого підрозділу "Енергоатому" "Атомпроектінжиніринг" Миколи Божка, в якій йдеться про порушення та розкрадання при будівництві ЦСВЯП, що призвело до зриву його запуску.

"Енергоатом" зі свого боку спростував звинувачення.

Важливі деталі: Наприкінці листопада 2021 року голова НАЕК **Петро Котін** анонсував плани компанії почати вивозити перші контейнери з АЕС на ЦСВЯП на початку 2022 року, перед цим орієнтувалися на кінець минулого року. При цьому він наголошував, що затверджені графіки вивезення палива передбачають "певний запас міцності на самих АЕС" у разі потреби затримати вивезення.

Водночас Котін акцентував, що Україна вже точно не везтиме паливо до РФ, заощаджуючи на оплаті цієї послуги близько \$200 млн щорічно. У 2021 році паливо в РФ вже не постачалося.

Спорудження ЦСВЯП розпочалося у листопаді 2017 року. Воно прийматиме паливо з Рівненської, Южно-Української та Хмельницької АЕС, оскільки Запорізька АЕС має з 2001 року власне сховище, також споруджене за технологією Holtec.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему - Енергоатом, 25.01.2022 “[Енергоатом завершив автономні випробування систем ЦСВЯП у холодному режимі та розпочинає комплексні холодні випробування](#)”.

АПОСТРОФ, 24.01.2022

Повторення пройденого: чому в Україні можливий новий Чорнобиль

Роберт Василь

Фахівці б'ють на сполох. В умовах дефіциту вугілля та газу під час нинішнього опалювального сезону українська влада робить ставку на атомну енергетику, яка й раніше забезпечувала виробництво більш ніж половини всієї електроенергії в країні. Проте поспішність, з якою уряд намагається ввести в експлуатацію ядерні об'єкти, викликає стурбованість фахівців, оскільки йдеться про питання безпеки. "Апостроф" розбирався, що зараз відбувається в атомній сфері України, і що треба робити, щоби не повторився Чорнобиль.

Сховище є, ліцензії нема. Український уряд останнім часом декларує масштабні плани з розвитку в країні атомної енергетики. Державна компанія "Енергоатом" фонтанує проектами будівництва протягом найближчих років понад десяти нових енергоблоків, завдяки чому загальна потужність атомної генерації зросте вдвічі.

Звичайно, в середовищі спеціалістів виникає багато питань щодо того, наскільки доцільним є таке нарощування ядерних потужностей, і де взяти фінансовий ресурс для будівництва, яке коштує десятки мільярдів доларів. Проте найголовніші питання стосуються безпеки ймовірного будівництва. Адже українці краще за будь яку націю в світі знають про те, до яких трагічних наслідків призводить порушення правил ядерної безпеки.

За тим, щоб всі процеси в сфері будівництва і експлуатації ядерних установок відбувалися згідно з належними правилами, наглядає спеціальний орган - Державна інспекція ядерного регулювання України (Держатомрегулювання). Саме вона перевіряє відповідність всіх технологічних процесів національному законодавству і міжнародним конвенціям в сфері ядерної безпеки і видає ліцензії на будівництво та експлуатацію.

Для того, щоб інспекція могла повноцінно виконувати власні функції, законодавство передбачає повну її незалежність від уряду і будь яких інших організацій, зацікавлених у розвитку атомної енергетики. Таким чином унеможлиблюється адміністративний вплив на орган, який встановлює критерії ядерної та радіаційної безпеки, видає документи дозвільного характеру на здійснення діяльності у сфері використання ядерної енергії та здійснює державний нагляд за дотриманням законодавства, умов документів дозвільного характеру, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки в країні.

"Саме відсутність в Радянському Союзі незалежного органу, що відповідав за ядерну безпеку стала головною причиною наймасштабнішої в історії ядерної катастрофи на Чорнобильській АЕС, - говорить енергетичний експерт, колишній член колегії Держатомрегулювання Ольга Кошарна. - Всі дії уряду і керівництва станції були підпорядковані досягненню встановлених виробничих показників, заради чого нехтувалися правила безпеки".

Повний текст за [посиланням](#)

КОСАТКА МЕДІА, 24.01.2022

**Австрія та Люксембург оголосили про суди
в разі визнання атомної енергетики «зеленою»**

Ярослава Денькович

Європейська комісія хоче оголосити ядерну енергетику екологічно безпечним джерелом енергії, але кілька країн, як і раніше, проти. Австрія заявила, що готова оскаржувати цю ідею у суді, повідомляє DW. Європейський Союз, як і раніше, глибоко розділений з приводу так званих планів таксономії, які націлені на те, щоб спрямувати інвестиції у стійкі джерела енергії. Австрія та Люксембург дали зрозуміти, що готові звернутися до суду. Блок із 27 країн-членів ЄС планує досягти нульових викидів парникових газів до 2050 року. Для цього знадобляться масштабні довгострокові інвестиції у стійкі джерела енергії.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 30.01.2022

Четвертий енергоблок Рівненської АЕС підключено до електромережі

30 січня 2022 року, о 05:45 енергоблок №4 Рівненської атомної електростанції підключили до електромережі після завершення середнього планово-попереджувального ремонту та перевантаження ядерного палива. Триває набір потужності.

Зауважень до роботи основного устаткування працюючих енергоблоків та персоналу АЕС немає, обладнання функціонує в заданому режимі.

Вперше за всю історію атомної енергетики України ДП «НАЕК «Енергоатом» працює всіма 15-ма енергоблоками одночасно!

Нагадаємо, що з грудня 2021 року Компанія працювала 14-ма енергоблоками з 15-ти, забезпечуючи стабільне проходження осінньо-зимового періоду.

[Джерело](#)

♦ **Надра – вугілля, нафта, газ. Північний потік-2**

КОСАТКА МЕДІА, 21.01.2022

Міненерго: з початку року держшахти збільшили видобуток вугілля

Ярослава Денькович

У 2022 році на державних шахтах видобули 188 тис тонн вугілля, що на 25,3% більше, ніж за аналогічний період у 2021 році. Про це повідомило міністерство енергетики.

«За перші 20 днів 2022 року на шахтах Міненерго видобуто 188 тис. тонн вугілля, що на 47,3% більше, ніж за аналогічний період у 2020 році», – йдеться у повідомленні. Відповідно до даних Міненерго, за перші 20 днів 2021 року видобули 159,9 тис. тонн вугілля, 2020 року – 125,3 тис. тонн.

Нагадаємо, Укрзалізниця зупиняє поставки вугілля з РФ до Словаччини. Раніше в Міненерго повідомили, що у минулому році видобуток вугілля зріс на 0,5 млн тонн.

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 25.01.2022

Держава повернула борг ДТЕК Ахметова в обмін на вугілля для Центренерго

Держава, як і раніше, залишається боржником ДТЕК.

Держпідприємство Гарантований покупець (ГарПок) минулого тижня, - у п'ятницю, 21 січня, - виплатило ДТЕК олігарха **Ріната Ахметова** 2,7 млрд гривень в рахунок погашення боргу за електроенергію, отриману з відновлюваних джерел у 2020 році. Проте ГарПок не повністю розрахувався і, як свідчить практика, керівництво держпідприємства можуть звільнити за повний розрахунок із ДТЕК. Але найважливіше - як розповіло джерело ZN.UA, гроші дали за умови, що на них буде закуплено вугілля для державних ТЕС Центренерго.

Про те, що гроші виділені, повідомив речник ДТЕК **Олександр Шевельов** у Facebook 22 січня.

З повним текстом статті можна ознайомитись за [посиланням](#)

НАФТА, ГАЗ

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 03.01.2022

Прогноз-2022. Що буде з газом?

Андрій Коболєв, экс-голова правління НАК Нафтогаз України

2021 рік став для світового газового ринку поворотним у багатьох сенсах. Основними подіями, що заслуговують на увагу з погляду формування його основних тенденцій, я назвав би такі:

- відновлення глобальної економіки на тлі ослаблення ковідної кризи, що викликало зростання попиту на природний газ;
- усвідомлена відмова від «брудного» вугілля та перехід на більш «чистий» метан у цілому ряді країн, насамперед у Китаї, який продемонстрував рекордно високе зростання обсягів імпорту блакитного палива та вийшов на перше місце у світі за обсягами імпорту скрапленого газу (LNG);
- завершення будівництва «Північного потоку-2» дало додатковий стимул для Москви посилити свій тиск на ЄС і Німеччину зокрема з метою закінчити всі формальності та повністю запустити цей газопровід в обхід українського маршруту.

Перелічені вище фактори є основними причинами стрімкого зростання цін на природний газ у Європі, що опинилася між молотом і ковадлом: молот — збільшення глобального попиту, ковадло — тактика мінімізації обсягів трубного газу, що експортується в ЄС (або так званої сушки ринку), яку почав застосовувати «Газпром» улітку цього року і суттєво посилив до його кінця. Комбінація цих факторів призвела до рекордно високих рівнів цін на європейських газових хабах, де ціна впевнено тримається в районі 1000 дол. за тисячу кубометрів, і перспективи її повернення до рівня, який відповідав би нафтовому або вугільному еквіваленту навіть з урахуванням усіх поправок на екологічність, виглядає малореальною.

Хвиля зростання цін на газ у Європі не могла не докотитися й до України з урахуванням її повної інтеграції до європейського газового ринку. За даними Української енергетичної біржі на дату написання цієї статті, «наведена вартість природного газу на європейських хабах (Day-Ahead) до кордону України» наблизилася до 90 тис. грн за тисячу кубометрів. Ціни внутрішнього ринку для незахищених (промислових) споживачів перетинали позначку в 50 грн за кубометр, чим поставили на межу виживання відразу кілька галузей економіки.

Заздалегідь зазначу, що спеціально не опишуватиму очевидних помилок у підготовці до поточного осінньо-зимового сезону та причин їхнього виникнення (про це вже й так достатньо сказано та написано). Але для прогнозування ситуації 2022-го важливо розуміти, з якими ключовими показниками ми входимо у новий рік:

- запаси газу в українських поземних сховищах газу будуть нижчими за 14 млрд куб. м;
- обсяг внутрішнього споживання майже дорівнює рівню минулого року в періоди сильних холодів (нижче -15°C на більшій частині території) і може досягати 180 млн кубометрів на добу;
- внутрішній видобуток перебуватиме на незмінному рівні (55 млн кубометрів на добу);
- НАК «Нафтогаз України» перебуває у стані глибокого фінансового дефіциту та може залучати кошти для його покриття лише у держави.

Не хочу втомлювати читача арифметичними розрахунками прогнозного дефіциту потужності українських ПСГ щодо відбору газу, який там зберігається, перейду відразу до висновку: **Україна не зможе обійтися без значних обсягів імпорту газу в першому кварталі 2022 року для покриття пікових навантажень, спричинених низькою температурою.**

Оцінки необхідного обсягу імпорту коливаються від 2 до 3 млрд кубометрів за зазначений період, але вже зараз очевидним є таке: головним фактором, який визначить ситуацію на українському ринку газу у 2022 році, стане розмір збитків, яких ми як держава зазнаємо у першому кварталі.

І тут мені видаються можливими два варіанти розвитку подій:

Оптимістичний: «Нафтогаз» зможе забезпечити достатній імпорт газу для покриття добових дефіцитів...
 Песимістичний: «Нафтогаз» не зможе забезпечити достатній імпорт газу для покриття добових дефіцитів...

Збитки першого кварталу. ..

За другого сценарію все буде набагато гірше.

P.S. Любителі конспірології напевно запитують: а де варіант повернення до імпорту газу з Росії...

Повний текст за [ПОСИЛАННЯМ](#)

ЛІГА.БІЗНЕС, 11.01.2022

Литва і Польща добудували газопровід. Це послабить їхню залежність від Росії

Будівництво міжнародного газопроводу GIPL, що з'єднає Литву та Польщу, успішно завершено. Про це повідомляється на офіційному сайті оператора газотранспортної системи Литви Amber Grid.

Газопровід, довжиною 508 км, розпочали будувати у 2020 році, вартість проєкту 500 млн євро. Європейська комісія профінансувала понад 60% вартості проєкту.

Потужності у напрямку Польща-Литва становлять 2,4 млрд куб м на рік, у напрямку Литва-Польща – 1,9 млрд куб м на рік.

"Проєкт GIPL увійде в історію енергетичної незалежності Литви, оскільки давно запланована інфраструктура нарешті забезпечить інтеграцію балтійського ринку в європейський газовий ринок, підвищить енергетичну безпеку та створить нові можливості для Клайпедського LNG-терміналу та технічні передумови для зеленої трансформації", – зазначив генеральний директор Amber Grid **Немунас Бікнюс**.

Трубопровід вже заповнено газом і повинен бути введений в експлуатацію в середині 2022 року.

GIPL з'єднає країни Балтії та Фінляндію через естонсько-фінський газопровід Balticconnector із газовою мережею Європейського Союзу та покращить доступ до альтернативних джерел газу в Балтійському регіоні.

Наразі країни Балтії та Фінляндія можуть купувати газ лише через материкову частину Росії.

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 14.01.2022

Європа вчиться жити без російського газу: постачання зрідженого газу зі США перевищило Газпром у 5 разів

Тим часом "Газпром" забронював потужності на січень газопроводом "Ямал — Європа", який простоює, очевидно в очікуванні, що європейські трейдери почнуть збільшувати заявки. Однак цього не сталося.

Постачання зрідженого газу із США перевищили поставки російського Газпрому у 5 разів, у перші дні січня нового року країни західної Європи закупували зріджений газ обсягом 250 млн кубометрів на добу. Такі розрахунки наводить агентство Bloomberg.

За даними операторів, які зібрало агентство, потоки на терміналах зрідженого природного газу в північно-західній Європі знаходяться на максимальному рівні з грудня 2019-го.

Більшість цього газу прийшла зі США, звідки в середині грудня через Атлантику вирушили понад 20 танкерів-газовозів, рятуючи Європу від газової та енергетичної кризи. У результаті постачання американського газу до Євросоюзу в 5 разів перевищили обсяги, які у січні своїм ключовим клієнтам качав Газпром.

За даними Eustream, середньодобовий обсяг поставок з Росії 1-9 січня впав до 54 млн кубометрів, що приблизно вдвічі нижче, ніж у ті самі дати на рік раніше.

Як відомо, газові котирування на європейських біржах досягли історичного максимуму 2190,4 долара 21 грудня 2021 року. Після цього перейшли до корекційного зниження.

В останній день 2021 року котирування вперше з 10 листопада опустилися нижче за позначку в \$800, а в новому році знаходяться в діапазоні близько \$1000.

[Джерело](#)

DW, 15.01.2022

В Європе обвиняют Россию в дефиците газа и расследуют действия "Газпрома"

Андрей Гурков

Еврокомиссия ищет причины снижения поставок российского газа, МЭА видит связь между полупустыми газохранилищами в ЕС и конфликтом вокруг Украины. Возможны штрафы и новые законы.

"Запасы газа в европейских ПХГ находятся на минимальных для этого сезона уровнях за многолетнюю историю наблюдений", - счел нужным сообщить на днях российский концерн "Газпром". Почему в Европе сложилась столь неблагоприятная ситуация в подземных хранилищах газа, крупнейший поставщик голубого топлива на рынок Европы уточнять не стал.

Зато это сделал глава Международного энергетического агентства (МЭА) **Фатих Бироль**. "Нынешний дефицит в хранилищах Европейского Союза в значительной мере возник из-за "Газпрома". Примерно половина этого дефицита связана с низким уровнем запасов на объектах компании в ЕС, хотя она контролирует лишь 10 процентов суммарных мощностей ПХГ в ЕС", - заявил журналистам 12 января руководитель этой международной организации со штаб-квартирой в Париже, созданной индустриально развитыми странами как аналитический и консультационный орган в сфере энергетики.

Глава Международного энергетического агентства МЭА Фатих Бироль во время одного из выступлений

Тем самым Фатих Бироль фактически ответил и на другой напрашивающийся вопрос, который "Газпром" также не стал затрагивать в своем сообщении: а как российская госкорпорация выполняет поручение пополнить запасы в своих ПХГ в Германии и Австрии, данное ей **Владимиром Путиным** при включенных телекамерах еще в конце октября? Прошло два с лишним месяца, а указание явно не выполнено.

Но президент РФ на это, похоже, и не рассчитывал. Во всяком случае, глава

МЭА констатировал, что "сегодняшний низкий объем поставок газа в Европу совпал с обострением геополитической напряженности вокруг Украины". По мнению Фатиха Бироля, Россия имеет технические возможности как минимум на треть увеличить снабжение Европы газом, но не делает этого даже в условиях очень высоких цен, хотя одновременно перевыполняет свои контрактные обязательства по отношению к Китаю.

Высказывания главы МЭА весьма симптоматичны. Они свидетельствуют о том, что в западных экспертных и политических кругах крепнет убеждение: нынешний острый газовый и в целом энергетический кризис в Европе частично или даже в значительной мере вызван Россией, причем целенаправленно.

К такому выводу пришло, если взять один из свежих примеров, и правительство Швеции. Ему, как и властям целого ряда других европейских стран, из-за резкого роста цен на энергию пришлось выделить крупную сумму на субсидии населению. "Шведские потребители не должны так сильно страдать из-за, в частности, российского поведения на европейском энергетическом рынке", - прокомментировал это шведский министр энергетики Хашаяр Фарманбар.

Выяснением того, насколько оправданы такие обвинения или подозрения, занимается теперь Еврокомиссия ("правительство" ЕС). "Мы разослали вопросы ряду компаний-поставщиков энергоресурсов. Многие прислали нам ответы. Но мы все еще ожидаем ответы, в частности, от "Газпрома", - сообщила 13 января на брифинге в Брюсселе заместитель председателя Еврокомиссии (ЕК) **Маргрете Вестагер**.

На вопрос, мог ли "Газпром" своими действиями спровоцировать резкое удорожание газа в Европе, она ответила, что для ЕК тема цен является приоритетной. "Когда компания в условиях повышения спроса ограничивает поставки, это заставляет задуматься. Такое поведение редко можно увидеть на рынке", - отметила Маргрете Вестагер. В прошлом составе ЕК она в качестве еврокомиссара ("министра") по вопросам конкуренции проводила очень активную антимонопольную политику, за нее она отвечает и в своей новой должности.

Пресс-служба "Газпрома" сообщила, что находится в контакте с ЕК и часть информации уже предоставила. Если в ходе расследования будут выявлены нарушения со стороны какой-то компании, то, по словам Вестагер, Еврокомиссия может либо договориться с ней о путях решения возникших проблем, либо подвергнуть ее штрафу.

Еще один вариант предложил Фатих Бироль. Глава Международного энергетического агентства рекомендовал изменить нормативные документы в Евросоюзе и "ввести в целях обеспечения потребностей конечных потребителей обязательный для всех коммерческих операторов минимальный уровень заполнения хранилищ".

Если страны Евросоюза, в том числе Германия, последуют этому совету, "Газпром" уже не сможет допустить ситуацию, когда принадлежащее ему крупнейшее в ФРГ и во всем ЕС ПХГ Rehden окажется заполненным менее чем на 5%, как это случилось в сентябре 2021 года. Российской компании придется тогда подчиниться немецкому закону - а не ждать, пока Владимир Путин поздней осенью публично даст ей не очень строгое указание начать, наконец, закачивать газ в европейские газохранилища.

[Джерело](#)

ЛІГА.БІЗНЕС, 18.01.2022

"Це була війна і дискусія".

Як Зеленський підкорив ціни на газ. Олігархи знову програли?

Богдан Заика

Кабмін обмежив ціни на газ приватних компаній, щоб врятувати пекарів. Переміг Фірташ, Веревський та Косюк. Коломойський збирається подавати в суд

Економічна політика команди **Володимира Зеленського** на третій рік його президентства набуває ознак лівого популізму. Навесні уряд встановив ціновий контроль над дизелем та бензином, а у грудні-січні – над природним газом та "соціальними" продуктами харчування.

Так Кабмін реагував на високу інфляцію, яку спричинив світовий стрибок цін на енергоресурси у 2021 році. Ці заходи виглядають рятівним колом для деяких галузей. Наприклад, виробників курятини, молочників, хлібозаводів, які опинились перед загрозою зупинки після чотириразового подорожчання газу.

Щоправда їхній порятунок коштуватиме мільйони доларів і відбуватиметься коштом приватних газових компаній, які тепер мають продавати паливо виробникам "соціальних" продуктів за цінами нижче ринку.

Інший бік: поспіх, із яким уряд запроваджував державне регулювання цін на приватний газ, призвів до курйозів. У попередній список компаній, які мають право на дешевий газ, потрапили декілька фірм-експортерів, газовий трейдер **Дмитра Фірташа** та підприємства з ОРДЛО та Криму.

LIGA.net з'ясувала, як відбувалися переговори, які варіанти зниження цін на газ для бізнесу обговорювали їхні учасники та хто тепер претендує на регульовану ціну газу приватного видобутку?

"Це збентежило всю галузь". Як уряд вводив регулювання цін на приватний газ...

Повний текст за [посиланням](#)

ГЛАВКОМ, 18.01.2022

Вартість природного газу перейшла усі «червоні» лінії

Андрій Кузьмін

Чи врятують пільгові ціни на газ українських виробників 15 січня почала діяти постанова уряду про продаж за пільговою ціною 20% газу українського видобутку підприємствам, які виробляють соціально значущі продукти харчування. Як вже повідомляв «Главком», до списку виробників продовольства, які отримуватимуть пільговий газ, потрапило 7 тис. підприємств. 17 січня Українська енергетична біржа провела перші торги з продажу природного газу власного видобутку, до них були допущені перші 100 виробників соціальних продуктових товарів. Продавці представили 137 лотів, зі стартовими цінами від 6154 до 17770 грн за тис. кубометрів (середня пільгова ціна на газ склала 11,6 тис. грн). Для порівняння ринкові ціни сьогодні в 4-5 разів вищі. Пільги діятимуть для покупців у період карантину, але не довше ніж до 1 травня 2022 року. Нагадаємо, що після різкого подорожчання в минулому році природного газу ситуація стала настільки критичною, що деякі компанії, які виробляють продукти

харчування, навіть заявили про можливу зупинку – щоб не працювати на збиток. Середня вартість газу (тис. грн за тисячу кубометрів).

В 2020 році і в першій половині 2021 року – 5,8

В другій половині 2021 році:

Липень – 12,5

Серпень – 14,5

Вересень – 18,5

Жовтень – 27

Листопад – 34

Грудень – 39,5

До 15 січня 2022 року – 43

«Главком» звернувся до керівників підприємств та асоціацій харчової промисловості, а також виробників мінеральних добрив, а це одна з найбільш енергоємних галузей, із питанням, як вони долають газову кризу, як різке подорожчання вплинуло на роботу ваших підприємств, чи можливе, у принципі створення якихось чотрагегічних запасів газу при підприємствах.

Далі питання:

Чи передбачається перехід на альтернативні джерела енергії – біогаз, пелети тощо.

Чи можлива повна відмова від природного газу?

Втім, 30 грудня Кабмін прийняв постанову про продаж газу внутрішнього видобутку за пільговою ціною. Ми очікуємо, що вона становитиме хоча б близько 20 тис. грн за тисячу кубометрів.

Чи допоможуть вирішити кризу зупинка підприємств, перехід на скорочений режим роботи?

Відповіді читати за [посиланням](#)

ЛІГА.БІЗНЕС, 19.01.2022

АМКУ розслідує справу про продаж Нафтогазом дешевого газу для облгазів Фірташа

Антимонопольний комітет України (АМКУ) розслідує справу щодо продажу газу НАК "Нафтогаз України" облгазам Дмитра **Фірташа** за заниженою ціною, повідомила пресслужба Нафтогазу.

У Нафтогазі зазначили, що йдеться про угоду про торгівлю газом для населення, підписану з компанією ЙЕ Енергія Дмитра Фірташа. Контракт уклали у березні 2021 року, коли компанією керував **Андрій Коболєв**, повідомили у пресслужбі компанії.

Зазначається, що відповідний контракт, справді, надавав компанії ЙЕ Енергія можливість купувати газ у Нафтогазу дешевше, ніж це могли робити інші постачальники газу населенню.

Контракт також давав можливість перепродувати газ, придбаний за ціною 7,4 грн за кубометр газу, не населенню, а комерційним компаніям, ціни для яких на ринку можуть перевищувати 40 грн за кубометр газу. Компанія Фірташа законтрактувала тоді другий найбільший на ринку обсяг газу для побутових споживачів – 2,2 млрд кубів.

У НАК заявили, що угода створювала не виправдані кредитні ризики для Нафтогазу, оскільки передбачала оплату фактично проданого газу в період до жовтня 2021 року.

За словами Нафтогазу, дію контракту зупинили у жовтні, проте борги ЙЕ Енерджі перед Нафтогазом за цими угодами не погашені досі.

У Нафтогазі також додали, що зараз компанія реалізує газ усім компаніям, які забезпечують його населення, за єдиною ціною та на однакових умовах у межах балансувальної групи.

ТОВ "ЙЕ Енерджія" – один із найбільших постачальників енергоресурсів в Україні. До жовтня 2020 року компанія називалася ЄГАЗ та працювала під брендом РГК Трейдинг. Кінцевий бенефіціар – Дмитро Фірташ.

[Джерело](#)

ЛІГА.БІЗНЕС, 19.01.2022

Транзит газу через Україну в ЄС упав до чотирирічного мінімуму

Україна транспортувала 52,4 млн куб. м газу до Євросоюзу у першій половині січня, і це найменший обсяг транзиту на цей період із 2019 року. Про це повідомив голова Оператора ГТС України **Сергій Макогон**.

"За перші 16 днів у січні 2019 року середньодобовий обсяг транзиту становив понад 250 млн куб. м газу, у "ковідному" 2020-му – 83,4 млн куб. м, у 2021 році – 124,6 млн куб. м, у 2022-му – лише 52,4 млн куб. м газу", – уточнив Макогон.

Він додав, що скорочення транзиту свідчить, що Газпром не зацікавлений допомагати країнам ЄС у кризовий період і тиск на Європу для запуску Північного потоку-2 триває.

Газпром не став бронювати на лютий додаткову транзитну потужність через Україну, попри таку нагоду, нагадав глава Оператора ГТС України.

За результатами першого у 2022 році місячного аукціону з розподілу потужностей, на лютий учасники ринку забронювали понад 195 млн куб. м потужностей для імпорту газу, зокрема 124,8 млн куб. м на віртуальній точці "Берег" (Угорщина) та 70,3 млн куб. м – на точці "Будінце" (Словаччина).

Зараз Оператор ГТС може запропонувати в'ятеро більше потужностей із замовлених на лютий.

У грудні минулого року Оператор ГТС збільшив гарантовані потужності для імпорту газу на 30% – до 35 млн куб. м/добу. Тепер для бронювання доступно 27 млн куб. м зі Словаччини та збільшено до 8 млн куб. м потужності з Угорщини.

2021 року 90% газу Україна імпортувала віртуальним реверсом саме з Угорщини, що продемонструвало ринковий попит на угорсько-український маршрут транспортування газу.

3 січня 2022 року Газпром скоротив до річного мінімуму прокачування газу через Україну до Словаччини.

17 січня 2021 року Газпром не забронював на лютий додаткову транзитну потужність через Україну, а також потужність польської ділянки газопроводу Ямал-Європа.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 19.01.2022

Україна вперше за останні три місяці імпортувала газ

Востаннє газ надходив в країну по імпорту 31 жовтня минулого року

Україна 10 січня поточного року, вперше з кінця жовтня минулого року, імпортувала природний газ. Про це свідчать дані Energy Map.

Перші у 2022 році фізичні обсяги природного газу надійшли за словацьким напрямком. Згодом була здійснена ще одна поставка - 15 січня.

Дані Energy Map свідчать, що обсяги імпорту були обидва рази незначними: 10 січня в українську ГТС надійшло 3,4 млн кубометрів, 15 січня - 2,3 млн кубометрів "блакитного палива". Газ надходив через точку входу "Будінце" (Словаччина).

Аналітики Energy Map відзначили, що фізичний імпорт газу за 2021 рік суттєво скоротився: за весь рік таким способом було поставлено всього 284 млн кубометрів, що значно менше за показник 2020 року, коли імпорт склав 8,53 млрд куб. м. Об'єм імпорту газу за минулий рік став найменшим за останні п'ять років.

Єдиним напрямом фізичного імпорту в 2021 році була Словаччина.

"Серед причин різкого падіння: суттєве зростання цін на природний газу в 2021 році, а також заміщення фізичного імпорту віртуальним реверсом, який став доступний у 2020 році... взаємозалік дозволяє відбирати Україні газ з транзитного потоку", - прокоментували аналітики Energy Map.

Україна у 2021 році віртуальним реверсом імпортувала 90% газу з Угорщини, нагадали у ТОВ "Оператор ГТС України".

Як повідомлялося, на лютий 2022 року за результатами місячного аукціону з розподілу потужностей учасники ринку забронювали понад 195 млн кубометрів потужностей для імпорту газу, з яких 124,8 млн кубометрів (4,46 млн кубометрів на добу) - на віртуальній точці "Берег" (Угорщина) та 70,3 млн кубометрів (2,51 млн кубометрів на добу) – на точці "Будінце" (Словаччина).

[Джерело](#)

МИНД, 20.01.2022

Молдова ввела надзвичайний стан через погрози «Газпрому»

Режим діятиме протягом 60 днів

Що сталося. Парламент Молдови запровадив надзвичайний стан (НС) у зв'язку із ситуацією в енергетиці. Його ввели після попередження з боку «Газпрому» про можливе призупинення постачання газу.

Джерело. Про це повідомляє видання NewsMaker.

Деталі. Згідно з повідомленням, за введення надзвичайного стану проголосували 58 депутатів. Режим діятиме протягом 60 днів.

За словами прем'єра **Наталії Гаврилиці**, введення НС дозволить оперативно приймати рішення для забезпечення газом населення, в тому числі в обхід законодавчих норм.

Гаврилиця вважає, що введення НС дозволить оптимізувати споживання газу, інформувати населення про надзвичайну ситуацію та запровадити спеціальний режим щодо використання засобів телекомунікації.

Нагадаємо, що «Газпром» офіційно попередив Молдову про припинення постачання газу 20 січня, якщо «Молдовагаз» не сплатить поточне постачання. Молдова має виплатити за першу половину січня \$63 млн за газ. При цьому «Молдовагаз» не вистачає \$25 млн для оплати газу.

Передбачається, що після введення НП, влада дозволить відстрочити оплату ПДВ з боку «Молдовагаз», а також виплатить в аванс компенсації населенню за січень, лютий та березень.

Бекграунд. Раніше влада Молдови хотіла зобов'язати державну компанію «Молдовагаз» щорічно запасати близько 300 млн кубометрів газу, який буде зберігатися на території Румунії чи України.

[Джерело](#)

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 20.01.2022

Хто заробив найбільше мільярдів на провалі видобутку газу державним «Укргазвидобування»

Олігарх Пінчук та іноземці отримали половину всіх підрядів держкомпанії за шість років – з моменту, коли влада почала анонсувати збільшені плани по видобутку газу.

В 2016 році уряд затвердив Концепцію розвитку газовидобувної галузі, яка передбачала зростання видобутку державного «Укргазвидобування» з 14,5 до 20 млрд кубів у 2020 році (так звана Програма 20/20 – ред.). Коли прийшла пора рахувати виявилось, що «УГВ» провалило програму 20/20 – видобуток впав до 13,5 млрд кубів. А у 2021 році впав ще – до 12,9 млрд кубів товарного газу.

Разом з тим, у цей занепад «Укргазвидобування» за шість років «інвестувало» щонайменше 134 млрд грн. Саме про закупівлі на таку суму компанія та її філії прозвітували у системі «Прозорро».

Найбільше заробили заводи Віктора Пінчука – 17 млрд грн, або 13% від усього портфелю замовлень держкомпанії.

Окрім «Інтерпайпу» у топ-20 ввійшли лише три фірми з українськими бенефіціарами («Українська сервісна бурова компанія-1», «Бурова техніка», «Спецмехсервіс») та одна вітчизняна держкомпанія «Оператор ГТС» (отримує гроші за транспортування газу). Решта топ-підрядників – це іноземці, причому в абсолютній більшості – це справжні іноземці.

Загалом у першій сотні підрядників «Укргазвидобування» за ці шість років налічується щонайменше 36 компаній з іноземними власниками. Вони отримали підряди на 48 млрд грн, або третину від усіх замовлень української держкомпанії.

У таблиці сто найбільших підрядників «УГВ» в період 2016-2021 рр за даними з системи «Прозорро».

Повний текст за [посиланням](#)

ЕНЕРГО БИЗНЕС, 20.01.2022

Леонид Униговский: "Газопроводы из России — элементы геополитики"

Александр Куриленко

ГТС Украины будет восстребована в будущем

"Северный поток-2", рост цен на газ, "зеленый" переход, потребности трудящихся и запросы бизнеса создают серьезный вызов для Украины, но при грамотном подходе, проблемы решаемы, — уверен **Леонид Униговский**, генеральный директор ООО "Нефтегазстройинформатика"

— Сегодня весь мир наблюдает за высокими ценами на газ. Почему так происходит, в чем причина таких существенных скачков цен?

— На мой взгляд, есть ряд объективных обстоятельств.

Первое: во время пандемии снизились инвестиции в добычу, в обустройство месторождений. Это сказалось на объемах добычи.

Второе: оживление промышленности и производства после пандемии. Оказалось, что потребность в газе превышает имеющиеся возможности поставок газа во всем мире.

Третье: спекуляции на биржах.

Четвертое: неравномерный рост мирового производства. Больше всего оно растет в Китае и Азии в целом. Значительная часть американского и катарского газа пошла именно туда. В Европе возник дефицит.

Но такой рост цен — только на споте. Для долгосрочных двусторонних контрактов цена определяется миксом спота, формулой, целым рядом других обстоятельств, и там цены так не росли. Если говорить про контракты "Газпрома", то в этом случае цены хоть и повышались, но до уровня \$330-350, а это не \$1500-1700.

Далее про:

— Кто же выиграл?

— А какой у Вас прогноз по цене?

— У нас введение рынка газа и электроэнергии — это нескончаемые процессы...

— Что дает биржа?

— А спецобязанности уйдут в прошлое?

— Формально ПСО для "Нафтогаза" нет.

— Теперь перейдем к "Северному потоку-2", но начнем с истории ГТС, как она "зародилась", какие были основные этапы ее развития?

— А что получают немцы?

— Россия не хочет, чтобы деньги от транзита попадали в Украину. Президент РФ открыто об этом говорил. Что нам делать?

— Подтянуть немцев, чтобы сбалансировать и не оставаться один на один с русскими?

— Итальянцы не хотят усиливать зависимость от немцев в ЕС?

— Перенос точки приема газа — это, наверное, еще более древний процесс, чем рынок газа. Что тут?

— Вопрос про интерконнектор с Польшей. Это тоже давняя история. Сергей Макогон, гендиректор Оператора ГТС, против такого интерконнектора и объясняет почему. Что Вы по этому поводу думаете?

— Какой у нашей ГТС уровень рентабельности по прокачке, в "Нафтогазе" говорят о 40 млрд куб м газа?

— А как можно использовать инфраструктуру?

— И напоследок — водород! Что относительно него, какие перспективы?

— А если использовать отдельный продуктопровод для водорода?

- А синтетические газы и биометан?
 - Не будет ли непроходимого ценового барьера для водорода?
- Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#)

КОСАТКА МЕДІА, 21.01.2022

Німеччина не компенсуватиме витрати на ПП-2 без погодження з ЄС

Сергій Чигир

Німецька держава не виплачуватиме компенсацію за будівництво газопроводу «Північний потік-2», якщо регулятор вирішить, що він не відповідає правилам Євросоюзу. Про це заявив віце-канцлер, міністр економіки Німеччини **Роберт Хабек** в інтерв'ю Spiegel.

Наразі Федеральне мережеве агентство ФРН призупинило процедуру сертифікації. «Якщо її буде відновлено, то ця процедура повинна буде вирішити, чи дотримані умови для схвалення відповідно до німецьких та європейських правил. А якщо це не так, то компенсації не потрібно», — пояснив Хабек.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему - Дзеркало тижня, 03.01.2022 "[Росія знову відстрочила свій же прогноз щодо сертифікації "Північного потоку 2" в ЄС](#)".

Дзеркало тижня, 03.01.2021 "[До Єврокомісії надійшла скарга "Нафтогазу" на домінування Газпрому на газовому ринку ЄС](#)".

КОСАТКА МЕДІА, 23.01.2022

Єврокомісія: ціни на газ у Європі залишаються високими

Сергій Чигир

Єврокомісар з питань енергетики **Кадрі Сімсон** обговорила високі ціни на енергоносії під час неформальної зустрічі міністрів енергетики країн-членів ЄС. Про це повідомляють на сайті Єврокомісії. На зустрічі наголошувалося, що останні місяці світові ціни на газ досягли історичного максимуму, що надає непрямий вплив на ціни на енергоносії в Європі.

За словами Сімсон, вжиті ЄС заходи щодо зниження податків і мит, а також підтримки населення допомогли близько 70 млн споживачам із оплатою комунальних послуг. Загальні дії підтримки з боку ЄС становили \$21 млрд, проте цього виявилось замало.

«Багато міністрів зазначили, що ситуація за східним кордоном ЄС створює невизначеність на ринках і як значно скоротилися потоки газу з Росії в останні місяці... Наша мета полягає в тому, щоб забезпечити ефективніше використання потужностей для зберігання та забезпечити достатній рівень зберігання газу», - заявила Сімсон. За її словами, єдиним довгостроковим вирішенням проблеми залежності від викопного палива і, отже, нестійких цін на енергоносії — завершити перехід до «зеленої» економіки.

«Менш ніж за півтора роки ми зробили практично всі кроки, необхідні для того, щоб створити правову базу для того, щоб водень став реальним варіантом для секторів, у яких важко скоротити викиди», - заявила єврокомісар.

Раніше глава Міжнародного енергетичного агентства Фаті Біроль звинуватив Росію у стримуванні постачання газу до Європи у період «підвищення

геополітичної напруги». За його словами, Росія не постачає щонайменше третину запасів газу, які могли б транспортувати до Європи, при цьому «виснажуючи підконтрольні їй сховища в Європі».

[Джерело](#)

ЛІГА.БІЗНЕС, 29.01.2022

Газ по \$1100 за тисячу кубометрів.

Чому росте ціна та як виживе Європа без газу з Росії

Максим Білявський, експерт Центру Разумкова

Енергетична криза крокує Європою. Винна не лише Росія. Країни намагаються знайти нові джерела забезпечення енергоресурсами

Протягом поточного тижня спотові ціни газу на європейських хабах здорожчали на 11,5%, пройшовши коридор з \$974 до \$1100 за тисячу кубометрів.

На зростання котирувань вплинуло два фактори

Перший – це різке зростання попиту через зміну структури генерації.

Через безвітряну погоду – зменшився обсяг генерації ВЕС, зокрема у Німеччині частка вітрової генерації у балансі зменшилась з 33,7% до 11,5%. Власне це призвело до зростання попиту на блакитне паливо, і як наслідок частка газової генерації збільшилась з 13,2% до 22,4%, що стало передумовою для зростання спотових котирування на хабах.

Другий – це вплив Газпрому, російського газового монополіста, через інформаційний простір. Подібна ситуація траплялась у серпні та вересні 2021 року, лише тоді на фоні новин про статус Північного потоку-2. На початку тижня Газпром намагався нагнати паніку на ринок через свої "акценти" стосовно заповненості сховищ. Насправді загальний рівень наповненості сховищ ЄС становить 40,9%, що далеко від критичного рівня, про який говорять у РФ.

Стосовно запасів газу в сховищах України, з урахуванням поточних прогнозів погоди їх вистачить до завершення опалювального сезону, але за умови додаткових поставок із країн ЄС. Також на достатність газових запасів впливатиме стан суміжного ринку електроенергії, тобто потреба генерації у вугіллі та їх рівень запасів.

Утім, існують форс-мажорні ризики: зміна режимів руху газу через різке падіння обсягів транзиту, що призводитиме до падіння тисків і знизить маневреність системи. Однак, такий розвиток подій малоімовірний, оскільки ЄС обговорює варіанти введення санкцій щодо Газпрому на фоні штучного обмеження поставок російського газу на європейський ринок.

На це вже відреагував російський монополіст – за останні три дні обсяги транспортування блакитного палива через газотранспортну мережу України зросли на 27% до 67,7 млн кубометрів на добу. Далі про таке:

- Диверсифікація поставок
- Зростає попит на вугілля та атомну енергію

Повний текст за [посиланням](#)

MIND, 31.01.2022

ЄС домовляється про постачання газу з США, Катару та Азербайджану на випадок припинення поставок з РФ

Європейські партнери розглядають всі варіанти розвитку подій, зокрема й поразку дипломатії.

Європейський Союз готується до можливого скорочення або припинення постачання газу з Росії, якщо дипломатія зазнає невдачі у ситуації довкола України, про це повідомляє голова дипломатії ЄС Жозеп Боррель.

«Ми готові на випадок невдачі дипломатії, і ми розглядаємо всі варіанти. Це включає підвищення нашої стійкості, зокрема шляхом співпраці з такими партнерами, як США, Катар та Азербайджан щодо питання постачання газу в разі, якщо Росія вирішить скоротити або припинити постачання», – говорить Боррель.

[Джерело](#)

ПІВНІЧНИЙ ПОТІК-2

DW, 02.01.2022

Коронавірус і "Північний потік-2": що загрожує світовій економіці 2022 року

Ашутош Пандей

Нові варіанти коронавірусу, зростання цін на енергоносії та напруження між США та Росією - все це, вважають експерти, додасть занепокоєння інвесторам у 2022 році. DW - про головні загрози світовій економіці.

Далі про:

Стійкі до вакцин варіанти коронавірусу

Глобальна криза логістики

Зростання інфляції

Атака Китаю на технологічні компанії

"Північний потік - 2" та напруженість у відносинах з Росією

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 13.01.2022

Законопроект про санкції на "Північний потік-2" провалився у Сенаті США

Законопроект передбачав запровадження санкцій проти газопроводу протягом 15 днів після його прийняття

У Сенаті США не підтримали проєкт закону, який мав примусити президента Сполучених Штатів накладити санкції на російський газопровід "Північний потік-2". Як пише "Європейська правда", про це повідомляє Reuters.

За проєкт, який активно просував сенатор-республіканець **Тед Круз**, проголосували 53 сенатори і 41 - проти. Хоча голосів "за" більше, для його прийняття необхідно було зібрати щонайменш 60 голосів.

Законопроект Круза передбачав запровадження санкцій проти газопроводу протягом 15 днів після його прийняття, незалежно від того, чи здійснить Росія нове вторгнення в Україну, і мав дозволити Конгресу США проголосувати за відновлення санкцій, якщо президент відмовиться від них. Круз сказав, що санкції необхідні негайно, щоб зупинити проєкт.

"Провал законопроекту був очікуваний, зокрема, про це свідчили останні заяви демократів у Сенаті - вони досі підтримували санкції проти "ПП2", але виступили проти проєкту Круза через загальну сукупність обставин", - повідомляють ЗМІ.

Зокрема, на цьому тижні сенатор-демократ **Роберт Менендес** оприлюднив свій законопроект про введення жорстких санкцій проти вищих російських урядових і військових чиновників, а також ключових банківських установ, якщо Москва почне бойові дії проти України.

Підтриманий Менендесом законопроект надає альтернативу для демократів, які підтримують санкції щодо "Північного потоку-2", і ускладнює ухвалення законопроекту Круза.

Нагадаємо, положення, що зобов'язує президента США ввести санкції щодо "Північного потоку-2", також не увійшло до фінальної версії законопроекту про оборонний бюджет Сполучених Штатів.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 23.01.2022

Сертифікація «Північного потоку-2» затягнеться через консультації з Україною – ЄК

Ярослава Денькович

Європейська комісія (ЄК) планує обговорити з Україною питання російського газопроводу «Північний потік-2», передає Scooptrade. Підготовка висновків комісії строком на два місяці затягнеться ще на два, повідомили в ЄК.

«Протягом двох місяців після отримання запиту вона має дати свою думку... Під час підготовки Єврокомісія може запросити думку агентства держави-члена та зацікавлених сторін. Якщо Єврокомісія робить такий запит, двомісячний термін має бути продовжений на два місяці», – повідомив пресекретар ЄК. Це правило міститься у газовому законодавстві ЄС.

Нагадаємо, у листопаді 2021 року регулятор Німеччини призупинив процес сертифікації газопроводу в очікуванні створення дочірньої компанії. У російському МЗС припустили, що процес сертифікації газопроводу «Північний потік-2» може затягнутися до літа, або взагалі не відбудеться. Канцлер Німеччини **Олаф Шольц** заявив, що газопровід «Північний потік-2» не буде сертифікований, якщо Росія вторгнеться в Україну. Міністр закордонних справ Німеччини **Анналена Бербок** заявила, що газопровід не відповідає вимогам ЄС.

[Джерело](#)

Додаткова інформація нацю тему - DW, 21.01.2022 "Єврокомісія: Україну залучать до консультацій щодо "Північного потоку-2", Юрій Шейко.

Коли у процесі сертифікації "Північного потоку-2" черга дійде до Єврокомісії, то Україну запросять до консультацій з приводу газопроводу, заявили в Брюсселі. Поки процес сертифікації призупинений.

"Ми можемо підтвердити, що з Україною проведуть консультації у процесі сертифікації", - заявив речник Єврокомісії.

Сертифікацію "Північного потоку-2" проводить німецький регулятор - Федеральне агентство з мереж (Bundesnetzagentur). Проте проєкт свого рішення він повинен буде спрямувати на вивчення Єврокомісії. Брюссельські чиновники у процесі підготовки своєї оцінки проєкту можуть запитувати думку, наприклад, держав-членів ЄС або "зацікавлених сторін".

Федеральне агентство з мереж уже долучило Національну акціонерну компанію "Нафтогаз України" та "Оператора газотранспортної системи України" до процедури сертифікації російського трубопроводу.

[Джерело](#)

ЛІВИЙ БЕРЕГ, 21.01.2022 ["Єврокомісія пообіцяла долучити Україну до сертифікації "Північного потоку - 2"](#), Андрій Водяний, редактор новинної стрічки.

MIND, 26.01.2022

Німеччина вимагає обмеження санкцій проти енергосектору РФ

Виняток може стати частиною остаточного пакета санкцій, погодженого зі США

Що сталося. Німеччина наполягає не включати до пакета можливих санкцій проти Росії обмеження для енергетичного сектору.

В одному з опрацьованих документів йдеться про те, що Німеччина стурбована тим, що постачання енергії в Європу можуть опинитися під загрозою.

За словами чиновника-співрозмовника Bloomberg, цей виняток, ймовірно, може стати частиною остаточного пакета санкцій проти РФ, погодженого зі США.

Водночас такий виняток з санкцій не перешкоджатиме можливим заходам проти газопроводу «Північний потік – 2».

Зазначається, що кілька інших великих європейських країн теж заявили про необхідність винятків в обговорюваних санкціях і наполягали на перехідних періодах перш ніж обмеження повноцінно набудуть чинності. Пропонується зробити винятки для деяких банків, угод, пов'язаних з енергетикою та контрактів, що існують.

[Джерело](#)

MIND, 27.01.2022

Вітренко: створення німецької «дочки» «Газпрому» – демонстрація повної зневаги до Європи та її законодавства

Голова «Нафтогазу» вважає, що таким чином «Путін продовжуватиме шантажувати Європу газом ще не один рік»

Що сталося. Голова правління НАК «Нафтогаз України» **Юрій Вітренко** вважає створення німецької дочірньої компанії «Газпрому» «Gas for Europe» демонстрацією Путіним повної зневаги до Європи та її законодавства.

Деталі. За його словами, створення дочірньої компанії «Gas for Europe» є маніпуляцією та бажанням бути понад законом і продовжувати шантажувати Європу газом ще не один рік».

Вітренко нагадав, що раніше «Газпром» намагався в рамках регуляторних процедур отримати звільнення від застосування вимог Третього енергопакету ЄС до «ПП-2». Однак спочатку BNetzA, а згодом і Вищий земельний суд Дюссельдорфа відмовили в наданні будь-яких преференцій газопроводу.

«Попри те, що «Північний потік-2» – це єдина труба, яка не має жодного інтерконектора, хочуть сертифікувати за правилами ЄС тільки 54 км із понад 1200. Однак газопроводи на території ЄС і так підпадали під європейське регулювання, а Директиву Ради ЄС 2019 року прийняли, щоб правила стосувалися всього газогону», – йдеться в повідомленні.

Вітренко послався на слова заступника головного директора Єврокомісії з питань енергетики **Клауса-Дітер Борхардта**. Він вважає, що «якщо «Газпром» залишиться власником частини «ПП-2» від російського берега до точки входу в територіальні води Німеччини, а інша компанія володітиме останніми 54 кілометрами, це можна розглядати як обхід правил про анбандлінг».

Бекграунд. Нагадаємо, що оператор Nord Stream 2 AG започаткував німецьку дочірню структуру Gas for Europe GmbH для сертифікації «Північного потоку – 2».

[Джерело](#)

MIND, 28.01.2022

Німецьке МЗС заборонило експослу очолити наглядову раду компанії з управління ділянкою «Північного потоку-2»

Відомство вирішило, що це торкатиметься інтересів дипломатичної служби

Що сталося. Міністерство закордонних справ (МЗС) Німеччини заборонило колишньому послу в Саудівській Аравії **Дітеру Вальтеру Галлеру** працювати головою наглядової ради компанії Gas for Europe, створеної російським «Газпромом» для управління німецькою ділянкою «Північного потоку-2».

Деталі. Головою наглядової ради дочірньої компанії Nord Stream 2 AG в грудні минулого року призначили Галлера.

Однак в МЗС вирішили, що це торкатиметься інтересів дипломатичної служби. Згідно з інформацією видання, 27 січня Галлеру повідомили, що така діяльність заборонена.

Бекграунд. Заснування Gas for Europe стало необхідним тоді, коли Федеральне мережеве агентство призупинило процес сертифікації газопроводу в листопаді 2021 року, оскільки для цього була потрібна незалежна німецька експлуатаційна компанія. Nord Stream 2 AG виконав цю вимогу та започаткував німецьку дочірню структуру Gas for Europe GmbH.

[Джерело](#)

♦ *Відновлювані джерела енергії*

MIND, 12.01.2022

«Нафтогаз» витратить 200 млн грн на сонячні електростанції

Сонячні електростанції встановлять у Донецький, Луганський та Херсонських областях

Що сталося. «Нафтогаз» витратить 200 млн грн для встановлення малих сонячних електростанцій у Донецький, Луганський та Херсонських областях

Джерело. Про це повідомив народний депутат від партії «Європейська солідарність» Олексій Гончаренко у своєму телеграм-каналі.

Деталі. Розпорядженням Уряд зобов'язав «Нафтогаз» реалізувати соціальну програму щодо відновлення добробуту жителів Донецької, Луганської та Херсонської областей.

Зокрема, такі електростанції будуть встановлюватися на дахах будинків, а також використовуватися для освітлення пішохідних переходів та місць загального користування.

Бекграунд. «Нафтогаз» запустила першу сонячну електростанцію. Вона знаходиться в Балаклійському районі Харківської області.

[Джерело](#)

ДТЕК, 14.01.2022

«Вони нас дискримінують»: всередині українського конфлікту стосовно боргів за електроенергію

В інтерв'ю з **Метью Фармером** з видання Power Technology генеральний директор ДТЕК ВДЕ **Маріс Куніскіс** заявив, що український уряд своїми діями дискримінує його компанію.

В Україні енергетичний сектор знаходиться між двох вогнів: з одного боку застарілі технології викопного палива, з іншого — інвестиції в зелену енергетику. Ці конкуруючі сили створюють управлінські ризики для всіх інвесторів, окрім більш специфічних проблем країни, що опинилася на роздоріжжі між російським газом й енергетичним переходом ЄС до ВДЕ.

Індустрія відновлюваних джерел енергії в Україні відродилася у 2020 році, після того як попередні механізми оплати електроенергії практично зазнали краху. Нова система покликана забезпечити стабільність в секторі та зробити його більш доступним для мережевих операторів. Однак нещодавні звинувачення поставили нову енергетичну екосистему в Україні під сумнів.

Найбільший виробник відновлюваних джерел енергії в країні стверджує, що державна компанія утримувала його платіж в межах «навмисної політичної ініціативи». Компанія ДТЕК ВДЕ стверджує, що це завдало шкоди її діяльності та може поставити під загрозу ринок відновлюваних джерел енергії в Україні. Ми поговорили з генеральним директором ДТЕК ВДЕ Марісом Куніскісом про історію ризиків у Східній Європі.

Далі про таке:

*Всеукраїнська енергетична криза
«Це, безумовно, дискримінація»
Український підхід до виробництва електроенергії
Ризики українських проєктів у сфері відновлюваної енергетики*
Ознайомитись з повним текстом статті можна за [ПОСИЛАННЯМ](#)

ДТЕК, 18.01.2022

5 приоритетов развивающихся стран на пути к чистой электрификации

Сегодня уже ни у кого не возникает сомнений в необходимости ускорения процесса декарбонизации и чистой электрификации. Правительства и компании по всему миру разработали конкретные планы декарбонизации и начали их реализовать.

В рамках **Всемирного экономического форума (WEF) Electricity Industry Action Group** ДТЭК делает вклад в документ высокого уровня по промышленной электрификации и сетям для поддержки запуска Глобального альянса по чистой электрификации в 2022 году. Это важно как для экономически развитых стран и бизнес-гигантов, так и для менее развитых государств, сталкивающихся с разными экономическими проблемами. Ведь вопросы по борьбе с изменениями климата не имеет границ.

Украина, как одна из развивающихся стран, уже быстро движется к достижению своей амбициозной цели сокращения выбросов CO₂ на 65% от уровня 1990 года до 2030 года. В последние несколько лет Украине удалось создать предпосылки для масштабных изменений в секторе возобновляемой энергетики и начать процесс постепенного прекращения добычи угля. Учитывая географические размеры нашего государства, мы имеем потенциал внести значительный вклад в декарбонизацию европейского континента. А наш опыт в сфере энергетического перехода может стать практическим пособием для других развивающихся стран.

Далее в статье:

Электрификация всего.

Открытость к переменам.

Доверие.

Инвестиции в таланты и технологии.

Устойчивое финансирование.

[Джерело](#)

[Інформація на цю тему - ДТЕК, 21.01.2022 “ДТЭК присоединился к инициативе Всемирного экономического форуму по созданию показателей капитализма стейкхолдеров”.](#)

[ДТЕК, 20.01.2022 “По итогам 2021 года операторы систем распределения ДТЭК Сети подключили к сетям 4,5 тысячи просьюмеров”.](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 21.01.2022

Держенергоефективності оприлюднило проєкт Нацплану з розвитку ВДЕ

Національний план дій з розвитку відновлюваної енергетики на період до 2030 року обговорюватимуть до 20 лютого

Державне агенство з енергоефективності та енергозбереження виносить на громадське обговорення розроблений проєкт Національного плану дій з розвитку відновлюваної енергетики на період до 2030 року (НПД ВЕ 2030).

Про це повідомила пресслужба Держенергоефективності.

"Національний план не тільки встановлює цілі розвитку галузі до 2030 року, а й передбачає заходи, які забезпечать збалансований розвиток відновлюваної електроенергетики, теплоенергетики та споживання відновлюваних джерел на транспорті", - прокоментували в Держагентстві.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 21.01.2022

Частка зеленої енергії в Україні до 2030 року має зрости до 27% – проєкт Нацплану

Частка енергії з відновлюваних джерел до 2030 року в Україні має зрости до рівня 27%, в тому числі в електроенергетиці до 25%, опаленні та охолодженні – до 35%, транспорті – 14%.

Досягнення таких цілей передбачає проєкт Національного плану дій з розвитку відновлюваної енергетики на період до 2030 року (НПД ВЕ-2030), розроблений Держенергоефективності та оприлюднений для обговорення на його сайті.

У проєкті зазначається, що його розроблено, зокрема, з урахуванням результатів виконання НПД ВЕ 2020, відповідно до якого передбачалося досягти показників використання зеленої енергії в електроенергетиці до 11%, опаленні та охолодженні – 12,4%, транспорті – 10%. Водночас ці показники становлять 13,9%, 9,3% та 2,5% відповідно.

З огляду на це, Держенергоефективності пропонує забезпечувати подальший розвиток відновлюваної енергетики на конкурентних та ринкових засадах, у тому числі в рамках аукціонної системи підтримки, а саме за моделлю Feed-in-Premium...

Повний текст за [посиланням](#)

МИНД, 23.01.2022

«ГарПок» виплатив «ДТЕК ВДЕ» 2,7 млрд грн боргу за «зеленим тарифом»

Кошти виділили європейські кредитори на погашення заборгованості перед інвесторами

Що сталося. Державне підприємство «Гарантований покупець» спрямувало 2,7 млрд грн для розрахунку з виробниками електроенергії за «зеленим» тарифом. Про це на своїй фейсбук-сторінці повідомив речник «ДТЕК» **Олександр Шевельов**.

Деталі. За його словами, «ГарПок» спрямував кошти, які європейські кредитори виділили на погашення заборгованості перед інвесторами у «зелену» енергетику», «ДТЕК ВДЕ».

Бекграунд. Раніше «Гарантований покупець» повернув на свої рахунки 3,04 млрд грн, які надійшли від продажу «зелених» облігацій НЕК «Укренерго» та мали

бути спрямовані на погашення боргів перед виробниками електроенергії за «зеленим» тарифом.

«ГарПок» заявило, що через судові позови НАЕК «Енергоатом» у справі, де предметом позову є стягнення понад чотирьох млрд грн, робота компанії може бути заблокована.

Згодом «ГарПок» звернувся до уряду за роз'ясненням подальших дій з трьома млрд для «ДТЕК».

[Джерело](#)

Інформація на цю тему - Економічна правда, 22.01.2022 ["Держава заплатила Ахметову 2,7 мільярдів по "зеленому тарифу"](#).

МІНЕНЕРГО, 26.01.2022

Гарантії походження "зеленої" електроенергії відповідатимуть європейським стандартам - Юлія Підкоморна

Заступниця міністра енергетики **Юлія Підкоморна** взяла участь у круглому столі «Гарантія походження енергії в Україні: від зобов'язань до дій», організованому за сприяння проекту ПРООН «Підтримка зеленого відновлення в Україні».

Вона зазначила, що зараз Міністерство енергетики працює над розробкою системи гарантій походження електроенергії, виробленої з альтернативних джерел енергії.

«Ця тема для Міненерго є дуже важливою та актуальною, особливо в контексті визнання гарантій походження в Європі. Саме тому зазначені гарантії повинні відповідати законодавству ЄС та Директивам ЄС, які ми виконуємо. Окрім гарантій походження електроенергії, виробленої з ВДЕ, ми працюємо над впровадженням гарантій походження на біометан та введенням відповідного реєстру. Важливо, що саме державний орган має забезпечувати видачу гарантій, що значно підвищить довіру до цих документів», - наголосила Юлія Підкоморна.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 27.01.2022

"ГарПок" розширює лінійку продуктів на ринку двосторонніх договорів з метою виходу на кінцевого споживача

ДП "Гарантований покупець" ("ГарПок") розширює лінійку продуктів на ринку двосторонніх договорів (ДД) з метою донесення "зеленої" електроенергії до кінцевих споживачів, включаючи побутових.

Як поінформували в "ГарПок", підприємство 26 січня провело перший аукціон нового формату, на якому виставило на продаж нові унікальні продукти з умовами постачання за термінами та обсягами ресурсу, орієнтованими на потреби кінцевих споживачів.

"Ми запропонували учасникам ринку відразу кілька інновацій. Перше – це подекадне постачання. Друге – двогодинні блоки. Третє – різний обсяг електроенергії в кожному блоці. Таким чином, ми отримали нетиповий перехідний продукт між традиційними довгими двосторонніми договорами та спотовим погодинним ринком", – пояснив. в.о. директора "ГарПока" **Андрій Пилипенко**,

слова якого наведено в повідомленні.

Зазначається, що для пілотних торгів особливими продуктами "ГарПок" ставив на меті оптимізацію портфелів постачальників універсальних послуг (ПУП) для кінцевих споживачів і, водночас, додатковий продаж у пікові години.

"З огляду на новизну продукту, а також загальні обсяги електроенергії на березень, вже законтрактовані за двосторонніми договорами, тестовий аукціон "Гарантованого покупця" можна вважати успішним. Підприємство планує продовжувати практику виставлення на торги подібних клієнтоорієнтованих продуктів", – резюмував "ГарПок".

[Джерело](#)

ДТЕК, 28.01.2022

Менше сонця та вітру:

ДТЕК ВДЕ у 2021 році знизив відпуск «зеленої» електроенергії на 12%

Компанія ДТЕК ВДЕ у 2021 році знизила відпуск зеленої електроенергії на 11,8% порівняно з 2020 роком – до 2,1 млрд кВт-год. Усі електростанції компанії протягом року працювали у штатному режимі та забезпечили максимальний обсяг генерації в існуючих погодних умовах.

Зокрема, відпуск на вітрових електростанціях – Ботієвській, Приморській (I та II черга), Орлівській – становив 1,478 млрд кВт-год. Найменше електроенергії ВЕС виробляли у серпні – погода була найменш вітряною. А найбільший обсяг генерації, внаслідок шквальних вітрів, зафіксовано у грудні минулого року.

У свою чергу сонячні станції – Трифонівська, Нікопольська та Покровська – за минулий рік виробили 0,637 млрд кВт-год електроенергії. Максимальна генерація на СЕС була помічена у липні, тоді як найменша кількість сонячних днів була у грудні 2021 року, що відповідно позначилося на обсягах відпуску СЕС компанії.

Частка ДТЕК ВДЕ у відпуску електроенергії у 2021 році склала 16,8% порівняно з 22,8% у попередньому році.

«Майбутнє світу, зокрема, й України, за відновлюваною енергетикою. Її частка в енергобалансі країни постійно зростає, і я радію тому, що компанія ДТЕК ВДЕ робить помітний внесок у декарбонізацію економіки країни», - сказав гендиректор ДТЕК ВДЕ **Маріс Куніскіс**. - Цього року ми розраховуємо, що погода дозволить нам виробити більше екологічно чистої енергії на станціях. Тим більше, що вже наприкінці 2022 року ми плануємо виробити перші кіловати ДТЕК Тилігульської ВЕС, яка зараз перебуває в активній фазі будівництва. Тобто ми точно зробимо внесок у декарбонізацію України ще вагомішим».

[Джерело](#)

♦ *Нові технології. Екологія, декарбонізація*

MIND, 13.01.2022

«Зелений» водень: які перспективи для України

Олександр Бондаренко, директор і співзасновник Бюро інвестиційних програм, экс-голова ОДА Дніпропетровської області

Збільшення за кілька місяців ціни за тисячу кубометрів газу в 4–6 разів і дестабілізація самого ринку природного газу в Україні та країнах Європи відіграли не останню роль у підігріванні інтересу до ринку «зеленого» водню. Які перспективи розвитку цього напрямку в Україні, скільки може коштувати будівництво заводу та як знайти інвесторів у такі проекти, розповів директор Бюро інвестиційних програм **Олександр Бондаренко**.

Німеччина поступово закриває вугільні шахти та до 2030 року планує повністю перейти на відновлювані джерела енергії. А до 2050-го, за планом бундестагу, країна повністю перейде на «зелений» водень у всіх сферах виробництва й домогосподарствах.

Найважливіше для української економіки та підприємців у цій водневій історії – у Німеччині недостатньо природних ресурсів (води для гідролізу й вільного простору для вітряків), щоб побудувати таку кількість заводів із виробництва «зеленого» водню, які забезпечили б енергією країну. Тому вона обрала країни-партнери. Серед них – і Україна.

Для українських підприємців, насамперед, звичайно, тих, хто працює у сфері альтернативної енергетики, це можливість отримати до 50% грантового фінансування від влади Німеччини на будівництво заводу з виробництва «зеленого» водню.

Далі про таке:

Скільки коштуватиме будівництво заводу

Коли повернуться гроші

Що потрібно інвесторам

На державному рівні необхідне розв'язати три основні питання: транспортування; зміни в законах (Закон України «Про електроенергетику», Закон України «Про ринок електричної енергії»); економічні стимули.

Повний текст за [ПОСИЛАННЯМ](#)

КОСАТКА МЕДІА, 13.01.2022

На Харківщині побудують індустріальний парк із заводами з виробництва біогазу та біодизелю

Ярослава Денькович

У Харківській області з'являться заводи з виробництва біогазу, біодизелю та сміттесортувальна лінія, які стануть частиною індустріального парку «Земля і вода» вартістю \$30 млн. Про це повідомив директор департаменту економіки і міжнародних відносин ОДА **Петро Лашин**, передає «Укрінформ».

«Валківською міською радою ініціюється створення індустріального парку «Земля і вода» загальною площею 23 гектари. З цією метою розроблено

інвестиційний проєкт будівництва заводів з вироблення біогазу, метанолу, біодизелю, оцтової кислоти та сортувальної лінії сміття кошторисною вартістю понад 30 млн доларів», – повідомив Лашин. Проєкт уже презентували потенційним інвесторам, зокрема, турецькій компанії ORMAK.

Нагадаємо, до 2050 року Житомир використовуватиме 90% біогазу. Раніше у жовтні 2021 р. Верховна Рада прийняла закон про розвиток виробництва біометану.

[Джерело](#)

ЕКОЛОГІЯ, ДЕКАРБОНІЗАЦІЯ

ДЕНЬ, 21.01.2022

ЄК: Газова криза має прискорити перехід до чистої енергетики

Газова криза, що розповсюдилась у світі, повинна сприяти прискоренню переходу до чистої енергетики. Так вважає глава Єврокомісії **Урсула фон дер Ляйєн**, передає "Інтерфакс-Україна". «Сьогоднішня газова криза має сприяти прискоренню переходу до чистої енергетики. Вона має надати необхідний імпульс для подальшої інтеграції нашого енергетичного ринку (...) Проте найголовніше: ми маємо ретельно керувати енергопереходом», – сказала вона на Всесвітньому економічному форумі в Давосі, пише Green Deal.

«Таким чином, ми повертаємось до ключового питання про довіру. Люди повинні довіряти тому, що енергоперехід підтримає найуразливіших. Бізнес має довіряти тому, що енергоперехід покращить їхню конкурентоспроможність. Інвестори повинні довіряти тому, що ми слідуватимемо наміченому курсу, незважаючи на перешкоди на шляху», – наголосила голова Єврокомісії.

За її словами, у світовій економіці неможливий лінійний перехід від системи, яка базується на викопному паливі, до системи на базі чистих джерел енергії.

«Ми повинні це відверто визнати», – зазначила фон дер Ляйєн.

«Але напрям роботи зрозумілий, як і наші зобов'язання. У міру нашого реагування (реагування Євросоюзу – ІФ) на газову кризу ми фокусуватимемося на підтримці найбільш уразливих громадян. Ми прискоримо енергоперехід і гарантуватимемо наявність надійних постачальників», – резюмувала вона.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 28.01.2022

Вінниця першою з українських міст приєдналася до практик "Європейського зеленого курсу"

Вінницька міська територіальна громада першою в Україні визначила принципи "Європейського зеленого курсу" про досягнення Євросоюзом кліматичної нейтральності до 2050 року як стратегічні орієнтири для розвитку міста та залучення інвестицій, передає Green Deal.

Як повідомляє прес-служба Вінницької міськради 28 січня, відповідну декларацію підписав мер Вінниці **Сергій Моргунов** під час сесії міської ради, учасниками якої стали високопосадовці уряду України, українського парламенту та

посол ЄС в Україні **Матті Маасікас**.

"Сьогодні знакова подія для вінницької громади: ми перші в Україні приєднуємося до "Європейського зеленого курсу" (...) Уряд (раніше — ЕР) заявив про наміри нашої держави приєднатися до "Європейського зеленого курсу", зараз триває робота над написанням Дорожньої карти для України. Проте українські міста на місцевому рівні вже рухаються у цьому напрямку, і я сподіваюся, що вони прийматимуть відповідні декларації та програми", — цитується Моргунов.

За словами міського голови, "Зелений курс Вінниці" є логічним продовженням довгострокових планів міста, зафіксованих як у Концепції інтегрованого розвитку Вінниці до 2030 року, так і у "Стратегії 3.0" – плані розвитку громад всього регіону. У пріоритеті – "зелена" економіка, смарт-спеціалізація, доступне, безпечне та екологічно чисте середовище.

Матті Маасікас зазначив, що Green Deal сприймається в ЄС як стратегія "зеленої" трансформації всієї економіки. "Green Deal з моменту оголошення в 2019 році задає напрямок трансформаційних змін. Це нова стратегія зростання ЄС. Вона відображає ідею переходу всієї економіки до "зеленої" економіки. Приємно зазначити, що Україна поділяє ці прагнення", – цитується дипломат.

[Джерело](#)

ЕНЕРГО БИЗНЕС, 28.01.2022

Внутрішньодержавне фінансування декарбонізації: як мобілізувати потенціал

**Оксана Мороз, кандидат фізико-математических наук,
в 2003-2020 рр. співробітниця Міністерства енергетики України**

Реалістичність та результативність національного планування, необхідність якого безперечно у досягненні цілей декарбонізації в установлені терміни (до 2030 та 2050 рр.), має гуртуватися на змішаному фінансуванні (blended finance) та Інтегрованій національній системі фінансування з розподілом інвестиційних ризиків. "Зелений" курс із досягненням кліматичної нейтральності, зокрема в енергетиці, висуває значні вимоги як до світового капіталу, так і державних бюджетів. Останні можуть бути значним стимулюючим фактором для розширеного та ефективного зовнішнього фінансування, а також розблокування та акумулювання приватних інвестицій.

Україна, як і інші країни, що розвиваються, стикається із відпливом капіталу, спричиненого глобальними ризиками через невизначеність впливу COVID-19 та кампанією боротьби проти змін клімату, які потребують державного фінансування поряд з іншими стимулами (гарантії, пов'язані з політичним ризиком; "зелені" податки; податкові пільги). Для приватних вкладень в пріоритети національного розвитку це має важливе значення у протидіянні зменшенню інвестицій з різних джерел та збільшить вірогідність успіху в міжнародній конкуренції за пільгові наднизькі процентні ставки та гранти, технічну допомогу.

Адіс-Абебською програмою, що прийнята Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 27.07.15 р., підкреслено, що "кожна країна несе основну відповідальність за свою власну економіку та соціальний розвиток" (п.9) і "мобілізація й ефективне використання внутрішніх ресурсів... є центральними" (п.20).

Для України загальні рамки надання державної допомоги на охорону навко-

лишнього середовища визначено у статті 262 Угоди про асоціацію з ЄС та статті 6 Закону від 1.07.14 р. "Про державну допомогу суб'єктам господарювання". Водночас ЄК офіційно вже 28.06.14 р. опублікувала конкретні критерії держдопомоги на охорону довкілля і енергетику 2014-2020 рр., які частково відображено у відповідній постанові Кабміну №1060 лише 11.10.21 р. і є недостатніми (без державної цільової програми) для об'єктивного співфінансування проектів.

Змішане фінансування із зовнішніх і внутрішніх джерел потребує синхронізації пріоритетних напрямків та встановлених механізмів. 21.12.21 р. ЄК оновлено на заміну попереднього "Керівництво щодо державної допомоги для клімату, охорони навколишнього середовища та енергетики" за всіма додатковими напрямками Європейського "зеленого" курсу та уточненнями механізмів, що включає скорочення та видалення викидів парникових газів, у тому числі шляхом підтримки відновлюваної енергії та енергоефективності; покращення енергетичних та екологічних характеристик будівель, придбання та оренду екологічно чистих транспортних засобів і чистого мобільного сервісного обладнання, а також їх модернізацію; розгортання інфраструктури підзарядки або заправки для чистих транспортних засобів; ефективне використання ресурсів та перехід до циклічної економіки. Окрім того, включає запобігання або зменшення забруднення, крім викидів парникових газів; впровадження рішень для адаптації до зміни клімату та пом'якшення його наслідків; зниження податків; закриття електростанцій, що використовують вугілля, торф або горючі сланці, а також підприємств із видобутку вугілля, торфу або горючих сланців тощо.

Розбудова із потенціалом всебічної міжнародної підтримки українського "зеленого" курсу, що визначений одним із ключових пріоритетів держави, не може тривало очікувати оновлення постанови Кабміну № 1060 від 11.10.21 р. і головне — створення джерел компенсації дефіциту державного і місцевих бюджетів на відповідні видатки.

Підвищення розміру та ефективного використання податків на викиди вуглецю (ПВВ) може забезпечити значний внесок у мобілізацію внутрішніх ресурсів, збільшення державних доходів і зменшення необхідності зовнішніх державних запозичень. Це впливає з одностайних незалежних висновків ОЕСР, Світового банку (СБ), МВФ та аналітичних центрів при урядах держав-членів ОЕСР.

ПВВ, як один із механізмів ціноутворення на вуглець, — є простішим за висновками СБ інструментом, ніж система торгівлі викидами, для промислових суб'єктів без навичок активної участі на світових ринках та дешевшим в адмініструванні урядами країн, що розвиваються, а також є оптимальним при поєднанні з "зеленими" облігаціями. За підрахунками ООН, опублікованими у звіті за 2021 р. щодо фінансування сталого розвитку, ПВВ становлять 53% доходів від ціноутворення на вуглець, з яких 2/3 надходять в країнах-членах ЄС і в основному спрямовуються в загальний бюджет або резервуються для конкретних екологічних або більш широких проектів розвитку. На додаток, наближення кількісної ціни на вуглець до рівня ЄС дозволить залишити відповідні податки в Україні, не сплачувати в бюджет ЄС за Carbon Border Adjustment Mechanism вже з 2023 р., нейтралізувати бар'єри для зростання експорту і, як наслідок, запобігти скороченню валютних надходжень.

Рецепти відомі, залишилось їх впровадити.

[Джерело](#)

♦ *Тарифи. Ринок електроенергії*

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 12.01.2022

Зростання тарифу "Укренерго" орієнтовно на 10% закریє проблему розрахунків із ВДЕ-генерацією – заступник глави ОП

Перегляд тарифу НЕК "Укренерго" на передачу в бік збільшення остаточно закریє проблему розрахунків із виробниками зеленої електроенергії. Так вважає заступник глави Офісу президента України **Ростислав Шурма**.

"НКРЕКП має підстави переглянути тариф "Укренерго". Я не очікую, що тариф "Укренерго" зміниться ще більше ніж на 4-5 коп. Це незначно для кінцевого споживача, але остаточно закریє проблему фінансового балансу на ринку зеленої енергетики", – заявив Шурма в інтерв'ю агентству "Інтерфакс-Україна".

Він зазначив, що досі Нацкомісія, що здійснює держрегулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), формувала тариф на передачу, виходячи з відповідної норми, яка передбачає оплату 20% вартості зеленої електроенергії з бюджету, але з ухваленням бюджету на 2022 рік, яке скасувало її дію, отримала право скоригувати тариф.

За словами Шурми, тариф "Укренерго" необхідно збільшити приблизно на 10%, щоб забезпечити виплати повним обсягом.

"Поточної ціни на електроенергію та вже затвердженого тарифу (345,64 грн/МВт-год без ПДВ - ЕР) у принципі достатньо, щоб на 90-95% збалансувати ринок зелених", – зазначив він.

Одночасно Шурма наголосив, що вважає вирішеною проблему із накопиченням боргів перед зеленою генерацією за рахунок випущених "Укренерго" євробондів, назвавши при цьому несистемними "певні винятки".

Він також наголосив, що нині триває відпрацювання майбутніх механізмів підтримки зеленої генерації, щоб вона розвивалася без додаткового фінансового й технічного навантаження на енергосистему.

"За три-чотири місяці будуть презентації таких моделей, наразі триває активна робота над цим із залученням практично всієї спільноти енергоринку", – зазначив заступник глави Офісу президента.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 25.01.2022

Шмигаль повідомив про ціни після закінчення річного тарифу на газ

Ярослава Денькович

Прем'єр-міністр України **Денис Шмигаль** в ефірі програми «Свобода слова» заявив, що уряд та Нафтогаз шукатимуть рішення, щоб після опалювального сезону тарифи на газ для населення залишались незмінними або індексувались на рівень інфляції, передає «Укрінформ».

«Надалі, упродовж року, Нафтогаз буде дивитись спільно з урядом, будемо вживати заходів, щоб ціни для населення (тарифи на газ – ред.) залишались незмінними або індексувались на рівень інфляції, робота ведеться, давайте до цього

питання повернемося після квітня-травня», – сказав Шмигаль. Він також повідомив, що з лютого НАК «Нафтогаз» розпочинає планову закупівлю і закачування газу до українських сховищ вже на наступний опалювальний сезон.

Нагадаємо, Шмигаль повідомляв, що діючі тарифи до кінця опалювального сезону не зміняться.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 27.01.2022

Юлія Підкоморна: Зменшення комунальної платіжки вдвічі - це реально

Державна програма з енергоефективності, яка діє в Україні, достатньо популярна серед українців, оскільки дає змогу доволі швидко «повернути» кошти, витрачені на термомодернізацію житла, зменшити суми у рахунках та отримати значно вищий рівень комфорту у власних оселях. Про це у своєму блозі «Мінус 50% у платіжці. Як енергоефективність дозволяє зменшувати витрати на комуналку і підвищувати комфорт в оселях» у виданні «Лівий Берег» написала заступниця міністра енергетики **Юлія Підкоморна**.

«Державна програма з енергоефективності – перевіреним роками ефективний інструмент державної підтримки при впровадженні енергоефективних заходів в оселях. Програма надає співфінансування мешканцям будинків, які вирішили зробити термомодернізацію. Часто державна програма посилюється також місцевими програмами, що масштабує їхній ефект і значно зменшує інвестиції, які потрібно зробити самим мешканцям», – зазначає у своєму блозі Юлія Підкоморна.

За 7 років Програмою скористалися близько 870 тисяч домогосподарств, які проінвестували в енергоефективні заходи й отримали державну компенсацію у майже 3,5 млрд гривень.

«Загалом комплексна термомодернізація будинку (від встановлення побудинкових лічильників тепла і індивідуальних теплових пунктів до заміни дверей і вікон) здатна зменшити споживання енергії на 50% і навіть більше. А разом з цим – знизити витрати на опалення та гаряче водопостачання», – пише Юлія Підкоморна.

[Джерело](#)

МИНД, 28.01.2022

Кабмін надасть 66 громадам дотації для компенсації різниці в тарифах

Держава передала громадам понад 30 млрд грн у межах Меморандуму за результатами року.

Уряд надасть дотацію 66 громадам у межах домовленостей про непідвищення тарифів на опалення та гарячу воду до кінця опалювального сезону.

«Уряд узяв на себе зобов'язання. Є 66 громад, у яких індекс податкоспроможності нижчий, і їх треба підтримати. Буде надана окрема дотація, для того, щоб вони могли свої бюджети в нормальному стані тримати при тих тарифах, які захищають на сьогодні людей», – сказав Прем'єр-міністр України **Денис Шмигаль**.

За словами Шмигалья, за результатами року загалом держава передала

громадам понад 30 млрд грн у межах Меморандуму про врегулювання проблемних питань у сфері постачання теплової енергії та гарячої води в опалювальний період 2021-2022 років.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 31.01.2022

"Укренерго" ініціює підвищення тарифу на передачу е/е з 1 квітня на 29,1% – до 446,24 грн/МВт-год

Тариф на послуги з передачі електроенергії підвищиться з 1 квітня 2022 року на 29,1% – до 446,24 грн/МВт-год, щоб компенсаційні виплати виробникам "зеленої" е/е із відновлюваних джерел у рамках ПСО були забезпечені в повному обсязі. Підвищення тарифу ініціює ПрАТ "НЕК "Укренерго".

При цьому, як впливає з інформаційної довідки до проекту зміни структури тарифу, публічне обговорення якого відбудеться 7 лютого, тариф на послуги з передачі е/е для підприємств "зеленої" металургії, включаючи ТОВ "Металургійний завод "Дніпросталь", становитиме 190,65 грн./МВт-год.

Як пояснили в "Укренерго", необхідність підвищення тарифу на передачу е/е виникла через відсутність у державному бюджеті на 2022 рік коштів на оплату "зеленої" е/е з відновлюваних джерел у розмірі 20% їх прогнозованої товарної продукції на рік.

"З огляду на відсутність зазначених видатків (10 528 663 тис. грн) у структурі тарифу на послуги з передачі електричної енергії на 2022 рік та у державному бюджеті на 2022 рік, НЕК "Укренерго" ... ініціюватиме перегляд структури тарифу на 2022 рік, починаючи з 01.04.2022", – йдеться в інформаційній довідці.

За інформацією компанії, загальний обсяг видатків на ПСО, який необхідно передбачити у тарифі на передачу е/е, становить 38,442 млрд грн (у розрахунку на рік – 33,178 млрд грн). Таким чином, пропонується збільшити витрати з ПСО на 14,038 млрд грн (у розрахунку на рік – 10,529 млрд грн).

Крім того, ще однією причиною збільшення тарифу є запропоноване "Укренерго" збільшення витрат на оплату праці в 2022 році на 13% порівняно з минулим роком. Витрати на оплату праці в компанії у разі затвердження запропонованого розміру тарифу збільшаться на 236 672 тис. грн (у розрахунку на рік - на 177 504 тис. грн або на 7,4%).

У зв'язку зі змінами чинного законодавства, в "Укренерго" також було перераховано у бік збільшення статті витрат на охорону праці та технічну безпеку, відрахування профспілок та відрахування на соціальні витрати.

Важливі деталі:

Нацкомісія, яка здійснює держрегулювання у сферах енергетики та комуністичних послуг (НКРЕКП) на засіданні 1 грудня 2021 року затвердила тариф НЕК "Укренерго" на передачу електроенергії у 2022 році на рівні 345,64 грн/МВт-год (без ПДВ), 17,6% вище за тариф на 2021 рік (293,93 грн/МВт-год).

При цьому регулятор не врахував оплату 20% обсягу зеленої електроенергії у тарифі на передачу, незважаючи на те, що на цьому категорично наполягали МФО, народні депутати, бізнес та профільні асоціації та торгові палати.

Згідно зі змінами від 2019 року до закону про альтернативні джерела енергії

20% вартості зеленої е/е має оплачуватися з держбюджету, але ні законом про держбюджет на 2021 рік, ні на 2022 рік такі витрати не були передбачені.

[Джерело](#)

РИНОК ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

ЛІГА.БІЗНЕС, 12.01.2022

Україна закупила електроенергії у Білорусі на 3,2 млрд грн за рік

Орієнтовна вартість імпортованої з Білорусі до України електроенергії за 2021 рік та 11 днів січня поточного року становила 3,19 млрд грн або \$118 млн. Дані наводить Всеукраїнська енергетична асамблея (ВЕА).

На 12 січня заявлений імпорт електроенергії з Білорусі вказано – 750 МВт-год, що на 150 МВт-год більше, ніж імпортовано напередодні, уточнюють у ВЕА.

Основний обсяг імпорту електроенергії з Білорусі припав на початок і кінець минулого року та січень 2022 року.

З весни 2021 року в Україні діяла заборона на імпорт електроенергії з РФ та Білорусі, але з 1 листопада вона втратила чинність. Після цього Укренерго почало пропонувати учасникам ринку на аукціонах усю доступну пропускну спроможність міждержавних зв'язків.

Комерційне постачання електроенергії з Білорусі відновилося з 6 листопада. В основному імпорт здійснюється протягом 23 чи 24 годин на добу. У листопаді комерційний імпорт на кілька днів зупинявся.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 19.01.2022

Регулятор обмежив можливості для зловживань під час імпорту електроенергії з Білорусі

НКРЕКП зобов'язала "Укренерго" повторно виставляти на аукціон невикористані потужності міждержавних перетинів для імпорту електроенергії з Білорусі, якщо імпортер не виконує заявлений добовий графік постачання більше, ніж на 5%. Про це йдеться в рішенні Комісії №49 від 18 січня.

Рішення має ускладнити зловживання монопольним становищем під час імпорту електроенергії з Білорусі.

"Укренерго" не повертатиме імпортерам кошти за позбавлення їхнього фізичного права на передачу, послуга із забезпечення доступу до пропускну спроможності вважатиметься наданою.

Нагадуємо:

6 листопада 2021 року розпочався імпорт електроенергії з Білорусі в Україну.

18 листопада повідомлялось, що Україна перестала імпортувати електроенергію з Білорусі.

21 листопада Білорусь відновила постачання електроенергії в Україну.

Президент **Володимир Зеленський** прокоментував імпорт електроенергії з Білорусі: "А як інакше?".

Президент Володимир Зеленський опосередковано звинуватив олігарха **Ріната Ахметова** у тому, що його компанії шантажують владу погрозами енергетичної кризи чи відключення опалення.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему - Економічна правда, 21.01.2022 [“Торік найбільше електроенергії Україна імпортувала з Білорусі, РФ”](#).

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 21.01.2022

ТЕС та ТЕЦ реалізували на РДН та ВДР у 2021 році найбільший з усіх генерацій обсяг електроенергії

У 2021 році на ринку "на добу наперед" (РДН) та внутрішньодобовому ринку (ВДР) було реалізовано 10,784 млрд кВт-год електроенергії, виробленої на вугіллі, що становило найвищу частку в загальному обсязі продажів у порівнянні з іншими джерелами – 28%.

Як повідомляється у звіті АТ "Оператор ринку" про джерела походження е/е, проданої на РДН та ВДР минулого року, друге місце за обсягами продажів зайняла атомна е/е – 8,796 млрд кВт-год, або 22,8%.

"Доля проданої на РДН та ВДР електроенергії, виробленої з гідроенергії, у 2021 році склала 17,17%, з природного газу – 8,76%, з енергії сонця – 7,40%, з енергії вітру – 5,11%, інших видів палива – 4,99%, із біогазу – 0,58%, з біомаси – 0,47%, мазуту – 0,46%, газу промислового – 0,07%", – йдеться у звіті.

Таким чином, як випливає з даних "Оператора ринку", структура джерел походження е/е, що реалізується на спотовому ринку в Україні, безпосередньо корелюється зі структурою різних видів генерацій в енергосистемі та характером їх роботи у базовому, напівпіковому та піковому режимах.

Зокрема, ПАТ "Укргідроенерго", яке представляє маневрену генерацію, реалізувало на РДН та ВДР близько 60% вироблених у 2021 році, згідно з оперативними даними Міністерства енергетики, близько 10 млрд кВт-год е/е.

Водночас ДП "НАЕК "Енергоатом", який виробляє 55% е/е в країні та атомні станції якого працюють у базовому режимі, реалізує основну частину ресурсу на ринку двосторонніх договорів. При цьому на РДН та ВДР атомники продали торік лише 10% виробленої е/е (86 млрд кВт-год).

У свою чергу, теплова генерація (ТЕС та ТЕЦ), на яку лягає основне добове балансує навантаження, реалізувала за рік на РДН та ВДР 31% із вироблених на вугіллі та газі 45,8 млрд кВт-год.

Усього на РДН та ВДР у 2021 році було продано 38,586 млрд кВт-год, або 22,7% виробленої в Україні е/е у загальному обсязі 156,576 млрд кВт-год.

[Джерело](#)

♦ ОЗП 2021/2022

МІНЕНЕРГО, 12.01.2022

План ремонтної кампанії ОСР має виходити з пріоритету невідключення споживача в період ОЗП - Міненерго

11 січня під головуванням міністра енергетики **Германа Галущенка** відбулася нарада щодо забезпечення споживачів безперебійним електропостачанням.

Участь у нараді також взяли члени Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, представники НЕК «Укренерго», Державної інспекції енергетичного нагляду України, ПрАТ «ДТЕК Київські Регіональні Електромережі» та «ДТЕК мережі».

«У поточному опалювальному сезоні збільшилися обсяги споживання електроенергії на фоні скорочення споживання газу. Тому наше завдання - забезпечити контроль за безперебійністю електропостачання споживачам. Для цього ми маємо спільно напрацювати ефективні рішення як у контексті нормативного регулювання цього питання, так і щодо рекомендацій компаніям про організацію проведення ремонтних робіт в опалювальний період та сервісного обслуговування споживачів», - зазначив Герман Галущенко.

Учасники наради дійшли висновку щодо необхідності перегляду нормативно-правової бази, яка регулює діяльність ОСР в частині проведення ремонтних кампаній із забезпеченням безперебійного електропостачання споживачам, особливо в осінньо-зимовий період.

Завданням ОСР при плануванні ремонтів є скорочення та максимальне перенесення на міжопалювальний період робіт, які вимагають відключення від електромереж без забезпечення альтернативного живлення.

Члени НКРЕКП своєю чергою запевнили у готовності напрацювати найближчим часом відповідні зміни до нормативних актів Регулятора.

У ході наради також було наголошено на доцільності впровадження механізму обліку та контролю сумарного часу знеструмлення споживача протягом року, який би враховував усі типи відключень.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОБИЗНЕС, 17.01.2022

Буславец прогнозирует дефицит газа в I квартале 2022 г.

Дефицит природного газа в Украине в I квартале 2022 г. составил минимум 2 млрд куб. м, сообщила бывшая глава Министерства энергетики **Ольга Буславец**.

"Украина не сможет обойтись без его импорта для покрытия пиковых нагрузок в отопительный период, обусловленный низкими температурами воздуха", - написала она на своей "Фейсбук"-странице.

При этом, по ее данным, у НАК «Нафтогаз Украины» средств на импорт газа нет, а значит государству придется искать для компании эти средства (речь идет о сумме от 2 до 3 млрд долл., в зависимости от актуальной цены газа).

«Если средства не будут найдены или не хватит импортных мощностей из Евросоюза, «Нафтогаз» не сможет обеспечить достаточный импорт газа для покрытия суточных дефицитов», — отметила Буславец.

Она также описала три возможных в таком случае варианта развития событий:

Промышленных потребителей будут ограничивать в потреблении газа или вообще им его отключать;

Ограничение поставок газа для ТЭЦ и котельных, что, соответственно, отразится на населении (снизится температура в помещениях, не станет горячей воды);

Отбор российского газа из транзитного потока, что, как отметила экс-глава Минэнерго, будет использовано РФ для остановки транзита по территории Украины и расторжения действующего транзитного контракта «с соответствующими финансовыми, экономическими, политическими последствиями».

«Остается только надеяться на теплую погоду и что до 3 пункта не дойдет, — написала Буславец, и добавила: — Но государственная политика и деятельность соответствующей национальной компании точно не должны строиться на ожиданиях».

Как сообщалось, по состоянию на 15 января 2022 г. в украинских ПХГ находится менее 13 млрд куб. м газа. С начала сезона отбора газа его запасы в ПХГ сократились на треть.

По данным А. Буславец, из общего объема газа в ПХГ для внутреннего потребления остается только 6,6 млрд куб. м.

[Джерело](#)

ДТЕК, 24.01.2022

ДТЭК законтрактовал 4 дополнительные судновые партии американского угля

ДТЭК договорился о дополнительных 4 судах класса «Панамакс» с импортным топливом. Ожидается, что новые поставки с углем из США и происхождением из Колумбии придут в Украину в течение февраля-марта. Таким образом, на сегодняшний день общее количество поставок компанией морем увеличено до 13 судов а объем импортного угля – до 858 тыс. т. Уголь с дополнительных «Панамаксов» пополнит склады украинских ТЭС.

«Несмотря на дефицит топлива и высокие цены на энергоносители на мировых рынках, нам пришлось договориться о новых судновых партиях. Это дополнительный запас прочности, особенно в разгар отопительного сезона и морозов, когда резко увеличивается потребление электричества, и тепловая генерация несет дополнительную нагрузку. В очередной раз отмечу, что импорт угля является временной мерой. Он позволяет покрыть его дефицит из-за максимальной нагрузки на наши ТЭС. Однако в наших приоритетах остается собственная добыча», - рассказал генеральный директор ДТЭК Энерго **Ильдар Салеев**.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 24.01.2022

Україна у разі морозів запустить усі 15 енергоблоків АЕС – заступник глави ОП Шурма

НАЕК "Енергоатом" упродовж найближчих десяти днів, залежно від температури, планує розпочати роботу всіма 15 енергоблоками своїх 4-х АЕС, що є безпрецедентним.

Про це заявив заступник глави Офісу президента **Ростислав Шурма**.

"Плануємо протягом найближчих десяти днів, залежно від температурних режимів, підключення 15-го блоку та взяти рекордне навантаження понад 13 ГВт, чого, в принципі, ніколи не було", – сказав Шурма під час брифінгу за результатами засідання Ради національної безпеки та оборони 24 січня.

Він зазначив, що на сьогоднішній момент в енергосистемі України стабільно в роботі 14 з наявних 15 атомних блоків, що несуть навантаження приблизно 12,4 ГВт. Згідно з диспетчерською інформацією НЕК "Укренерго", на вечір понеділка АЕС працюють із навантаженням 12,5 ГВт.

Як повідомлялося, у середньому ремонті знаходиться блок №4 Рівненської АЕС.

23 січня НАЕК "Енергоатом" підключив до роботи блок №3 Южно-Української АЕС після одноденного ремонту.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 25.01.2022

Брифінг Германа Галуценка щодо поточного стану проходження опалювального сезону

Українська енергосистема має достатній резерв потужності для стабільної роботи.

Атомна генерація почне працювати всіма 15-ма енергоблоками наприкінці цього тижня.

Сьогодні в короткостроковий ремонт було виведено два енергоблоки – №1 на ХАЕС та №4 на ЗАЕС. На період проведення ремонтів балансування енергосистеми відбувається за рахунок теплової та гідрогенерації.

На складах ТЕС і ТЕЦ продовжується накопичення вугілля, у тому числі за рахунок імпорتنних поставок морем.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 28.01.2022

Шмигаль пообіцяв, що "віялових відключень" до кінця зими не буде

Україна має достатні запаси енергоресурсів, аби стабільно пройти поточний опалювальний сезон

Енергетична система України працює стабільно, усі споживачі забезпечені електроенергією. Жодних "віялових" відключень в опалювальному сезоні 2021-2022 років не було і не планується. На цьому наголосив прем'єр-міністр **Денис Шмигаль** під час "Години запитань" до уряду у Верховній Раді.

За словами очільника уряду, наразі працює 14 блоків атомних електростанцій. Крім того, на початку лютого заплановано завершення планового поточного ремонту енергоблоку №4 Рівненської АЕС та включення його в енергосистему, тоді електроенергію будуть виробляти всі 15 енергоблоків АЕС.

Прем'єр-міністр також зауважив, що загалом у січні-березні 2022 року заплановано постачання вугілля на склади ТЕС на рівні 6 млн тонн. При цьому, як уточнив Шмигаль, орієнтовні витрати вугілля очікуються на рівні 5,5 млн тонн.

Крім того, передбачається збільшення власного видобутку газу, зокрема, НАК "Нафтогаз" планує видобуток 3,3 млрд кубічних метрів у першому кварталі цього року. Загалом, за словами Дениса Шмигала, у газових сховищах наразі близько 11,5 млрд кубічних метрів.

Як повідомив прем'єр, оператор ГТС України та оператор ГТС Угорщини домовились про збільшення гарантованих потужностей для транспортування природного газу з Угорщини в Україну до 30 вересня 2022 року. Це дозволить значно збільшити можливості для закачування газу Україною на наступний опалювальний сезон.

"З 1 січня 2022 року ми збільшили гарантовані потужності для імпорту газу до України майже на 30%. Тепер їхній загальний обсяг складає до 35 млн куб. м на добу", - зауважив Шмигаль.

Нагадаємо, цього року у рамках підготовки до синхронізації з ENTSO-E Україна взимку і влітку попрацює кілька днів у "ізолюваному режимі". Це означає, що енергосистема України на кілька днів від'єднається від енергосистем Білорусі та Росії та працюватиме самостійно (разом з енергосистемою Молдови, яка також готується до синхронізації).

Деякі експерти прогнозують, що РФ не дозволить підключити енергосистему України назад, що призведе до віялових відключень та блекаутів по всій країні.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему - Українська енергетика, 26.01.2022 [“Шмигаль про опалювальний сезон: проходить стабільно”](#).

Українська енергетика, 28.01.2022 [“Запаси вугілля на складах ТЕС на 200 тис. тонн вищі, ніж торік - Міненерго”](#).

МИНД, 28.01.2022

Україна очікує на постачання шести млн тонн вугілля у I кварталі 2022 року

Водночас очікувані витрати вугілля на цей період – 5,5 млн тонн

План постачання енергетичного вугілля у I кварталі 2022 року становить майже шість млн тонн за орієнтовної витрати 5,5 млн тонн.

«На сьогодні імпорт вугілля здійснюється переважно морським шляхом. З листопада 2021 року в Україну надійшло 14 суден з енергетичним вугіллям. Тривають перемовини про збільшення постачання на лютий та березень. Загалом у першому кварталі заплановано постачання вугілля на склади ТЕС на рівні шести млн тонн вугілля за квартал, а очікувані витрати вугілля на цей період – 5,5 млн тонн», – розповів прем'єр-міністр України **Денис Шмигаль**. За його словами енергосистема України взимку працює збалансовано.

[Джерело](#)

♦ **Міжнародне співробітництво**

МІНЕНЕРГО, 12.01.2022

Україна планує використовувати данський досвід для підвищення гнучкості енергосистеми, розвитку "зеленої" енергетики та впровадженні енергоефективних інструментів

У рамках Українсько-данського енергетичного партнерства будуть розроблені рекомендації для України щодо забезпечення збалансованої роботи енергосистеми, впровадження нових маневрових потужностей, розвитку та інтеграції «зеленої» енергетики, впровадження енергоефективних інструментів в енергосекторі.

Про це йшлося на загальній зустрічі з представниками місії Данського енергетичного агентства в рамках УДЕП. У заході взяли участь представники Міненерго, Держенергоефективності, НЕК «Укренерго», профільні експерти.

Під час зустрічі сторони обговорили пріоритети в рамках програми Українсько-данського партнерства та план виконання робочої програми на 2022 рік.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 18.01.2022

Герман Галущенко обговорив з двопартійною делегацією Сенату США питання енергетичної безпеки

17 січня Міністр енергетики України **Герман Галущенко** зустрівся з двопартійною делегацією Конгресу США, до складу якої увійшли сенатори **Роберт Портман, Кріс Мерфі, Джин Шахін, Емі Клобучар, Річард Блюменталь** та **Роджер Вікер**.

Участь у зустрічі також взяли заступниця міністра енергетики **Юлія Підкоморна**, генеральний директор ТОВ «Оператор ГТС України» **Сергій Макогон**, голова правління НЕК «Укренерго» **Володимир Кудрицький** та голова правління НАК «Нафтогаз України» **Юрій Вітренко**.

Сторони обговорили виклики в сфері енергетики, які стоять перед Україною та світом у зв'язку з нарощуванням напруги з боку РФ. Зокрема, особливу увагу було приділено питанню постачання російського газу в ЄС та впливу проєкту «Північний потік-2» на безпеку континенту.

Також на зустрічі обговорили ініціативу України щодо запровадження Регіонального енергетичного партнерства (RESP) як інструменту посилення безпеки європейських країн перед наявними загрозами у сфері постачання природного газу.

Окрему увагу сторони приділили питанням синхронізації української енергосистеми з європейською ENTSO-E. «Ми розвиваємо нашу енергетичну систему таким чином, щоб забезпечити максимально можливий рівень енергетичної незалежності країни і посилити координацію співпраці з країнами Європейського Союзу», - наголосив Герман Галущенко.

Крім того, на зустрічі обговорювалися інші пріоритетні напрямки розвитку української енергетики, зокрема питання декарбонізації енергетичного сектору.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 20.01.2022

Уряд хоче залучати іноземні інвестиції в економіку України

Задля цього прем'єр-міністр обіцяє покращити інвестиційну привабливість підприємств енергетичної галузі.

Залучення іноземних інвестицій в економіку країни є одним з ключових завдань Кабінету міністрів. Про це прем'єр-міністр **Денис Шмигаль** повідомив під час онлайн дискусії "Реформи задля інвестицій в Україну".

"Ми продовжимо гармонізацію українського законодавства із законодавством ЄС в енергетичній сфері. Серед ключових завдань: посилення енергетичної безпеки України, збільшення інвестиційної привабливості енергетичної галузі й залучення іноземних інвестицій", - сказав Шмигаль.

Прем'єр зазначив, що Україна синхронізуватиме політику із європейським "Зеленим курсом" шляхом виконання взятих на себе кліматичних зобов'язань. Тож інвестиції будуть залучатися для досягнення цілей енергонезалежності, декарбонізації та "чистої" енергетики.

Нагадаємо, Україна ініціює створення Регіонального енергетичного партнерства (RESP), що сприятиме енергетичній безпеці Європи в цілому. В рамках ініціативи RESP пропонується, зокрема, створення стратегічного запасу газу для зацікавлених країн, у тому числі в українських підземних сховищах.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему - Українська енергетика, 20.01.2022 [«Шмигаль: "Велика термомодернізація" стане "бустером" для економіки України»](#).

DW, 20.01.2022

Енергетичний безвіз: Галущенко заявив, що Україна на фінальному етапі

Міністр енергетики України **Герман Галущенко** заявив, що країна рухається до енергетичного безвізу з Європою у 2023 році. Він запевняє, що Україні вистачить вугілля для проходження фінального етапу.

Україна планує завершити синхронізацію з енергетичною системою континентальної Європи, яку ще називають енергетичним безвізом, у 2023 році. Про це заявив міністр енергетики України Герман Галущенко 20 січня під час свого візиту до Брюсселя, повідомляє кореспондент DW.

У Брюсселі український урядовець зустрічався з єврокомісаркою з енергетики **Кадрі Сімсон**, а також з представниками Європейської мережі операторів систем передачі електроенергії (ENTSO-E). За словами Галущенко, у Єврокомісії його запевнили у "абсолютній підтримці" синхронізації України з енергосистемою Європи. Угода "Укренерго" з ENTSO-E 2017 року передбачала здійснення синхронізації у 2023 році.

Чи вистачить Україні вугілля?

"Зараз ми на фінальному етапі. Цього року ми плануємо пройти ізольований режим двічі - це має бути зима та літо. Після цього ми вже підходимо до питання, що ми готові до об'єднання з енергомережами (Європи. - Ред.)", - зазначив Галущенко. Ідеться про кількадевні випробування роботи енергетичної системи України в режимі, ізольованому від Росії та Білорусі, з якими вона зараз працює синхронно.

За словами міністра, на проходження п'яти днів ізольованого режиму потрібен максимум один мільйон тонн вугілля. Попри дефіцит вугілля, який спостерігався в Україні цієї зими, міністр енергетики запевнив, що його вистачить. "На сьогодні у нас 800 тисяч тонн на складах і 220 тисяч тонн вивантаженого вугілля у порту", - уточнив Галущенко.

Українська делегація обговорила з Єврокомісією й питання транзиту російського газу, а також сертифікацію газопроводу "Північний потік-2". "Ухвалено рішення про те, що Україну буде запрошено до процесу сертифікації "Північного потоку-2", коли це питання дійде до Єврокомісії", - розповів міністр.

Цього року РФ суттєво знизила обсяги транзиту газу Україною. Утім, Галущенко запевнив, що навіть якщо Росія призупинить транзит газу Україною, то газотранспортна система країни все одно працюватиме. "Є ж і можливість імпорту. "Нафтогаз" законтрактував відповідні об'єми імпорту на лютий. Все буде нормально", - зазначив він.

За даними "Укртрансгазу", в українських підземних сховищах газу (ПСГ) станом на 20 січня було трохи більше 12 мільярдів кубометрів газу. Для порівняння, минулого року в такий же період у ПСГ зберігалось 22 мільярди кубометрів, а 20 січня 2020 року - майже 17,5 мільярда кубометрів газу.

[Джерело](#)

КОРЕСПОНДЕНТ, 20.01.2022

ФРН бажає український водень. Цілі візиту Бербок

Анналена Бербок, співголова німецької Партії "зелених"

У Києві та Москві глава МЗС Німеччини вела переговори не лише про війну та мир. Що засвідчив аналіз заяв на тему енергетики.

Центральною темою перших візитів нового міністра закордонних справ ФРН **Анналени Бербок** до Києва та Москви були питання війни та миру. Там було сконцентровано загальну увагу, тому у громадському сприйнятті другого план мимоволі відійшли інші теми, порушені гостею з Берліна. У тому числі й енергетика.

Бюро з водневої дипломатії Німеччина відкриє у Києві та Москві

І тут йдеться зовсім не про Північний потік-2: про подальшу долю російського газопроводу Бербок нічого нового не сказала. Натомість, її заяви про співпрацю у сфері водню містили і новини, і по-новому розставлені акценти.

Цій темі, якій у Берліні надають стратегічного значення, міністр відвела чимало місця під час виступів перед журналістами в обох столицях.

Особливо в Києві, де глава німецького МЗС повідомила, що незабаром при посольстві ФРН буде відкрито Бюро з водневої дипломатії, щоб "якнайшвидше запуснути конкретні проекти". Про намір створити аналогічний підрозділ при

посольстві у Москві німецька сторона говорила ще минулого року, але процес затягнувся. Далі таке:

*Шанс для України. Євросоюз змінює газ на водень
ВДЕ потрібні для захисту клімату та енергетичної незалежності
Росія - невід'ємний партнер у боротьбі проти кліматичної кризи
Берлін не підтримає виробництво Газпромом "блакитного" водню
Названо терміни початку експорту українського водню*

Повний текст за [ПОСИЛАННЯМ](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 21.01.2022

Україна інвестувала 600 млн євро у рамках підготовки до синхронізації з європейською ENTSO-E

У рамках підготовки до синхронізації з європейською енергомережею ENTSO-E Україна інвестувала в модернізацію енергосистеми понад 600 млн євро.

Про це заявив міністр енергетики **Герман Галущенко** на брифінгу у Брюсселі за результатами зустрічі з єврокомісаром з питань енергетики **Кадрі Сімсон**, передає "Інтерфакс-Україна".

"Україна сама інвестувала понад 600 млн євро у модернізацію енергосистеми для цієї синхронізації (з європейською енергосистемою). Наразі ми на фінальному етапі", - сказав міністр.

"Цього року ми плануємо ізольований режим - двічі, взимку та влітку, і після цього ми зможемо показати, що енергосистема готова до об'єднання", - додав він.

За його словами, для синхронізації залишилося вирішити декілька технічних питань. "Насправді, ми вже все зробили. Є декілька технічних речей, які необхідно доробити", - зазначив Галущенко.

Він запевнив, що Україна має абсолютну підтримку Європи у своєму прагненні об'єднатися із європейською енергосистемою.

Нагадуємо:

Консорціум європейських операторів систем передачі підтвердив можливість синхронізації Об'єднаної енергосистеми України із європейською мережею передачі електроенергії ENTSO-E.

17 грудня Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, ухвалила остаточне рішення про сертифікацію НЕК "Укренерго" за стандартами ISO.

Сертифікація Укренерго є однією з умов синхронізації ОЕС України з ENTSO-E.

НЕК "Укренерго" планує подати заявку на статус члена-спостерігача в європейській мережі операторів системи передачі електроенергії ENTSO-E.

ENTSO-E – європейська мережа операторів системи передачі електроенергії, що об'єднує 43 операторів у 36 країнах Європи.

[Джерело](#)

[Інформація на цю тему - Косатка медіа, 21.01.2022 “Укренерго сертифікувало чотири енергоблоки АЕС для участі у ринку допоміжних послуг”.](#)

[Косатка медіа, 21.01.2022 “ЄС підтримав від'єднання України від енергосистеми Білорусі та РФ у 2023 році”.](#)

Фейсбук НЕК "Укренерго", 20.02.2022

У 2023 році очікується синхронізація української енергосистеми з європейською. Це має стати імпульсом для розвитку відновлювальних джерел енергії та декарбонізації української енергосистеми.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 21.01.2022

ОГТСУ пропонує поглибити інтеграцію українсько-польських газових ринків ***Співпраця допоможе протистояти загрозі "Північного потоку-2"***

ТОВ "Оператор ГТС України" (ОГТСУ) зацікавлене у подальшій інтеграції українсько-польських газових ринків на тлі зовнішніх загроз енергетичній безпеці обох країн – геополітичного проєкту "Північний потік-2".

Про це сказав генеральний директор "Оператора ГТС України" **Сергій Макогон**, коментуючи результати спільних консультацій президента України **Володимира Зеленського** з президентом Республіки Польща **Анджеєм Дудою**.

"Оператор ГТС України" зацікавлений у подальшій інтеграції українсько-польських газових ринків, особливо на тлі зовнішніх загроз енергетичній безпеці обох країн – геополітичного проєкту "Північний потік-2". Лише спільними зусиллями та через об'єднання потенціалів України та Польщі можна протистояти цій загрозі. Тому ми пропонуємо нашим польським колегам розглянути можливість створити технічні умови для фізичного транспортування природного газу з Польщі в Україну. Це забезпечить на гарантованій основі доступ польських компаній до українських підземних газових сховищ, а також сприятиме диверсифікації джерел постачання природного газу в Україну, зокрема, скрапленого природного газу", – пояснив Макогон.

Питання безпеки газопостачання стали одним з ключових під час спільних консультацій Зеленського з Анджеєм Дудою.

"У час, коли газ використовується як зброя, енергетична безпека є головною складовою нацбезпеки кожної країни та Європи в цілому. Республіка Польща є важливим стратегічним партнером України в посиленні безпеки регіону", - додали в ОГТСУ.

В ОГТСУ додали, що співпраця України та Польщі в газовій сфері за 2020-2021 роки продемонструвала значний потенціал для розвитку. Україна забезпечила транзит природного газу до Польщі на рівні 7,7 млрд кубометрів газу, а з Польщі в Україну імпортовано 1,5 млрд кубометрів газу.

Крім того, польські компанії закачали на зберігання в українські підземні сховища 1 млрд кубометрів газу.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 24.01.2022

Україна продовжить курс на зростання відсотка "зеленої" електроенергії **в енергобалансі - Ярослав Демченков**

Заступник міністра енергетики України з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченков** відкрив семінар з оперативного планування діяльності на 2022 рік проєкту «Підтримка структурних змін у вугільних регіонах України»,

організований Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ).

«Декарбонізація – не модний тренд, а нагальна необхідність діяти вже сьогодні. У 2023 році енергосистема України має бути синхронізована з енергосистемою континентальної Європи ENTSO-E. Ми зможемо експортувати більше енергії в Європу. Враховуючи Європейський зелений курс і зобов'язання Європи стати кліматично нейтральним континентом до 2050 року, енергетичний мікс, який буде експортуватися до ЄС, має бути чистим. Вже зараз в енергобалансі України зростає відсоток «зеленої» електроенергії: у 2021 році зросли обсяги виробництва як атомною генерацією – на 13%, так і генерацією з відновлюваних джерел – на 15%», – зазначив Ярослав Демченков.

Він наголосив на тому, що поступова відмова від вугілля потребує продуманих підходів до трансформації вугільних регіонів.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#)

МІНЕНЕРГО, 27.01.2022

Україна поглибить співпрацю з Німеччиною у сфері декарбонізації

Заступник міністра енергетики України з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченков** провів зустріч з представником Федерального міністерства довкілля, охорони природи і ядерної безпеки Німеччини **Юргеном Кайнгорстом**.

Сторони обговорили продовження співпраці України та Німеччини в рамках Українсько-німецького енергетичного партнерства.

У ході зустрічі сторони домовились про подальше поглиблення співробітництва, зокрема, у сфері декарбонізації енергетики та у реалізації проєкту Low Carbon Ukraine.

«Для Міністерства енергетики важливо пришвидшити енергетичний перехід та протягом 10-15 років досягти успіхів у декарбонізації енергетики. У нас вже розпочато проєкти, що сприятимуть зменшенню вуглецевих викидів, і ми дуже цінуємо підтримку з боку уряду Німеччини у реалізації таких проєктів і очікуємо на результативну співпрацю», - наголосив Ярослав Демченков.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 27.01.2022

Україна і Фінляндія зацікавлені інтенсифікувати співпрацю у сфері енергетики

У Міністерстві енергетики відбувся семінар «Світовий досвід планування та забезпечення сталого розвитку енергосистем» за участі представників міністерства, енергетичних компаній та посольства Фінляндії.

Перший заступник міністра енергетики **Юрій Власенко** під час виступу наголосив, що Україна зацікавлена у досвіді Фінляндії щодо створення моделі низьковуглецевої енергетики.

«Нам цікавий ваш досвід і напрацювання, адже Україна теж рухається у напрямку створення моделі низьковуглецевого розвитку енергетики. Наша країна вже підписала ряд документів, де ми взяли відповідні зобов'язання щодо зменшення вуглецевого сліду та сталого розвитку відновлюваної енергетики», -

зазначив він.

Посол Фінляндії в Україні **Пяйві Лайне** своєю чергою наголосила, що в сьогоднішніх безпекових умовах енергетична сфера потребує особливої уваги. Фінляндія підтримує прагнення України зміцнити свою енергетичну незалежність, додала вона.

Пані посол запросила керівництво Міненерго взяти участь у засіданні українсько-фінляндської міжурядової комісії з питань торгівлі та економічного співробітництва, проведення якого заплановане навесні у Гельсінкі. «Зараз час інтенсифікувати співпрацю України і Фінляндії в енергетичній сфері», - наголосила Пяйві Лайне.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 28.01.2022

Ярослав Демченков: Україна і Туреччина мають великий потенціал співпраці в енергетичному секторі

Заступник міністра енергетики України з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченков** зустрівся із заступником міністра енергетики та природних ресурсів Туреччини **Альпарсланом Байрактаром**.

«Ми зацікавлені в активізації наших двосторонніх відносин в енергетиці. Я переконаний, що конструктивне енергетичне партнерство наших країн сприятиме зміцненню енергетичної безпеки як на регіональному рівні, так і на рівні європейського континенту», - підкреслив Ярослав Демченков.

Заступник міністра наголосив, що Україна вважає перспективною співпрацю з Туреччиною у питаннях транспортування природного газу, розвідки та видобутку вуглеводнів на шельфі Чорного моря, а також використання турецькою стороною потенціалу українських підземних сховищ газу. Великий потенціал також має двостороння співпраця у питаннях розвитку відновлюваних джерел енергії та водневої енергетики.

Обмін досвідом у впровадженні біржових інструментів та клірингу на енергетичних ринках є перспективним напрямком співпраці. Туреччина, як і Україна, реалізує програму реформування національного енергетичного сектору, кінцевою метою якого є зменшення залежності від викопного палива, створення конкурентного енергоринку та інвестиційно привабливої галузі енергетики.

[Джерело](#)

♦ *Кадрова політика*

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 21.01.2022

Ексголова ДІЯРУ оскаржує своє звільнення у суді

Григорій Плачков просить поновити його на посаді голови Державної інспекції ядерного регулювання.

До Окружного адміністративного суду Києва (ОАСК) надійшов позов від Григорія Плачкова щодо поновлення його на посаді голови Державної інспекції ядерного регулювання України (ДІЯРУ).

Наразі суд вирішує питання щодо відкриття провадження за даним адміністративним позовом, повідомила пресслужба суду.

"Серед позовних вимог зазначено: визнати протиправним та скасувати розпорядження Кабінету міністрів, а також наказ Держінспекції про звільнення позивача. Окрім цього позивач просить визнати протиправними дії міністра енергетики Германа Галущенка, які полягають у проведенні оцінювання та внесення відповідних пропозицій щодо оцінювання службової діяльності державного службовця, а саме голови Держатомрегулювання – головного інспектора з питань ядерної та радіаційної безпеки України Григорія Плачкова на розгляд до Кабінету міністрів України", - йдеться у повідомленні.

Плачков також просить визнати протиправним та скасувати розпорядження уряду в частині затвердження висновку щодо даного оцінювання.

Нагадаємо, розпорядженням Кабінету міністрів України №1606 від 9 грудня 2021 року затверджено негативну оцінку результатів службової діяльності у 2021 році голови ДІЯРУ Григорія Плачкова. Міністр енергетики Герман Галущенко звинуватив інспекцію у "затягуванні ліцензування" реакторної технології АР-1000, відмові видачі ліцензії на діяльність Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива, а також саботуванні вибору майданчиків для будівництва нових АЕС. Як наслідок, Плачкова звільнили.

Сам ексголова ДІЯРУ відкидає усі звинувачення на свою адресу.

[Джерело](#)

♦ *Різне. Цікаве*

DW, 28.12.2022

Як у Німеччині демонтують АЕС

Коли будували перші АЕС, ніхто не замислювався над тим, що з ними робитимуть, коли спливе час експлуатації. Демонтаж атомних електростанцій - вкрай копіткий і довготривалий процес. Дивіться, як це роблять у Німеччині.

Німеччина відмовляється від атомної енергії до кінця 2022 року. Що робитимуть зі старими АЕС?

Коли будували перші АЕС, ніхто не замислювався над тим, що з ними робитимуть, коли спливе час експлуатації. Наприклад, атомна електростанція неподалік німецького Грайфсвальда не працює вже 30 років, проте тут все ще небезпечно. Це місце просякнуте радіацією. Планується, що колись тут буде чисте поле, але до цього ще далеко.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему - Радио свобода, 31.12.2021 [«В Германии 31 декабря закрылись три АЭС. Последние три закроются в 2022-м»](#).

МИНД, 11.01.2022

У Польщі ціни на електроенергію і газ зросли найвище за 20 років

Жителі Польщі дедалі більше страждають від зростання цін. Інфляція сягнула 8,6%. Це найвищий показник за останні роки. Здебільшого це викликано різким зростанням цін на енергоносії, передає Euronews.

«Це втричі більше, ніж минулого року, – коментує Кшиштоф Здеб, директор ветеринарної клініки, нещодавній рахунок за газ. – Я поки не знаю, як буде з електрикою, але все одно думаю, що вона стане дорожчою. Ми вирішили трохи підвищити зарплату нашим співробітникам, але багатшими вони не стануть, тому що ціни на все зростають».

Минулого місяця ціни на електроенергію та природний газ на Варшавській товарній біржі досягли найвищих рівнів за її 20-річну історію.

Польський уряд стверджує, що за підвищенням вартості електроенергії стоїть зростання цін на квоти на викиди CO₂. Враховуючи це, влада на початку року запровадила фінансову компенсацію для громадян.

Александр Бжозка з міністерства клімату та довкілля Польщі зазначає: «У нас є диверсифіковані джерела постачання газу до Польщі, але висока вартість квот на викиди CO₂ сильно впливає на ціни на енергію. Вжиті нами заходи, що включають зниження податків на електроенергію та газ, дозволять скоротити цей рахунок приблизно наполовину».

Щодо перспектив можливого зниження цін на енергоносії найближчими місяцями, то очікування експертів не є оптимістичними.

Повний текст за [посиланням](#)

ЛІГА.БІЗНЕС, 11.01.2022

Енергетичні маневри навколо Середземномор'я. До чого тут Україна

Максим Білявський, експерт Центру Разумкова

Минулого тижня стало відомо, що у травні 2022 року розпочнеться об'єднання енергосистем РФ, Азербайджану та Ірану.

З технічного погляду, така синхронізація дозволить Ірану підвищити стійкість своєї енергомережі до пікових витрат та, відповідно, відкрити нові можливості для розвитку місцевих підприємств. Не виключення, що такими енергоємними споживачами стануть підприємства воєнно-промислового комплексу.

Водночас, з геополітичного погляду, таке об'єднання енергомереж виглядає, як своєрідна розбудова "північно-південного" коридору, який має на меті обмежити об'єднання тюркських народів. Іншими словами – зупинити просування проєкту "Великий туран" на схід через створення своєрідного поясу безпеки.

Між іншим, ту саму ціль переслідувала РФ, детонуючи тему газу в Казахстані.

Через це складається враження, що об'єднання енергомереж із Іраном та введення російських військ в Казахстан – це елементи одного стратегічного плану, який полягає в збереженні ролі РФ у глобальному порядку денному.

На користь цієї гіпотези вказує і те, що відставка **Нурсултана Назарбаєва** та техніко-економічне обґрунтування проєкту синхронізації енергомереж співпадають у часі та припадають на 2019 рік. Цілком ймовірно, що ця стратегія була розроблена після президентських "виборів" у РФ, які відбулись у 2018 році, та містить багато інших невідомих нам компонентів.

Описані вище події вчергове підтверджують, що енергетика в геополітиці – це завжди складний пошук компромісів, але Україні вкрай потрібно, аби союзники зберегли свою позицію стосовно Північного потоку-2 та запровадили якнайшвидше санкції проти оператора цього газопроводу.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#)

МИНД, 12.01.2022

«Нафтогаз» сплатив 116 млрд грн податків у 2021 році

Компанія стверджує, що забезпечила 10,7% усіх надходжень до держбюджету.

Що сталося. НАК «Нафтогаз України» у 2021 році сплатила 116 млрд грн податків та зборів, що на 12,6% перевищує показник 2020 року. Про це повідомив голова правління компанії **Юрій Вітренко**.

Коментар. «Відрахування в держбюджет у 2020 році включали ще й дивіденди (розподіл прибутку) за 2019 рік. Прибуток тоді фактично забезпечив один напрям діяльності – транзит, без надходжень від якого, включно з надходженнями за рішенням Стокгольмського арбітражу, «Нафтогаз» був би збитковим і у 2019 році. З 2020 року діяльність з транспортування газу була відокремлена від «Нафтогазу», – пояснив Вітренко.

Бекграунд. Раніше «Нафтогаз» почав продавати електроенергію на біржі. Компанія вперше вийшла на майданчик УЕБ.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 13.01.2022

Польща відмовляється від російської нафти та переходить на саудівську

Сергій Чигир

Саудівська держкомпанія Saudi Aramco викупила в Orlen 30% у Гданському НПЗ у Польщі, і постачатиме сюди 10–17 млн тонн нафти на рік, закриваючи до половини потреби країни в цій сировині. Це дозволить Orlen скоротити закупівлі морських партій російської нафти на спотовому ринку, зберігши лише постачання трубопроводом «Дружба», пише «Комерсант».

Саудівська нафта перероблятиметься як у Гданську, так і на НПЗ у Плоцьку, у Можейках, на двох НПЗ у Чехії. Експансія Saudi Aramco на Східну Європу створює ризик для російських постачальників, найбільшим з яких є «Роснефть», яка вже почала звинувачувати компанію в демпінгових поставках.

Польські НПЗ історично закуповували Urals, оскільки вони розташовані поруч із нафтопроводом «Дружба» та технологічно орієнтовані під переробку середньосір-чистої нафти. Але Orlen намагається знизити залежність від російської нафти, закуповуючи морські партії із Саудівської Аравії, США та Західної Африки.

Польща торік вже майже вдвічі скоротила обсяг довгострокових контрактів у «Роснефті». Також минулого року закінчився контракт «Роснефті» на постачання 2,8–5,6 млн тонн нафти на рік на НПЗ Lotos у Гданську.

Водночас, основний експортний сорт Saudi Aramco, нафта Arab Light, близька за якістю до марки Urals. Ймовірно, Orlen скоротить обсяг закупівель морських партій Urals на спотовому ринку, але збереже постачання російського сорту трубопроводом «Дружба», вважає видання. Раніше повідомлялося, що Польща має намір відмовитись від російського газу до 2023 р.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 20.01.2022

В Абу-Дабі збираються до 2025 року виробляти 85% чистої електроенергії

Корпорація Emirates Nuclear Energy Corporation (ENEC) заявила, що збирається виробляти 85% чистої електроенергії в Абу-Дабі до 2025 року. Про це повідомляє агентство Reuters.

Виконавчий директор ENEC Мохамед Ібрагім аль-Хаммаді розповів, що четвертий блок атомної електростанції Барака має потенціал виробляти мільйон тонн водню на рік. «Це паливо з низьким вмістом вуглецю має важливе значення для переходу до чистого нульового світу», – сказав він.

Атомна електростанція в Абу-Дабі, столиці Об'єднаних Арабських Еміратів, – перша АЕС в арабському світі та є частиною зусиль виробника нафти у Перській затоці з диверсифікації свого енергетичного балансу.

Для довідки: АЕС Барака (араб. محطة توليد براكة) розташована на узбережжі Перської затоки в регіоні Аль-Гарбія емірату Абу-Дабі, за 250 км від столиці.

Станцію звели за американським проектом, аналогічним проекту найбільшої АЕС США – Пало Верде, побудованої 1976 року, але доопрацьованим з

урахуванням сучасних вимог щодо безпеки та захищеності й адаптованим до місцевих умов (піщані бурі, доволі висока температура води у Перській затоці). Первісна вартість будівництва становила 20 млрд доларів.

Уряд ОАЕ ще в 2008 році оголосив про свою зацікавленість у використанні ядерної енергії як додаткового джерела для задоволення зростаючих потреб країни в електроенергії. Будівництво АЕС почалося 18 липня 2012-го. Перший із чотирьох енергоблоків АЕС Барака успішно запустили 1 серпня 2020 року. Другий – запрацював у вересні 2021-го.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 21.01.2022

Британський міністр розповів про прогрес у будівництві нових атомних потужностей

Міністр енергетики Великої Британії Квазі Квартенг заявив про активний розвиток нових атомних потужностей в королівстві. Британський урядовець відвідав АЕС Хінклі Пойнт С, де наразі триває зведення двох енергоблоків. Його заява прозвучала на тлі схвалення Палатою громад законопроєкту про фінансування ядерної енергетики, який, як сподіваються міністри, посилить привабливість мирного атома для британських фондів та інвесторів.

«Уряд визнає, що великомасштабна атомна електростанція — це єдина доступна технологія для забезпечення безперервної низьковуглецевої електроенергії у великих масштабах. Щоб зміцнити енергетичну безпеку Великої Британії та зменшити нашу схильність до нестабільності світових цін на газ, ми підтримуємо розгортання нових ядерних установок, зокрема, як ви бачите, будівництво АЕС Хінклі Пойнт С», – сказав міністр Квартенг.

За його словами, нова атомна електростанція – у центрі планів британської влади не лише через забезпечення більшої енергетичної незалежності, а й для створення конкурентоспроможних робочих місць, підвищення кваліфікації та стимулювання економічного зростання.

Наразі британці підготували до роботи на нових атомних потужностях 850 фахівців. До кінця цього року їхню кількість планують збільшити до 1000. Керуючий директор АЕС Хінклі Пойнт С Стюарт Крукс сказав, що цей проєкт змінює життя людей на краще і буде вирішальним у боротьбі з кліматичними змінами.

Для довідки. Хінклі Пойнт С (третя черга АЕС «Хінклі Пойнт») – перша нова атомна станція, що будується у Великій Британії за більше ніж 20 останніх років. Її будівництво почалося у 2018 році. Промислова експлуатація АЕС має початися у 2026 році.

Хінклі Пойнт С складається з двох реакторів EPR потужністю 1630 МВт кожен. EPR — **водо-водяний енергетичний реактор покоління 3+.** Спроектований і розроблений французькими компаніями **Framatome, Électricité de France (EDF)** та німецькою **Siemens**. У Європі ця конструкція реактора називається European Pressurised Reactor (європейський водо-водяний реактор), міжнародна назва — Evolutionary Power Reactor (EPR).

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 24.01.2022

На АЕС «Фукусіма-1» стався витік охолоджувальної рідини

Ярослава Денькович

Оператор атомної електростанції (АЕС) «Фукусіма-1» повідомив про витік охолоджуючої рідини, необхідної для підтримки «крижаної» стіни навколо будівель реакторів, передає телеканал NHK. Бар'єр призначений для запобігання попаданню ґрунтових вод в конструкції реакторів.

За оцінками, вилилося приблизно 4 тонни розчину. Труба, якою циркулює розчин, могла бути частково пошкоджена. Tokyo Electric Power Company використовує розчин кальцію хлориду для підтримки бар'єру. Фірма зберігає рідину при температурі мінус 30 градусів за Цельсієм у чотирьох резервуарах. Бар'єр блокує приплив ґрунтових вод, які потрапляли під будівлі реакторів та змішувалися з радіоактивною рідиною.

За заявою комунальні служби, стіна, як і раніше, здатна утримувати ґрунтові води, оскільки потрібно кілька місяців, перш ніж бар'єр почне танути. Вони також кажуть, що розчин не завдає шкоди навколишньому середовищу.

У 2011 році в Японії стався землетрус магнітудою 9,0. Підземні поштовхи викликали хвилю цунамі, яка обрушилася на узбережжя префектури Фукусіма та пошкодила АЕС «Фукусіма-1». На АЕС відбулося розплавлення активної зони реакторів одразу на трьох енергоблоках. Нагадаємо, у Японії запрацював ядерний реактор, здатний витримати пряме падіння літака.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 24.01.2022

Голова Наглядової ради Укргідроенерго Валентин Гвоздій увійшов до топ-10 найдіяльніших юристів 2021 року

Впливове українське професійне видання «Юридична практика» назвало ТОП-10 українських юристів, що були найбільш помітні в суспільно-політичному житті України в 2021 році. Серед них **Валентин Гвоздій** – голова Наглядової ради Укргідроенерго, адвокат, заступник Голови Національної асоціації адвокатів України (НААУ).

Зазначається, що Валентин Гвоздій докладає значних зусиль для побудови в Україні адвокатури європейського рівня, зокрема, багато уваги у 2021 році приділяв питанням диджиталізації, технічного оснащення та покращенню функціоналу Єдиного реєстру адвокатів України та електронного кабінету адвоката. Наразі за його ініціативи розглядаються технічні питання інтеграції особистого кабінету адвоката на сайті НААУ з Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою, що позитивно позначиться на роботі правників.

«Ми працюємо з метою укріплення Верховенства права в нашій країні. Вірю в те, що Україна, як правова держава на вірному шляху», – говорить Валентин Гвоздій.

[Джерело](#)

МИНД, 25.01.2022

США скоротили термін ліцензії для російського газу через ситуацію навколо України

Що сталося. Міністерство фінансів США скоротило термін дії ліцензії російської автомобілебудівної компанії GAZ Group, контрольованої прокремлівським олігархом **Олегом Дерипаскою**. Про це йдеться у заяві відомства.

Деталі. Ліцензії, термін дії яких спливає 26 січня, продовжили лише на 90 днів замість року, як робилося раніше.

Коментар. «Ці дозволи були продовжені на коротший термін з урахуванням поточної ситуації з Росією, подальше розширення залежатиме від поведінки Росії», – повідомило джерело агентства Reuters.

Що це означає. Таким чином, компанії наближеного до Кремля олігарха наразі отримали дозвіл працювати лише до 27 квітня 2022 року. Це стосується санкцій проти Росії, пов'язаних з Україною.

Бекграунд. Нещодавно Сенат США розробив новий проєкт санкцій – проти особисто Путіна, Абрамовича і Дерипаски. Документ отримав назву «Законопроект про відповідальність Путіна».

[Джерело](#)

МИНД, 28.01.2022

Енергія довіри: як французькі інновації можуть зміцнити мир у Європі та розвинути Африку

І де в цих планах місце України

Світлана Долінчук

До середини 2022 року Франція головуватиме в Євросоюзі. Президент республіки **Емманюель Макрон** у промові перед депутатами Європарламенту окреслив найважливіші для Європи теми: зниження напруженості у відносинах з Росією та зміна погляду на Африку, щоб вирішити проблеми безпеки та клімату.

Відродження переговорів у «нормандському форматі» для врегулювання конфлікту навколо України Макрон також назвав одним із головних завдань. Його розв'язання вже зрушило з мертвої точки: у середу в Парижі відбулася перша з 2019 року зустріч політичних радників президентів країн-учасниць. За два тижні діалог отримає продовження, але вже у Берліні.

Водночас Україна прагне розширити співпрацю з Францією в економіці та бізнесі. Енергетика – одна з центральних тем, яка безпосередньо пов'язана з безпекою та стабільністю. А Франція – європейський лідер в атомній генерації, що забезпечує стійку роботу енергосистеми за мінімального негативного впливу на клімат.

Заступник керівника Офісу Президента **Ростислав Шурма** повідомив, що розробляється детальна програма співпраці з корпорацією EDF для будівництва нових атомних енергоблоків.

Але потенціал взаємодії України та Франції в енергетиці набагато ширший. Пріоритет економічного відновлення П'ятої республіки після пандемії – нові технології декарбонізації у промислових масштабах. Йдеться про інновації в

атомній генерації, енергоефективності, зберігання енергії, водневій технології.

Чи можна зупинити кліматичну катастрофу?

Як усе це впливатиме на глобальну політику?

Участь у проєкті «Євроафрика», який просуває Франція, загалом відповідає стратегії України, націленої на інтеграцію із Заходом, модернізацію та підтримку нової архітектури європейської безпеки.

Повний текст за [посиланням](#)

DW, 28.01.2022

Швеція збудує сховище для ядерних відходів на сто тисяч років

Роман Губа

Шведський уряд затвердив плани з побудови у країні сховища ядерних відходів. Про це 27 січня повідомила міністерка довкілля та енергетики Швеції **Анніка Страндгелл**.

"Швеція та Фінляндія - перші країни в світі, які взяли на себе відповідальність за ядерні відходи", - йдеться у заяві Страндгелл. Вона також зауважила, що сховище дозволить захистити шведську систему енергетики та у довгостроковій перспективі збереже робочі місця.

Майбутнє сховище буде розташовано на півдні Швеції у місті Форсмарк, неподалік від однієї з активних атомних станцій. Відпрацьоване ядерне паливо зберігатиметься на глибині 500 метрів. Обсяг сховища становитиме 12 тисяч тонн. Ядерні відходи зможуть безпечно зберігатися сто тисяч років, стверджують у шведському уряді.

[Джерело](#)

КОСАТКАМЕДІА, 31.01.2022

В Греції вирішили побудувати другий LNG-термінал

Сергій Чигир

В Греції ухвалили рішення побудувати другий термінал із прийому скрапленого природного газу (LNG), повідомляє Інтерфакс-Україна із посиланням на оператора проєкту Gastrade SA. Новий плавучий термінал в Олександруполісі потужністю 5,5 млрд кубометрів на рік має запрацювати наприкінці 2023 року.

Оператор проєкту повідомив, що потужності нового терміналу законтрактовано вже наполовину. Термінал побудують за рахунок держбюджету у розмірі 167 млн євро. Очікується, що газ із нового терміналу поставлятимуть на ринки Греції, Болгарії, Румунії, Сербії та Північної Македонії, Молдови та України.

[Джерело](#)

Підготовлено ГО «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України»

Віцепрезидент -
Голова Виконкому НТСЕУ О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Київ, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
<https://www.ntseu.net.ua>